

Луцьк. Майдан. 1 грудня 2013 р.

Wybrać wolność

21 listopada mija rok od dnia, w którym Ukraińcy otwarcie wystąpili przeciwko polityce reżimu Janukowycza - Azarowa. Właśnie wtedy rozpoczęły się narodziny nowego narodu, który postanowił zawalczyć o swoją wolną i godną przyszłość.

Rocznica ukraińskiego Euromajdanu nie jest jednak wydarzeniem świątecznym, ponieważ jeszcze nie czuje się radości z ostatecznego zwycięstwa. Przed nami wciąż dużo pracy.

W pamięci pojawiają się wydarzenia sprzed roku. Ówczesne władze ukraińskie, zgodnie z kremłowskimi wskazówkami, zrezygnowały z umowy stowarzyszeniowej z UE. Rozgniewani ludzie wyszli na ulice trzymając w dłoniach flagi Ukrainy i Unii Europejskiej. Tak rozpoczął się jeden z najbardziej tragicznych okresów w historii nowoczesnej Ukrainy.

Putin chciał mieć Kijów pod kontrolą, ponieważ Rosjanie nie wytrzymaliby porównania z postępem, jaki niewątpliwie mógł się dokonać po wstąpieniu Ukrainy do UE. Zobaczywszy jakościowe zmiany na Ukrainie oni niewątpliwie wyszliby na swój Euromajdan i rewolucja decydowałaby o losach władzy także w Moskwie. Jedynym możliwym wyjściem z tej sytuacji według Putina była wojna. Tylko śmierć niewinnych ludzi może przynieść kres režimowi, odwrócić uwagę narodu od codziennych bolących problemów. Zmieniwszy formę rządzenia na totalitaryzm, rosyjski lider złączył pasywną masę ludzką wokół wątpliwej idei jedności Słowian, a tak naprawę wokół «Ruskiego mira». Propagując moskiewskie prawosławie i ideologię zapoczątkowała nowoczesny faszyzm przepelniony agresją skierowaną

przeciwko innym narodom, niszcząc tych, którzy nie są posłuszni.

Kradzież Krymu, podbijanie Donbasu – to nie tylko skuteczne działania okupantów rosyjskich, ale także nieporadne działania władz ukraińskich, które przez 23 lata niepodległości nie potrafiły uczynić z kraju sprawnie funkcjonującego organizmu. To wszystko razem doprowadziło do przepaści gospodarczej, wojny, śmierci wielu tysięcy niewinnych ludzi.

Prezydenckie i parlamentarne wybory miały stać się symbolicznymi pierwszymi kamieniami, złożonymi pod fundamenty nowego państwa. Niestety, ciągle jeszcze nie pokonano totalnej korupcji, nie ukrócono swawoli organów ścigania i sądów. We władzy znowu są znani oligarchowie, którzy od wielu lat mają dostęp do państwowych przetargów i byli zaangażowani w pranie brudnych pieniędzy. Wykupili od wyborców za marne grosze wymarzone deputackie «indulgencje», znowu decydują o narodowej polityce. Polityce lojalnej wobec własnych interesów, a nie wobec interesów zwykłych ludzi.

Mimo wszystko większość obywateli Ukrainy, wybierając godność i wolność, jest pełna nadziei na lepsze życie. Trzeba tylko zrobić porządek wokół nas samych, kontrolować władzę, wspierać armię ukraińską i ciężko pracować, aby zatrzymać spadanie w przepaść.

Wiktor JARUCZYK

Вибрати свободу

21 листопада виповнюється рік відтоді, як українці заявили про свій відкритий спротив політиці режиму Януковича-Азарова. Саме тоді почався відлік народження нової нації, що може відстояти своє вільне й гідне майбутнє.

Річниця українського Євромайдану зовсім несвятокова, бо радості від остаточної перемоги досі немає. Перед нами ще дуже багато роботи.

Зринають у пам'яті події річної давності. Тодішня українська влада, за кремлівською вказівкою, відмовилася від договору про асоціацію з Європейським Союзом. Розгнівані люди вийшли на вулиці з українською та європейською символіками. Так розпочався один із найтрагічніших періодів у новітній історії України.

Свого впливу на Київ не забавив втрачати Путін, адже росіяни навряд чи довго терпіли б падіння в прірву. Побачивши якісні зміни в Україні, вони неодмінно б підняли свій Євромайдан і Революція вершила б долю влади вже в Москві. Єдиним реальним виходом із ситуації Путін бачив війну. Лише смерті невинних людей продовжують дні режиму, відвертають увагу народу від наболілих щоденних проблем. Перетворивши форму правління на тоталітарну, російський лідер об'єднав пасивну людську масу навколо сумнівної ідеї єдності слов'ян, а насправді – навколо «Русского міра». Пропагуючи московське православіє, ця ідеологія принесла на землю новітній фашизм з агресією щодо інших народів, знищенням інакодумства.

Крадіжка Криму, загарбання Донбасу – це не стільки вдала робота російських окупантів, скільки недолуга праця української влади, яка не змогла за 23 роки незалежності об'єднати країну в один цілісний організм. Як результат – війна, тисячі втрачених життів, економічна прірва.

Президентські та парламентські вибори мали стати першими камінцями, покладеними у фундамент нової країни. Але подолання тотальної корупції, знищення свавілля правоохоронних і судових органів влади досі не втілене в життя. При владі знову всім відомі олігархи, котрі вже багато років мають доступ до держзакупівель, тендерів, причетні до «відмивання» тінювих грошей. Купивши омріяні депутатські «індульгенції» дешевими подачками виборцям, вони знову формують національну політику. Звичайно, що лояльну до свого бізнесу, а не до інтересів звичайних людей.

Незважаючи на це, більшість громадян України, вибравши гідність та свободу, сповнена надії на краще життя. Потрібно тільки навести лад навколо нас самих, контролювати владу, підтримувати українську армію та віддано працювати, щоб зупинити падіння в прірву.

Віктор ЯРУЧИК

Рівненські харцери невідомому солдату

Harcerstwo Rówieńskie
Niezanemu Żołnierzowi

сторінка 3

Чим сьогодні для поляків є патріотизм?

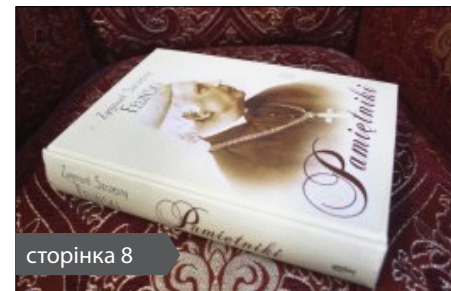
Czym dziś dla Polaków jest patriotyzm?

сторінка 5

Народ би себе зганьбив, якби на боротьбу не піднявся

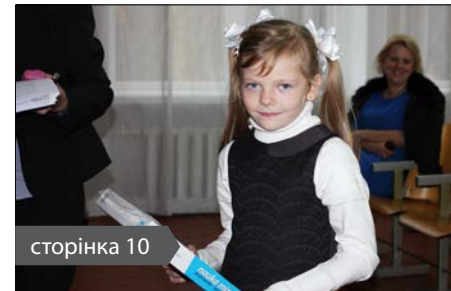
Naród by się zhańbił, gdyby oporu tego nie spróbował

сторінка 8

2 тис. осіб від Львова до Дніпропетровська

2 tys. osób od Lwowa do Dniepropietrowska

сторінка 10

Ікона має вести до добра

Ikona ma prowadzić ku dobru

сторінка 12

Obchody Święta Niepodległości Polski na Wołyniu

Msza za Ojczyznę, programy poetycko-muzyczne, pokazy filmów historycznych, konkursy, patriotyczne dni – tak świętowali Polacy na Wołyniu

Msza za Ojczyznę

W Dniu Niepodległości Polski, 11 listopada, w Katedrze Św. Piotra i Pawła w Łucku odprawiono Mszę Świętą za Ojczyznę. Poprowadził ją proboszcz parafii ks. Roman Chomiak.

We mszy św. uczestniczyli przedstawiciele Konsulatu Generalnego RP, członkowie polskich organizacji w Łucku, parafianie.

Ksiądz przypomniał obecnym, że miłość do Ojczyzny to także odpowiedzialność. «Wiele pokoleń pracowało nad tym, abyśmy dzisiaj mogli cieszyć się z tego dziedzictwa, abyśmy mogli budować jeszcze lepszą przyszłość. Wszystkim naszym poprzednikom winniśmy pamięć. Dziś wspominamy, modlimy się za nich. Wspominamy wszystkich, którzy polegali za Ojczyznę – we wszystkich powstaniach, ruchach społecznych».

Podczas kazania wspomniano także o ks. Jerzym Popiełusce, który w trudnych czasach stanu wojennego prowadził comiesięczne Msze za Ojczyznę.

Obchody w Łucku...

Towarzystwo Polskiej Kultury im. Tadeusza Kościuszki w Łucku zorganizowało w Bibliotece im. Oleny Pciłki spotkanie z okazji Narodowego Święta Niepodległości.

Na uroczystość przybyli członkowie towarzystwa, a nad całością czuwała prezes TPK pani Nina Poremska. Na początku odśpiewano Hymn Polski, zapalono znicze i odmówiono modlitwę za poległych w walce za wolność, a także za tych, którzy walczą o nią teraz, każdego dnia. Następnie nauczycielka języka polskiego delegowana przez ORPEG pani Jadwiga Demczuk wygłosiła referat, w którym przypomniała rys historyczny do Niepodległej i postać architekta wydarzeń sprzed 96 laty – Józefa Piłsudskiego.

– To, że wolność nie jest dana na zawsze, można przekonać się empirycznie, tu i teraz, kiedy Ukraina walczy o całkowitą suwerenność – powiedziała Jadwiga Demczuk. – Miłość do ojczyzny to nie chwilowe wzruszenie, ale uczciwa i twórcza praca dla niej, jak również rzetelne zdobywanie wiedzy, odpowiedzialność w polityce, dbałość o język ojczysty w mowie i w piśmie, troska o rodzinę, szacunek dla tradycji, dla wartości narodowych oraz zdolność ponoszenia codziennych ofiar.

W trakcie uroczystości poetka Natalia Nekrachowa i dziennikarz Henryk Kościelny odczytali wiersze patriotyczne. Spotkanie uświetnił występ chóru Wołyńskie Panie pod dyktando Ludmiły Stasiuk. Panie zaśpiewały kilka pieśni w języku polskim.

...i w Kowlu

11 i 15 listopada w środowisku Towarzystwa Kultury Polskiej i Szkoły Polskiej w Kowlu odbyły się obchody Narodowego Święta Niepodległości Polski.

W pierwszym dniu obchodów widzowie obejrzeni film dokumentalny opowiadający o najważniejszych faktach z życia Józefa Piłsudskiego, okolicznościach towarzyszących odzyskaniu niepodległości Polski po 123 latach zaborów i bitwach legionów, w tym o bitwie pod Kostiuchnówką na Wołyniu. Następnie został przedstawiony program artystyczny opowiadający słowem i piosenką o trudnych walkach toczących się w czasie I wojny światowej aż do 1918 roku. Zostały też przypomniane wszystkie powstania polskie, które miały za cel odzyskanie wolności przez Polaków: listopadowe, styczniowe, wielkopolskie i to najtragiczniejsze: warszawskie. Uczniowie recytowali wiersze patriotyczne i opowiadali o historii Polski.

Gośćmi drugiego dnia obchodów byli: przedstawiciel Miejskiej Rady w Kowlu Igor Prokopi, ksiądz Kanonik Jan Buras, członkowie Towarzystwa Miłośników Wołynia i Polesia z Chełma, członkowie Nadbużańskiego Stowarzyszenia Miłośników Gminy Dubienka, przedstawiciele Fundacji Niepodległości z Lublina. Najpierw wszyscy obejrzeni film zrealizowany przez Instytut Pamięci Narodowej o obchodach Święta Niepodległości od 1918 roku do dnia dzisiejszego, następnie uczniowie Szkoły Polskiej przedstawili program poetycko-muzyczny. Przed «Rotą» wszyscy pomodlili się z księdzem Janem za tych, którzy polegali za wolność Polski i za pokój w Europie i na świecie. Na sam koniec była jeszcze wizyta na cmentarzu w Kowlu i oddanie hołdu legionistom polskim, poległym policjantom i harcerzom spoczywającym w ziemi kowelskiej.

Poetycko-muzyczny program obchodów

Як на Волині відзначали День Незалежності Польщі

Богослужіння за Батьківщину, поетично-музичні програми, перегляд історичних фільмів, конкурси, патріотичні тижні – так святкували поляки Волині.

przygotował nauczyciel języka polskiego Wiesław Pisarski, nauczyciel delegowany do pracy dydaktycznej przez Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą. Prezes TKP w Kowlu i dyrektor Szkoły Polskiej p. Wacław Herka podziękował wszystkim za przygotowanie programu i widzom za wspólne świętowanie.

Autorzy tekstów: Natalia DENYSIUK, Jadwiga DEMCZUK, Wiesław PISARSKI

ни – це також відповідальність. «Багато поколінь працювало над тим, щоб сьогодні ми могли тішитися цією спадщиною, щоб могли будувати ще краще майбутнє. Маємо обов'язок пам'ятати про всіх наших попередників. Сьогодні ми згадуємо про них та молимося за них. Згадуємо тих, хто поліг за Вітчизну – в усіх повстаннях та суспільних рухах».

Під час проповіді пробошч згадав також про о. Єжи Попелушка, який у складний період воєнного стану в Польщі вів щомісячні Богослужіння за Вітчизну.

Святкували в Луцьку...

Товариство польської культури імені Тадеуша Костюшка в Луцьку організувало в бібліотеці імені Олени Пчілки в Луцьку зустріч із нагоди Дня Незалежності.

В урочистостях взяли участь члени товариства, а заходом керувала голова ТПК Ніна Поремська. Спочатку присутні виконали польський гімн, запалили свічки й помолилися за загиблих у боротьбі за свободу й за тих, хто сьогодні бореться за неї кожного дня. Тоді вчителька польської мови Ядвіга Демчук, скерована в Україну Осередком розвитку польської освіти за кордоном, виголосила доповідь, у якій розповіла про історичний шлях до незалежності та про постать архітектора подій 96-річної давності – Юзефа Пілсудського.

– Те, що свобода не дається назавжди, ми можемо переконалися емпірично, тут і зараз, коли Україна бореться за свій суверенітет, – сказала Ядвіга Демчук. – Любов до Батьківщини – це не швидкоплинне захоплення, це чесна та творча праця на її благо, а також наполегливе здобуття знань, відповідальність у політиці, турбота про рідну мову, про родину, повага до традицій, до національних цінностей і здатність до жертвності.

Під час церемонії поетеса Наталія Некрахова та журналіст Генрик Костельний зачитали патріотичні вірші. Зустріч прикрасив виступ хору «Волинські пані» під керівництвом Людмили Стасюк, який виконав кілька пісень польською мовою.

...i в Ковелі

11 i 15 листопада Товариство польської культури та Польська школа в Ковелі святкували День Незалежності Польщі.

Під час урочистостей, що проводилися 11 листопада, глядачі подивилися документальний фільм про найважливіші факти з життя Юзефа Пілсудського, обставини, що через 123 роки після поділів призвели до відновлення незалежності Польщі, про битви легіонів, зокрема про битву біля Костюхівки, що на Волині. Пізніше була представлена художня програма. Учні та члени товариства за допомогою слова й пісні повідомили про битви, що відбулися під час Першої світової війни, яка тривала аж до 1918 р. Вони також розповіли про всі польські повстання, в яких поляки боролися за відновлення свободи: Листопадове, Січневе, Великопольське та Варшавське, котре було найтрагічнішим. Учні читали патріотичні вірші й оповідали історію Польщі.

15 листопада на урочистості до Ковеля завітали заступник міського голови Ковеля Ігор Прокопів, ксьондз Ян Бурас, члени Товариства любителів Волині й Полісся з Холма та Надбужанського товариства любителів Гміни Дубенка, представники «Фундації незалежності» з Любліна. Спочатку всі подивилися фільм про відзначення Дня Незалежності Польщі від 1918 р. до сьогоднішнього дня, який зняв Інститут національної пам'яті, потім учні Польської школи представили поетично-музичну програму. Перед виконанням «Роти» всі помолилися з ксьондзом Яном за тих, хто поліг за свободу Польщі, та за мир у Європі й у всьому світі. Наприкінці гості відвідали кладовище в Ковелі, щоб вшанувати похованих тут польських легіонерів, поліцейських і харцерів.

Поетично-музичну програму підготував Веслав Пісарський, учитель польської мови, скерований в Україну Осередком розвитку польської освіти за кордоном. Голова Товариства польської культури в Ковелі й директор Польської школи Вацлав Герка подякував усім учасникам за підготовку програми, а глядачам – за спільне святкування.

Автори текстів: Наталія ДЕНИСІУК, Ядвіга Демчук, Веслав ПІСАРСЬКИЙ

Богослужіння за Батьківщину

У День Незалежності Польщі, 11 листопада, в Кафедральному костелі Св. Петра і Павла в Луцьку відбулося Богослужіння за Батьківщину. Його провів настоятель парафії о. Роман Хом'як.

На богослужінні були присутні представники Генерального консульства РП, члени польських організацій у Луцьку, прихожани.

Ксьондз нагадав присутнім, що любов до Вітчиз-

Uroczyste obchody na Rówieńszczyźnie

Na Rówieńszczyźnie w tych dniach zorganizowano Tydzień Patriotyczny, przedstawiano programy artystyczne, oddawano hołd poległym w walce o niepodległość.

Tydzień Patriotyczny w Zdołbunowie

Harcerski Hufiec «Wołyń» wspólnie z Kulturalno-Oświatowym Centrum im. T. Czackiego w dniach 2–11 listopada zorganizowały Tydzień Patriotyczny. Wzięli w nim udział zuchy, harcerze i harcerki ze Zdołbunowa i Równego oraz uczniowie, którzy uczęszczają na zajęcia z języka polskiego.

Tydzień rozpoczął się 2 listopada od zbiórki tematycznej dla zuchów. Na spotkaniu rozmawiano o krótkiej historii Polski od Mieszka I do czasów współczesnych. Szczególną uwagę zwrócono na historię Godła Polski, ponieważ na zuchów czekał konkurs rysunkowy «Z orzełkiem w koronie wędruję...». Po zbiorze harcerze wybrali się na stary cmentarz katolicki, gdzie zapalili znicze na pomniku Obrońcom Zdołbunowa – żołnierzom, którzy zginęli w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 roku. W tym samym dniu rówieńscy harcerze wzięli także udział we mszy św. na cmentarzu w Równym, a następnie zaświecili znicze na grobie ks. hm. Mariana Luzara i przy tablicy z napisem «Harcerstwo rówieńskie nieznanemu żołnierzowi, poległemu w obronie Kresów. 1918–1925».

7 listopada w Zdołbunowskiej Bibliotece Rejonowej odbył się pokaz filmu «11 listopada». Reżyserem obrazu był harcerz ś.p. Kamil Kulczycki, który zmarł śmiercią tragiczną w wieku 24 lat. Film obejrzeli, oprócz harcerzy ze Zdołbunowa i Równego, również najmłodsi czytelnicy biblioteki, a także uczniowie KOC im. T. Czackiego. W bibliotece otwarto wystawę «Obóz Rzeczpospolita IX. Na cysterskim szlaku...». Zaprezentowano na niej zdjęcia, zrobione podczas pobytu na letnim obozie w województwie lubuskim, nad Zalewem Błedzewskim. Wystawa opowiadała o życiu obozowym, zajęciach oraz zwiedzanych miejscowościach.

8 listopada już w Równym odbył się kominek – Konkurs Piosenki Patriotycznej i Ludowej – na którym drużyny przedstawiły swoje występy. Zabrzmiły m.in. pieśni «Biały orzeł», «Pałacik Michla», «Rota», «Idzie żołnierz». Spośród ludowych pieśni zabrzmiały «Hej, sokoły», «Szła dziewczeczka», «Sosenka», «Kraj rodzinny» itd. Jurorzy podsumowali wyniki zarówno konkursu piosenki, jak i konkursu rysunków. Następnie wręczono nagrody i dyplomy. Według harcerskiej tradycji kominek skończył się wspólnym kręgiem.

11 listopada rówieńscy harcerze brali udział w uroczystościach poświęconych Dniu Niepodległości, organizowanych przez Towarzystwo Kultury Polskiej im. Władysława Reymonta w Równym.

Uroczystości w Równym

Tradycyjnie i świątecznie obchodzono Dzień Niepodległości Polski w Równym. Uroczystości zostały zorganizowane przez Towarzystwo Kultury Polskiej imienia Władysława Reymonta.

Sala, w której spotkali się członkowie TKP była wypełniona po brzegi. Do zgromadzonych dołączyła nowa nauczycielka języka polskiego delegowana przez ORPEG – Anna Szegielska, która wcześniej pracowała w Sewastopolu i z

przyczyn obiektywnych wyjechała z Krymu. Nowa nauczycielka, która zyskała wielką sympatię dorosłych jak i dzieci, wspólnie z uczniami przygotowała kompozycję artystyczną o historii polskiej państwowości.

Żadne wydarzenie w towarzystwie nie odbywa się bez udziału chórów. Dorosli i młodszy chórzysci zaśpiewali pieśni patriotyczne i wojenne, a takiego brawurowego wykonania „Mazurka Dąbrowskiego” ta sala jeszcze nie słyszała. Dzięki pieśniom słuchacze przeniesli się w przeszłość, bowiem w ich tekstach zapisana jest część historii Polski. W tym roku w uroczystościach wzięli udział nowy zespół artystyczny, który składa się z najmłodszych członków towarzystwa. Kierowniczką zespołu jest Kateryna Bernadska.

Na zakończenie spotkania obecni wyrazili nadzieję, że na Ukrainie wreszcie zapanuje pokój.

Rówieńscy harcerze nieznanemu żołnierzowi

Na początku listopada na Dubieńskim cmentarzu w Równym odbyła się uroczystość poświęcenia pamiątkowej tablicy ku czci nieznanego żołnierza, który zginął, broniąc Kresów od bolszewików. Polska społeczność miasta długo czekała na to ważne wydarzenie.

Uroczystość zgromadziła wiele osób w różnym wieku i różnego wyznania. Uszanowali oni pamięć młodych ludzi, którzy oddali swoje życie w walce z bolszewicką nawałą na początku lat 20-tych zeszłego wieku. Mszę Świętą odprawił ks. Władysław Czajka. Wartę honorową pełnili harcerze z Równego i Zdołbunowa. Dla nich, jak powiedział w swoim kazaniu ksiądz Czajka, była to największa lekcja historii naszego narodu. Uroczystość odwiedził także przedstawiciel Konsulatu Generalnego RP w Łucku wicekonsul Wojciech Bednarek.

Tablicę pamiątkową w tym miejscu, ponad rok temu, odnaleźli mieszkańcy Równego i członkowie Stowarzyszenia Kultury Polskiej imienia Władysława Reymonta, którzy od kilku lat zajmują się porządkowaniem starych polskich grobów na Dubieńskim cmentarzu. Postanowili więc odrestaurować częściowo zniszczoną tablicę, ponieważ jej wartość historyczna wskazywała, że pochodzi ona jeszcze z okresu międzywojennego. Na nowej tablicy obok napisu «Harcerstwo Rówieńskie Nieznanemu Żołnierzowi, poległemu w obronie Kresów 1918–1925» dodano także jego ukraińskie tłumaczenie.

Krzyż wojenny okresu polskiego, postument betonowy ozdobiony kamieniem naturalnym oraz tablica pamiątkowa, zostały postawione i odnowione za pieniądze przekazane przez Fundację Niepodległości z Lublina, na czele której stoi Przemysław Omieczynski. Organizacja już po raz kolejny finansuje podobne projekty związane z życiem Polaków na Wołyniu. Zgromadzeni na poświęceniu podziękowali osobom, które dołączyły się do instalacji steli i zapewnili, że będą kontynuować prace poszukiwawcze na tym cmentarzu, ponieważ kryje on jeszcze wiele tajemnic.

Autorzy tekstów: Wiktor RADICA, Jarosław KOWALCZUK

Святкові заходи на Рівненщині

На Рівненщині в ці дні проводили Патріотичний тиждень, показували мистецькі композиції та вшановували пам'ять полеглих у боротьбі за незалежність.

Патріотичний тиждень у Здолбуніві

2–11 листопада закін харцерів «Волинь» разом із Культурно-просвітницьким центром імені Тадеуша Чацького організували Патріотичний тиждень. У ньому взяли участь молодші та старші харцери зі Здолбунова та Рівного, а також учні, які відвідують заняття з польської мови.

Тиждень розпочався 2 листопада з тематичних зборів для молодших харцерів. На зустрічі розмовляли про коротку історію Польщі від Мешка I до наших днів. Особливу увагу було приділено історії польського герба, адже на малих харцерів чекав конкурс малюнків «Мандрую з орлом в короні...». Після зборів харцери пішли на старий католицький цвинтар, де запалили свічки біля пам'ятника захисникам Здолбунова – солдатам, які загинули в Польсько-радянській війні 1920 р. Того ж дня рівненські харцери взяли участь у богослужінні на кладовищі в Рівному, а потім запалили свічки на могилі ксьондза Маріана Лузара й біля меморіальної дошки «Рівненські харцери невідомому солдату, який загинув, захищаючи Кresi. 1918–1925».

7 листопада в Здолбунівській районній бібліотеці відбувся показ фільму «11 листопада». Режисер стрічки – харцер Каміль Кульчицький, який трагічно загинув у віці 24 років. Окрім харцерів зі Здолбунова та Рівного, фільм подивилися найменші читачі бібліотеки, а також учні КПЦ імені Тадеуша Чацького. У бібліотеці відкрито виставку «Табір Річ Посполита IX. На шляху цистерціанців...». На виставці представлені фотографії, зроблені під час перебування в літньому таборі в Любуському воєводстві на Бледзевській затоці. Виставка розповідає про життя табору, заняття, відвідані місця.

8 листопада в Рівному відбувся конкурс патріотичної та народної пісні, на якому команди представили свої виступи. Серед інших звучали пісні «Biały orzeł», «Pałacik Michla», «Rota», «Idzie żołnierz», а також народні – «Hej, sokoły», «Szła dziewczeczka», «Sosenka», «Kraj rodzinny». Журі підвело підсумки пісенного конкурсу та конкурсу малюнків, а потім роздало нагороди та дипломи. Згідно з харцеською традицією зустріч закінчилася спільним колом.

11 листопада рівненські харцери взяли участь в урочистостях до Дня Незалежності, організованих Товариством польської культури імені Владислава Реймонта в Рівному.

Урочистості в Рівному

Традиційно по-святковому в Рівному відзначили День Незалежності Польщі. Урочистості організувало Товариство польської культури імені Владислава Реймонта.

Зала, в якій зібралися члени ТПК ім. Владислава Реймонта, була переповнена. До присутніх приєдналася нова вчителька польської мови – Анна Шегельська, яка до цього працювала в Севастополі й зі зрозумілих причин змушена була виїхати з Криму. Із цього навчального року вона навчає польської мови в Рівному. Нова вчителька, яку полюбili як дорослі, так

і діти, розробила та приготувала разом з учнями мистецьку композицію. З її допомогою присутні познайомилися з історією становлення Польської держави.

Жодне дійство у товаристві не відбувається без участі як дорослого, так і молодіжного хорів. Виконання патріотичних та військових пісень перенесли подумки кожного з присутніх у далеке минуле, а такого виконання «Мазурки Домбровського», я переконали, ця зала ще не чула. У цьогорічному святкуванні взяв участь новий творчий колектив, який складається з найменших членів товариства. Його керівник – Катерина Бернадська.

На завершення заходу присутні висловили надію, що в Україні нарешті зapanують мир та спокій.

Невідомому солдату

На початку листопада на Дубенському цвинтарі в Рівному відбулась урочиста подія, на яку довго очікувала польська громада міста. Тут освячено меморіальну дошку невідомому солдату, котрий загинув, захищаючи Кresi від більшовиків.

Урочистість зібрала багато людей різних за віком та віросповіданням. Вони вшанували пам'ять тих молодих людей, які віддали своє життя в боротьбі з більшовицькою навалю на початку 20-их років минулого століття. Літургійну службу провів отець Владислав Чайка. Почесна варта складалась із рівненських та здолбунівських харцерів. Для них, як сказав в своїй проповіді отець Чайка, це був найбільший урок історії нашого народу. На урочистість завітав також представник Генерального консульства РП у Луцьку віцеконсул Войцех Беднарек.

Меморіальну дошку на цьому місці понад рік тому знайшли мешканці Рівного та члени Товариства польської культури імені Владислава Реймонта, які протягом кількох років займаються впорядкуванням старих польських могил на Дубенському цвинтарі міста. Нещодавно вони вирішили відновити дошку, адже її встановлено ще в міжвоєнний період і вона була частково зруйнована. На новій дошці поряд із написом польською мовою додали його український переклад: «Рівненські харцери невідомому солдату, який загинув, захищаючи Кresi. 1918–1925».

Військовий хрест польського періоду, бетонний постамент, оздоблений натуральним камінням, та меморіальну дошку виготовили на кошти, надані «Фундацією незалежності» з Любліна на чолі з Пшемиславом Омечинським. Організація не вперше фінансує подібні проекти, пов'язані з життям поляків на Волині. Присутні подякували місцевим майстрам, які долучилися до встановлення обеліска, і запевнили, що продовжуватимуть пошукові роботи на цьому цвинтарі, бо він приховує ще багато таємниць.

Автори текстів: Вікторія РАДИЦА, Ярослав КОВАЛЬЧУК

Lublin uczcił 96 lat niepodległości

11 listopada, podobnie jak w całej Polsce, w Lublinie świętowano Dzień Niepodległości. Miasto uczciło bohaterów Ojczyzny, dając najmłodszym cenną lekcję historii.

Piękna pogoda ściągnęła na Plac Litewski tłumy lublinian. To właśnie na głównym placu miasta miały miejsce oficjalne uroczystości. Narodowe Święto Niepodległości w Kozim Grodzie przybrało charakter tradycyjnego świętowania.

Tego dnia przed południem rozpoczęła się uroczysta Sesja Rady Miasta. Miała ona miejsce w Trybunale Koronnym, niegdyś, najwyższym na Małopolskę, sądzie apelacyjnym Korony Królestwa Polskiego i Rzeczypospolitej dla spraw prawa szlacheckiego. Następnie w Archikatedrze Lubelskiej odbyła się Msza Święta w intencji Ojczyzny. Tuż po niej w asyście orkiestry wojskowej oraz kampanii honorowych udano się na Plac Litewski.

Główne uroczystości rozpoczął tradycyjny ceremoniał wojskowy, w tym odśpiewanie hymnu oraz podniesienie biało-czerwonej flagi na maszt. Następnie wojewoda lubelski, Wojciech Wilk, odczytał apel pamięci, oddano również salwę honorową. Kolejnym punktem programu było składanie wieńców pod pomnikami Józefa Piłsudskiego oraz Nieznanego Żołnierza. Przedstawiciele władz, wojska, organizacji kombatanckich, szkół, uczelni, organizacji pozarządowych oraz mieszkańców miasta złożyli kwiaty w hołdzie bohaterom Ojczyzny. Jedną z wiązanek, z niebiesko-żółtą wstęgą, należała do przedstawicieli Konsulatu Ukrainy w Lublinie.

Po części oficjalnej przyszedł czas na rozrywkę. Lublinianie zebrani na Placu Litewskim mogli wysłuchać koncertu pieśni patriotycznych, a także obejrzeć musztrę paradną, defiladę kampanii honorowych, przejazd kawalerii konnej oraz pojazdów historycznych.

Osoby chętne mogły wziąć udział w grze miejskiej oraz koncercie organizowanym przez harcerzy lub zwiedzić miasto z przewodnikiem szlakiem niepodległościowym. Dzieci chętnie oglądały sprzęt wojskowy i robiły zdjęcia z żołnierzami, natomiast niektórzy dorośli z zainteresowaniem przysłuchiwali się opowieściom licznie zebranych kombatanów wojennych.

Tegoroczne uroczystości zorganizował Lubelski Urząd Wojewódzki wraz z Urzędem Marszałkowskim oraz Urzędem Miasta.

Agnieszka BĄDER

Люблін відзначив День Незалежності

11 листопада, як і в усій Польщі, в Любліні відзначали День Незалежності. Місто вшанувало героїв Батьківщини, даючи наймолодшим цінний урок історії.

військовим супроводом всі відправилися на Литовську площу.

Головні урочистості розпочалися традиційною військовою церемонією, виконанням національного гімну та підняттям біло-червоного прапора. Після цього люблінський воєвода Войцех Вільк зачитав пам'ятку відозву. Далі прозвучав почесний залп, відбулося покладання вінків до пам'ятників Юзефа Пілсудського й Невідомого солдата. Представники влади, військових, ветеранських організацій, шкіл, вищих навчальних закладів, неурядових організацій та жителі міста поклали квіти, вшановуючи героїв Батьківщини. Один із букетів, на якому була пов'язана блакитно-жовта стрічка, поклали представники Генерального консульства України в Любліні.

Після офіційної частини настав час для розваг. Люблін'яни, які зібралися на Литовській площі, мали можливість послухати концерт патріотичної пісні, а також спостерігати за військовим маршем – парадом, у якому взяли участь почесні підрозділи, кавалерія. Під час параду містом проїхалися історичні транспортні засоби.

Усі охочі могли взяти участь у міській грі та концерті, організованому харцерами, або разом із гідом пройти вулицями слідами незалежності. Діти охоче оглядали військову техніку та фотографувалися із солдатами, в той час як деякі дорослі з цікавістю прислухалися до розповідей ветеранів війни.

Цьогорічні урочисті заходи організували Люблінська воєводська адміністрація разом із Маршалківським урядом та Міською радою Любліна.

Агнешка БОНДЕР

Zapłonął Ogień Niepodległości

Tradycyjnie w listopadzie harcerze z Choraży Łódzkiej ZHP przewożą do Polski ogień, jaki zapłonął na mogiłach poległych na Wołyniu legionistów.

Tegoroczne zapalenie Ognia Niepodległości w Kostiuchnówce odbyło się 5 listopada. Od kilkunastu lat Ogień Niepodległości z Kostiuchnówki trafia na centralne uroczystości obchodów Święta Niepodległości 11 listopada w Warszawie, a także do wielu innych miast polskich, m.in. do Lublina i Łodzi.

W uroczystości pobrania ognia niepodległości udział wzięły delegacje z Urzędu Wojewódzkiego z Łodzi, na czele z Wojewodą Łódzkim panią Jolantą Chełmińską oraz urzędu wojewódzkiego z Lublina, na czele z dyrektorem generalnym urzędu panem Jarosławem Szymczykiem, a także licznie towarzyszące im delegacje służb, inspekcji i straży, jak również przedstawiciele obwodowej i rejonowej administracji obwodu wołyńskiego i maniewickiego, na czele z pierwszym zastępcą przewodniczącego wołyńskiej obwodowej administracji państwowej panem Serhijem Kudriawcewem oraz przewodniczącą rejonowej administracji w Maniewiczach panią Ludmyłą Kyrdą, a także Konsul Generalna RP w Łucku Beata Brzywczy.

Uroczystość rozpoczęło wystawienie warty honorowej przed memoriałem poświęconym polskim legionistom oraz wciągnięcie flag państwowych na maszty i odśpiewanie hymnów.

«To co możemy ofiarować obrońcom niepodległości naszej ojczyzny to czas i pamięć» – powiedziała Wojewoda Łódzka w trakcie swego wystąpienia. Od kilkunastu już lat władze województwa łódzkiego i harcerze Choraży Łódzkiej opiekują się cmentarzami legionowymi na zachodzie Ukrainy, m.in. cmentarzem w Kostiuchnówce i leżącym nieopodal Wołczeczku, zaś prowadzoną działalnością edukacyjną kształtują

patriotyczną postawę kolejnych pokoleń młodych Polaków i Ukraińców.

W tym roku obchodziliśmy 100-lecie powstania Legionów Polskich oraz 100-lecie wybuchu I wojny światowej. Powołane w sierpniu 1914 r. Legiony brały czynny udział w walkach na wielu frontach I wojny światowej. To właśnie pod wsią Kostiuchnówka w lipcu 1916 r. doszło do jednej z największych bitew z armią rosyjską stoczonych przez Legiony. W walkach w rejonie Kostiuchnówki zginęło kilkuset polskich legionistów. Spoczywają oni na kilku okolicznych cmentarzach lub w pojedynczych mogiłach.

luck.msz.gov.pl

Fot. www.facebook.com/ogienniepodleglosci

Запалав Вогонь Незалежності

Традиційно в листопаді харцери з Лодзького загону Спілки польського харцерства привозять до Польщі вогонь, який був запалений на могилах легіонерів, полеглих на Волині.

ники Волинської обласної й Маневської районної адміністрацій на чолі з першим заступником голови Волинської обласної державної адміністрації Сергієм Кудрявцевим і головою районної адміністрації в Маневичах Людмилою Кирдою, а також Генеральний консул Польщі в Луцьку Беата Бжівчи.

Урочистість розпочалася зі встановлення почесної варті біля меморіалу польським легіонерам, підняття польського прапора та виконання гімну.

«Те, що ми можемо пожертвувати захисникам незалежності нашої Батьківщини, – це час і пам'ять», – сказала лодзька воєвода під час свого виступу. Вже протягом кільканадцяти років влада Лодзького воєводства й харцери з Лодзького загону Спілки польського харцерства доглядають за могилами легіонерів на заході України, зокрема за кладовищем у Костюхівці та сусідньому Вовчечку. Вони також проводять освітню діяльність, сприяючи формуванню патріотизму наступних поколінь молодих поляків та українців.

Цього року ми відзначали 100-річчя утворення Польських легіонів і початку Першої світової війни. Створені в серпні 1914 р. легіони брали активну участь у бойових діях на багатьох фронтах Першої світової війни. Недалеко від села Костюхівка в липні 1916 р. відбулася одна з найбільших битв із російською армією, в якій взяли участь Польські легіони. У боях неподалік Костюхівки загинуло кілька сотень польських легіонерів. Вони спочивають на кількох кладовищах, що розташовані поблизу села, або в похованні у невідомих могилах.

luck.msz.gov.pl

Фото: www.facebook.com/ogienniepodleglosci

Patriotyzm to element naszej tożsamości

Przemówienie Konsula Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Łucku Beaty Brzywczy wygłoszone w Ostrogu podczas obchodów Święta Niepodległości Polski.

Szanowne Panie i Panowie, Drodzy Rodacy!

Żyjemy w epoce postępującej globalizacji, coraz większej współzależności i integracji państw, społeczeństw, gospodarek i kultur, stopniowego kurczenia się przestrzeni społecznej i wzrostu tempa życia, niepokojów społecznych i wojen. Niewiele jest okazji, by w pędzącym w dużym tempie życiu, pełnym zdarzeń wpływających na losy całych populacji ludzkich, zatrzymać się, zadumać nad wartościami, które nas kształtują, które budują społeczeństwo, w którym żyjemy i naród, który tworzymy, zadumać się nad losem własnego kraju i swoim patriotyzmem. Dziś mamy taką okazję. Dziś w sposób szczególny, my Polacy przy okazji uczczenia kolejnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości, chcemy mówić o naszym patriotyzmie.

Władysław Bartoszewski, więzień obozu w Auschwitz, żołnierz Armii Krajowej i działacz Polskiego Państwa Podziemnego, uczestnik powstania warszawskiego, dwukrotny minister spraw zagranicznych, tak mówi o odczuwaniu patriotyzmu: «Kilka razy w sposób przemysłany i do dzisiaj odpowiadający moim poglądom próbowałem zastanowić się, czy przed wojną, jako uczeń gimnazjum i liceum, poza nabytą od nauczycieli wiedzą o tradycjach historycznych, głównie o wojnach i cierpieniach, spotykałem się ze słowem i pojęciem patriotyzmu. W gruncie rzeczy, gdyby w wieku czternastu, piętnastu czy szesnastu lat jakiś kolega zapytał mnie, czy jestem patriotą, pomyślałbym, że zwariował! Nie używaliśmy między sobą takich wielkich słów. Pokolenie «Zośki» i «Parasola», pokolenie, które dało Polsce większość ochotników do walk o niepodległość ojczyzny na Zachodzie, na Południu i na innych frontach II wojny światowej, bardzo mało mówiło o patriotyzmie. Podobnie jak normalny człowiek nie chodzi i nie powtarza stale «ja oddycham». Oddycha, to jest oczywiste. Patriotyzm był elementem naszego życia, przynajmniej życia tych, którzy mieli już wykształcenie podstawowe i szli do gimnazjum bądź do liceum – ale jak okazało się podczas wojny, był również ważnym pojęciem dla ludzi najprostszych, z prowincjonalnych wsi. Był elementem naszej tożsamości, naszej obecności w życiu. Podobnie jak stosunek do rodziców. Jak poszanowanie starszych. Jak zasada, że nie kopie się leżącego. Jak niesienie pomocy komuś, kto się przewrócił. Jak chronienie dziecka. O tym się nie mówi, to się robi albo nie. Pojęcie patriotyzmu było w pewnym sensie wrodzone.»

Czym dziś dla Polaków jest patriotyzm? Czy nasz patriotyzm jest bardziej obrzędowy, deklaracyjny, zewnętrzny, oparty na tradycji i symbolach, czy przejawia się w realnych postawach? Polski patriotyzm od wieków kojarzony był z martyrologią, powstaniami, wojnami, ofiarami i cierpieniem. Jak więc świadczyć na rzecz patrii – ojczystego kraju, skoro nie grożą nam powstania, nie musimy na razie swego heroizmu potwierdzać w walce za ojczyznę? Jak być patriotą w kraju, w którym borykamy się z bezrobociem, emigracją młodych ludzi, problemami socjalnymi na poziomie różnych grup społeczeństwa? Odpowiedzią jest konieczność redefinicji pojęcia 'patriotyzm' w sposób nowoczesny, odpowiadający obecnej sytuacji geopolitycznej naszego kraju. Przy takim spojrzeniu na swój obowiązek wobec ojczyzny «patriotyzmem» będzie wzięcie odpowiedzialności za teraźniejszość i przyszłość ojczyzny, będzie praca, aktywność obywatelska wykraczająca poza ściany domu, czy miejsca pacy. Patriotyzm to nie tylko udział w marszach i manifestacjach z okazji wielkich rocznic i zwiastów narodowych, to branie współodpowiedzialności za kraj, za miasto, czy za społeczność, w której się żyje, to troska o rodzinę, która jest największą siłą narodu, bo to właśnie w niej wzrasta młode życie, kształtuje się kolejne pokolenie obywateli Rzeczypospolitej.

Poprzez demonstrowanie postawy patriotycznej umacniamy pamięć i budujemy przyszłość. Świadomy patriotyzm wyklucza bierność. Dzisiaj mądry polski patriotyzm oznacza szukanie równowagi między potrzebą zmiany, unowocześnienia, a koniecznym szacunkiem dla tradycyjnych wzorów i oczekiwań, dla historycznie ukształtowanych wrażliwości i

przyzwyczajzeń. We współczesnym świecie o sile kraju nie decyduje już tylko wielkość armii czy liczba ludności. Najważniejszy staje się rozwój techniczny i naukowy. Wielka staje się ta ojczyzna, w której mieszkańcy są świetnie wykształceni, w której celebrytuje i docenia się

wiedzę, inwestuje się w młode pokolenia. W takiej sytuacji patriotyzm to także wkład w rozwój gospodarczy narodu.

Słowo patriotyzm oznacza dziś dla Polaków to samo, co kilkadziesiąt lat temu: szacunek i miłość do ojczyzny, poczucie więzi z krajem bez względu na miejsce zamieszkania, i przywiązanie do ojczyzny, działanie dla jej dobra. Dziś na nowo aktualne staje się pytanie o gotowość do poświęceń w imię obrony bezpieczeństwa i niezależności kraju. Współczesny patriotyzm jest nie tylko dumą z własnego kraju, ale również wspólnym zaszczytnym obowiązkiem wobec ojczyzny i zobowiązaniem przed następnymi pokoleniami do pielęgnowania i przekazania tradycji, historii, kultury i języka. Zadaniem każdego z nas jest zachowanie tej najcenniejszej

dla każdego narodu wartości, jaką jest niepodległość oraz jej pomnażanie, by służyła następnym polskim pokoleniom.

Patriotyzm stoi w jawnej sprzeczności z nacjonalizmem, kosmopolityzmem i szowinizmem, cechuje się otwartością na inne narody, uznaniem ich prawa do suwerenności i niepodległości. Błędnym jest relatywizowanie tych pojęć. Władysław Bartoszewski mówił: «wojna bardzo silnie stymulowała ludzi do przyjęcia postawy, do zajęcia stanowiska wobec

Патріотизм – складова нашої ідентичності

Виступ Генерального консула Республіки Польща в Луцьку Беати Бживчи, виголошений в Острозі під час святкування Дня Незалежності Польщі.

Шановні Пані та Панове! Дорогі Земляки!

Ми живемо в епоху зростання глобалізації, щораз більшої взаємозалежності та інтеграції держав, суспільств, економік і культур, поступового скорочення суспільного простору й підвищення темпу життя, соціального неспокою

«Зоськи» та «Парасольки», покоління, яке дало Польщі більшість добровольців у боротьбі за незалежність держави на Західному, Південно-му та інших фронтах Другої світової війни, дуже рідко розмовляло про патріотизм. Так само, як нормальна, звичайна людина не ходить, постійно повторюючи «я дихаю». Дихає, це очевидно. Патріотизм був елементом нашого життя, найменні життя тих, хто вже мав початкову освіту та йшов у гімназію або ліцей. Як виявилось під час війни, він був також важливим поняттям у житті найпростіших людей, людей із сіл. Він був складовою нашої ідентичності, нашої присутності в житті. Так само, як ставлення до батьків. Як повага до старших. Як правило, що не б'ють лежачого. Як допомога комусь, хто впав. Як турбота про дитину. Про це не говорять, це роблять або ні. Поняття патріотизму було, певною мірою, вроджене».

Чим сьогодні для поляків є патріотизм? Чи наш патріотизм радше обрядовий, показовий, зовнішній, заснований на традиції та символах, чи все ж він проявляється в реальному житті? Польський патріотизм віками асоціювався з martyrologією, повстаннями, війнами, жертвами та терпінням. Як тоді діяти на благо patrii – рідної країни, якщо нам не загрожують повстання, якщо ми поки що не мусимо підтверджувати свого героїзму в боротьбі за Батьківщину? Як бути патріотом країни, в якій ми боре́мося з безробіттям, еміграцією молодих людей, соціальними проблемами різних прошарків суспільства? Для відповіді на ці запитання необхідно переосмислити поняття «патріотизм» у сучасному контексті, в актуальній геополітичній ситуації нашої держави. При такому погляді на свій обов'язок перед Батьківщиною патріотизмом буде свідомо відповідальність за теперішнє й майбутнє Батьківщини, праця, громадянська активність, яка виходить поза межі дому або місця роботи. Патріотизм – це не лише участь у маршах та маніфестаціях із нагоди визначних річниць та національних перемог. Це також спільна відповідальність за державу, за місто, суспільство, в якому ми живемо. Це турбота про сім'ю, яка є рушійною силою народу, бо саме в ній зростає молоде життя, формується наступне покоління громадян Республіки Польща.

Демонструючи свою патріотичну позицію, ми зміцнюємо пам'ять і будемо майбутнє. Свідомий патріотизм викликає пасивність. Нині справжній мудрий польський патріотизм – це пошук рівноваги між потребою змін й осучаснення та необхідністю поваги до традиційних зразків, до історично сформованої вразливості та звичок. У сучасному світі про могутність держави свідчить не лише розмір армії чи кількість населення. Найважливіший зараз технічний та науковий прогрес. Величчю стає та Вітчизна, мешканці якої мають добру освіту, у якій високо цінують і поважають знання, інвестують у молоде покоління. За таких обставин патріотизм – це також внесок в економічний розвиток народу.

Слово «патріотизм» сьогодні для поляків має таке саме значення, як і кілька десятиків років тому: повага та любов до Батьківщини, почуття спорідненості з країною, незалежно від місця проживання, прив'язаність до своєї Батьківщини та діяльності на її користь. Сьогодні знову актуальним стає питання про готовність присвятити себе, діяти в ім'я безпеки й незалежності країни. Сучасний патріотизм – це не лише гордість за власну державу, а й також спільний почесний обов'язок перед Батьківщиною та наступними поколіннями підтримувати та передавати традиції, історію, культуру й мову. Завдання кожного з нас полягає в збереженні найважливішої для кожного народу цінності – незалежності, її примноженні, щоб вона служила всім наступним поколінням поляків.

Патріотизм явно суперечить поняттям націоналізму, космополітизму та шовінізму, йому притаманна відкритість на інші народи, визнання їхнього права на суверенність і незалежність. Не правильно буде ототожнювати ці поняття. Владислав Бартошевський говорив: «Війна дуже сильно стимулювала людей до того, щоб сформувати своє ставлення й зайняти позицію відносно до вимушеного нещастя, яке торкнулося широкої громад-

й воєн. Мало нагод для того, щоб у стрімкому шаленому темпі життя, наповненому подіями, які впливають на долю цілих людських популяцій, зупинитися й задуматися над цінностями, які нас формують і будують суспільство, у якому ми живемо, та народ, який творимо, задуматися над долею власної країни та своїм патріотизмом. Сьогодні ми маємо таку нагоду. Сьогодні, особливим чином, ми, поляки, святкуючи чергову річницю здобуття Польщею незалежності, хочемо говорити про наш патріотизм.

Владислав Бартошевський, в'язень концетраційного табору в Аушвіц, солдат Армії Крайової та діяч Польської підпільної держави, учасник Варшавського повстання, дворазовий міністр закордонних справ, так говорив про почуття патріотизму: «Кілька разів, обмірковано

й відповідно до моїх поглядів, які й до сьогодні не змінилися, я намагався пригадати, чи перед війною, будучи учнем гімназії та ліцею, крім отриманих від учителів знань про історичні традиції, в основному про війни та страждання, я натрапляв на слово та поняття патріотизм. Практично, якби тоді, коли я мав чотирнадцять, п'ятнадцять чи шістнадцять років, якийсь мій товариш запитав мене, чи я патріот, я б подумав, що він здурів! У спілкуванні між собою ми не використовували таких гучних слів. Покоління

wymuszonego nieszczęścia, które dotknęło ogół społeczeństwa. Ludzi zbliżał ludobójczy charakter wojny. Okazało się bowiem nagle, że nie trzeba być działaczem konspiracji – można być po prostu spokojnym człowiekiem, a mimo to zostać złapanym i rozstrzelanym. W tych okolicznościach ludzie poczuli się związani dodatkowymi więzami wspólnego, podobnego losu. Poczuli: jesteście ofiarami. Mówili sobie: «Żydzі są ofiarami, bo z powodów rasowych zostali uznani przez obłąkańczy system za skazanych na śmierć. Nas zaś z powodu nienawiści do Słowian uznano za «podludzi». Musiała więc zaistnieć więź owych «podludzi» w obronie wspólnych wartości, szczególnie wartości uważanych za słuszne».

Każdy kraj ma jaśniejsze i ciemniejsze karty swej historii, są zdarzenia, którymi się szczyci i te,

których nie chce pamiętać. Dziś przywołujemy w pamięci trud wielu pokoleń Polaków, którzy idei niepodległości swej ojczyzny służyli z najwyższym oddaniem, a gdy trzeba było ponieśli ofiarę własnego życia. Oddajemy hołd wszystkim patriotom Narodu Polskiego rozsiądanym po całym świecie.

Z okazji Święta Niepodległości chcę pozdrowić wszystkich Rodaków zamieszkałych na Ukrainie oraz wyrazić wdzięczność za szerzenie ducha narodowego, za zachowywanie i pielęgnowanie tradycji i wartości patriotycznych. Chcę również, przy tej szczególnej okazji, życzyć Ukraincom, by miłość do własnej батьківщини i własnego narodu była wyznacznikiem Waszego zaangażowania w budowanie bezpieczeństwa i stabilności na Ukrainie.

Konsul Generalny RP w Łucku Beata Brzywczy

ськості. Людей зближував людиновбивчий характер війни. Адже несподівано виявилось, що тебе можуть схопити й розстріляти не тільки тоді, коли ти діяч конспірації. Щоб це сталося, можна було просто бути звичайною людиною. За таких обставин люди відчували між собою особливий зв'язок, спорідненість, їх об'єднувала спільна доля. Вони відчули: ми жертви. Між собою говорили: «Євреї стали жертвами, бо за расовими мотивами божевільна система засудила їх до смертної кари. Нас же, через ненависть до слов'ян, визнали «підлюдьми». Тому між цими «підлюдьми» мусив виникнути зв'язок, який мав на меті захист спільних цінностей, особливо цінностей, які вони вважали слушними».

Кожна країна має світліші та темніші сторінки своєї історії, є події, якими вона пишається,

є й такі, яких не хоче пам'ятати. Сьогодні ми згадуємо про зусилля багатьох поколінь поляків, які з найвищою самовідданістю служили ідеї незалежності своєї держави, а коли треба було, пожертвували власним життям. Віддаємо належне всім патріотам Польського Народу, розсіяним у цілому світі.

Із нагоди Дня Незалежності хочу привітати всіх Земляків, які проживають в Україні та виразити їм вдячність за поширення національного духу, збереження й підтримку традицій та патріотичних цінностей. Хочу також, з огляду на таку особливу нагоду, побажати всім українцям, щоб любов до власної Батьківщини та власного народу була виразником Вашої активної участі в побудові безпеки та стабільності в Україні.

Генеральний консул РП у Луцьку Беата Бжівчи

Potrójny jubileusz

Trzy jubileusze jednocześnie obchodzili Polacy mieszkający w Ostrogu. W sobotę, 15 listopada, odbyły się obchody: 25. rocznicy odrodzenia parafii rzymskokatolickiej Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny, 20. rocznicy działalności Towarzystwa Kultury Polskiej Ziemi Ostrogskiej i 20. rocznicy ukazania się pierwszego numeru polsko-ukraińskiego czasopisma «Wołanie z Wołynia».

Pierwsza rzymskokatolicka świątynia na Wołyniu

Uroczystości zaczęły się od porannej mszy świętej w lokalnym kościele. Mszę dla licznych gości odprawili księża z różnych miast Ukrainy Zachodniej, której przewodniczył ordynariusz diecezji łuckiej, biskup Witalij Skomarowski. Podczas nabożeństwa powiedział on, że parafia rzymskokatolicka Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Ostrogu bierze początek w dalekim 1440 r., gdy ksiądz wyznania prawosławnego Fedir Ostrogski założył w mieście kościół. Świadczyło to o otwartości i szacunku wobec wiernych innych wyznań i narodowości. Przez prawie 600 lat parafia rzymskokatolicka przeżyła wiele tragedii: cierpiała od pożarów, przeżywała liczne ataki Tatarów, a w ubiegłym wieku – opresję bolszewików. W 1960 r. komunisty w ogóle zamknęli świątynię, a w jej budynku urządzili salę sportową. Dopiero w 1989 r., kiedy zbliżał się upadek Związku Radzieckiego, wreszcie uzyskano zezwolenie na odnowienie świątyni. 12 listopada, akurat 25 lat temu, w zdewastowanym, zrabowanym i częściowo zburzonym pomieszczeniu, po trwałej przerwie odbyła się msza święta. Była to pierwsza odnowiona świątynia rzymskokatolicka na Wołyniu.

Od tamtej chwili zaczęło się odnowienie kościoła, które trwa do dziś. W 1994 r. zakończono renowację ołtarza Świętego Antoniego, a w 1995 r. została odbudowana kapliczka. Trzeba było jeszcze czekać trzy lata, kiedy po raz pierwszy dla lokalnych mieszkańców zadzwoniły dzwony kościelne. W tym roku będzie wykończony dom parafialny.

W uroczystym nabożeństwie wzięli udział nie tylko parafianie kościoła, lecz też goście z innych regionów Ukrainy i Polski, pracownicy Konsulatu Generalnego RP w Łucku. Z okazji uroczystości życzenia złożyli przedstawiciele organizacji polskich z Łucka (Stowarzyszenie Kultury Polskiej na Wołyniu imienia Ewy Felińskiej, Towarzystwo Kultury Polskiej imienia Tadeusza Kościuszki) i Równego (Towarzystwo Kultury Polskiej imienia Władysława Reymonta).

Po nabożeństwie odbyło się poświęcenie pierwszej wykończonej sali w niedawno wybudowanym domu parafialnym w pobliżu kościoła. Konsul Generalny RP w Łucku Beata Brzywczy wspólnie z Prezesem Towarzystwa Kultury Polskiej Ziemi Ostrogskiej Włodzimierzem Filarowskim wręczyła prezenty dzieciom – zwycięzcom konkursu rysunków «Moja droga do świątyni».

22 lata z rzędu parafią rzymskokatolicką w Ostrogu opiekuje się ksiądz Witold Józef Kowalów. To dzięki jego aktywnej działalności w Ostrogu, 20 lat temu został wydany pierwszy numer dwujęzycznego polsko-ukraińskiego dwumiesięcznika «Wołanie z Wołynia». W chwili obecnej mamy już 189 numerów tego ciekawego i unikalnego czasopisma. Na jego łamach opowiada się o przeszłości i teraźniejszości Kościoła Rzymskokatolickiego na Wołyniu, zamieszcza się liczne portrety znanych księży, stale podaje się przegląd wydań religijnych. Ksiądz Witold Józef Kowalów postawił przed

Перший римо-католицький храм на Волині

Урочисті заходи розпочалися вранці святковим богослужінням у місцевому костелі. Святку службу для численних гостей провели священнослужителі з різних міст західної України, яких очолив єпископ-ординарій Луцької дієцезії Віталій Скомаровський. Під час богослужіння він розповів, що Римо-католицька парафія Успіння Пресвятої Діви Марії в Острозі бере початок в далекому 1440 р.,

часі презентації, którą przygotowali młodzi parafianie lokalnego kościoła.

коли православний за віросповіданням князь Федір Острозький заснував у місті костел. Це стало сигналом відкритості й поваги до вірян

Потрійний ювілей

Одразу три ювілеї святкували поляки, що проживають в Острозі. У суботу, 15 листопада, відбулися урочисті заходи з нагоди 25-річчя відновлення Римо-католицької парафії Успіння Пресвятої Діви Марії, 20-річчя діяльності Товариства польської культури Острозької землі та 20-річчя від дня виходу першого номера польсько-українського часопису «Волення з Волині».

інших конфесій та національностей. Упродовж майже 600 років римо-католицька парафія страждала від пожеж, а також зазнавала численних нападів із боку кримських татар, а в минулому столітті – утисків більшовиків. У 1960 р. комуністи вважали закривати храм, а його старовинне приміщення використали для облаштування спортивної зали. Лише в 1989 р., коли радянська влада доживала свої останні дні в Україні, нарешті дозволили відновити храм. 12 листопада, рівно 25 років тому, в понівеченому, пограбованому, частково зруйнованому приміщенні після тривалої перерви відбулася Служба Божа. Це був перший відновлений римо-католицький храм на Волині.

Відтоді почалося відновлення костелу, яке триває й донині. У 1994 р. завершилася реставрація вітваря Святого Антонія, у 1995 р. було відбудовано каплицю. Ще через три роки вперше для місцевих жителів залучала мелодія костельних дзвонів. У цьому році завершується спорудження парафіяльного будинку.

У святковому богослужінні взяли участь не лише прихожани костелу, але й гості з інших регіонів України та Польщі, консули Генерального консульства Республіки Польща в Луцьку. Привітати з урочистим ювілеєм своїх колег приїхали представники польських товариств із Луцька (Товариство польської культури на Волині імені Еви Фелінської, Товариство польської культури імені Тадеуша Костюшка) та Рівного (Товариство польської культури імені Владислава Реймонта).

Після богослужіння відбулося освячення першої облаштованої зали в щойно збудованому парафіяльному домі поблизу костелу. Генеральний консул РП у Луцьку Беата Бжівчи разом із головою Товариства польської культури Острозької землі Володимиром Філаровським вручила подарунки діткам – переможцям конкурсу малюнків «Моя дорога до святині».

22-й рік поспіль римо-католицьку парафію в Острозі очолює ксьондз Вітольд-Йосиф Ковалів. Саме завдяки його активній діяльності в Острозі 20 років тому побачив світ перший номер двомовного польсько-українського двомісячного видання «Волення з Волині». Відтоді вже вийшло 189 номерів цього цікавого й унікального часопису. На його сторінках розповідається про минуле й сучасне римо-католицької Церкви на Волині, вміщено численні портрети відомих священнослужителів, постійно проводиться огляд релігійних видань. Поставивши перед собою завдання вберегти культуру й релігію від забуття, отець Вітольд-Йосиф Ковалів у 1997 р. заснував бібліотеку-видавництво «Волення з Волині», в якій уже вийшло 89 книг, що відображають не тільки релігійне, але й історично-культурне життя Волині від найдавніших часів до сьогодення.

Про діяльність польського товариства, а також часопис і бібліотеку в Острозі присутні більш детально могли дізнатися під час презентації, яку підготували молоді прихожани місцевого костелу.

Один із найдревніших у Східній Європі

Гості ювілейних заходів змогли побувати на екскурсії в одному з найдревніших університе-

Jedna z najdawniejszych w Europie Wschodniej

Goście imprezy mieli okazję odbyć wycieczkę po jednym z najdawniejszych uniwersytetów Starego Świata – Uniwersytecie «Akademia Ostrogska». Uczelnia została założona w jeszcze w 1576 r. W 1636 r. podupadła i została odnowiona dopiero 20 lat temu. Tak więc w Ostrogu 2014 rok jest jubileuszowym również w związku z odbudową ośrodka nauki. Choć prace renowacyjne w tym potężnym ośrodku trwają nadal, goście mieli co zwiedzać. Uniwersytet posiada 6 wydziałów, gdzie na 17 kierunkach studiuje 2,5 tys. studentów. Na uczelni można obejrzeć wystawę dawnych obrazów, stare i rzadkie książki, zwiedzić piwnicę i odrestaurowaną cerkiew.

Dalszy ciąg uroczystości odbywał się w «Akademii Ostrogskiej». Konsul Generalny RP w Łucku Beata Brzywczy wygłosiła referat o patriotyzmie. Kto może uważać się za patriotę, jak rozwijają się współczesne narody w czasie globalizacji, na czym polega miłość i szacunek do ojczyzny, jakie wyzwania stoją przed każdym prawdziwym patriotą? Na te i wiele innych aktualnych dzisiaj pytań odpowiadała pani Konsul. Również Beata Brzywczy wspomniała o patriotach polskich, którzy ginęli po całym świecie. Powitała swoich rodaków z Dniem Niepodległości, podziękowała im za szerzenie ducha narodowego, zachowanie i popularyzację wartości patriotycznych. «Chcę również, przy tej szczególnej okazji, życzyć Ukraińcom, by miłość do własnej батьківщини i własnego narodu była wyznacznikiem Waszego zaangażowania w budowanie bezpieczeństwa i stabilności na Ukrainie» – powiedziała Konsul Generalny.

Rektor «Akademii Ostrogskiej» Ihor Pasicznyk w swoim powitalnym przemówieniu zwrócił się do prawdziwych przyjaciół Ukrainy – Polaków: «Nasze losy i kultura są ze sobą ściśle powiązane. Nowoczesne dzieje już ukazały, kto obecnie jest prawdziwym przyjacielem Ukrainy. W czasie, kiedy nasz «starszy brat» walczy przeciw nam, dobrze czujemy wsparcie i pomoc drugiego sąsiada – Polski. Obecnie Rosja prowadzi wojnę nie tylko z Ukrainą, lecz z całą Europą i światem». Ihor Pasicznyk powiedział, że miesiąc wcześniej uczelnię zwiedzili ambasadorzy Ukrainy, Polski i Litwy. W czasie spotkania omówiono ważną i aktualną kwestię założenia wspólnej jednostki wojskowej, która potrafiłaby odnowić wydarzenia historyczne sprzed 500 lat. Wtedy połączywszy swoje wysiłki pod Orszą przedstawiciele naszych narodów pokonali groźnego i liczego wroga.

Konsul Generalny Beata Brzywczy wręczyła prezenty jubilatом z Ostroga i życzyła im nowych

osiągnięć. Wieczór świąteczny zakończył się koncertem, na którym wystąpili polscy muzycy z Lubelskiej Federacji Bardów. Zaprezentowali oni wokarno-instrumentalny program «Pieśń o wolności».

Wiktor JARUCZYK

P. S.: Repertuar Lubelskich Bardów, mimo iż był na wysokim poziomie, wzbudził u części publiczności mieszane uczucia. Pieśni o tematyce wolnościowej, hipisowskiej, religijnej i solidarnościowej zostały uzupełnione kazackimi klimatami znad rosyjskiego Donu. Piosenka «Ataman» istnieje, ale w obecnej sytuacji politycznej na Ukrainie jest odbierana jako nieformalny hymn kazackich bojówkarzy współczesnego Wojska Dońskiego, będącego na usługach rządu rosyjskiego. Szkoda, że artyści tak wysokiej klasy nie wyczuli tych niuansów. Może warto byłoby sięgnąć do źródeł i zrozumieć różnicę między kozakiem, a kazakiem, między bałajką, a bandurą, bo można było odnieść wrażenie, że przy wykonywaniu niektórych utworów, artystom zabrakło w ręku rosyjskiej harmoszki. Wiadomo, że artystom wolno wszystko, że w sztuce panuje nieograniczona wolność, ale czasem warto przemyśleć, jaki repertuar można i wypada zaprezentować.

Walenty WAKOLUK

tyw Staroego Świту – Національному університеті «Острозька академія». Установу було заснова-но в далекому 1576 р. У 1636 р. вона занепа-ла й була відновлена тільки 20 років тому. Тож в Острозі 2014 рік ювілейний також у зв'язку з відбудовою цього храму науки. Хоч роботи з

відновлення потужного науково-навчального закладу тривають і досі, проте вже є що побачити відвідувачам. Університет має 6 факультетів, на яких навчаються 2,5 тис. студентів, здо-буваючи одну із 17 можливих спеціальностей. У закладі можна побачити старовинну вистав-ку картин, оглянути древні й рідкісні книги, побувати в підвальному приміщенні, відвідати відреставровану церкву.

Саме в «Острозькій академії» пройшли по-дальші урочистості. Генеральний консул РП у Луцьку Беата Бживчи виступила перед місце-вими жителями та гостями з доповіддю про па-тріотизм. Хто може вважати себе патріотом, як розвиваються сучасні народи в епоху глобалі-зації, в чому проявляються любов та повага до Батьківщини, якими мають бути завдання для кожного справжнього патріота? На ці та багато інших актуальних сьогодніх запитань відповіла пані консул. Також Беата Бживчи віддала на-лежне всім патріотам польського народу, котрі загинули в цілому світу. Вона привітала своїх земляків із Днем Незалежності Польщі й по-дякувала їм за поширення національного духу, збереження й популяризацію традицій, патрі-

отичних цінностей. «Користуючись нагодою, в цей особливий день бажаю всім українцям, щоб любов до власного народу й Батьківщини була виразником вашої активної участі в побу-дові безпеки, стабільності в країні», – відзначи-ла Генеральний консул.

Ректор «Острозької академії» Ігор Пасічник у своєму вітальному виступі зосередився на справжніх приятелях України – поляках: «Наші долі та культури тісно переплелися. Новітня історія вже продемонструвала, хто сьогодні справжній друг України. У час, коли наш «стар-ший брат» воює з нами, ми добре відчуваємо підтримку й опору іншого сусіда – Польщі. Сьогодні Росія веде свою війну не тільки з Україною, а й з усією Європою та світом». Ігор Пасічник розповів, що місяць тому в навчаль-ному закладі побували послы України, Польщі та Литви. На цій зустрічі вони порушили важ-ливу та актуальну тему створення спільного військового батальйону, який би зміг віднови-ти історичні події 500-літньої давнини. Тоді під Оршею, об'єднавши свої зусилля, представни-ки наших народів зуміли здолати грізного й чи-сельного ворога.

Генеральний консул Беата Бживчи вручила подарунки ювілярам з Ostroga, побажавши їм нових звершень. Святковий вечір завершив концерт, на якому виступили польські музи-канти з «Люблінської федерації бардів». Вони представили вокально-інструментальну про-граму під назвою «Пісня про волю».

Віктор ЯРУЧИК

P. S.: Репертуар люблінських бардів, не-зважаючи на те, що був виконаний на висо-кому рівні, викликав у частини публіки змі-шані почуття. Пісні про свободу, хіпі, релігію та солідарність були доповнені «казацькими» настроями з-за російського Дону. Пісня про «атамана», звичайно, існує, але в нинішній по-літичній ситуації в Україні її сприймають як неформальний гімн «казацьких» бойовиків із сучасного так званого Війська донського, що служить російському уряду. Шкода, що вико-навці такого високого класу не відчули цих ню-ансів. Може, варто було б сягнути до джерел і зрозуміти різницю між козаком та «казаком», між балалайкою та бандурою, бо складалося враження, що під час виконання деяких тво-рів співакам не вистачало в руках російської гармошки. Відомо, що митцям можна все, бо в мистецтві панує необмежена свобода, але ча-сом потрібно задуматися над тим, який репер-туар можна і доречно представляти.

Валентин ВАКОЛЮК

Szanowny Ksiądz Witold Józef Kowalów
Redaktor Naczelny «Wołania z Wołynia»

Z okazji Jubileuszu, mieszczącym w sobie dokonania 20 minionych lat i nadzieję na dobrą przyszłość, zespół redakcyjny Monitora Wołyńskiego pragnie wyrazić uznanie za całokształt działalności redakcyjnej. Niech ten piękny Jubileusz będzie dla Szanownej Redakcji nie tylko podsumowaniem dotychczasowych osiągnięć, ale także nowym początkiem, który zwieńczy kolejne sukcesy.

Szanowny Pan Włodzimierz Filarowski
Prezes Towarzystwa Kultury Polskiej Ziemi Ostrogskiej

W imieniu Stowarzyszenia Kultury Polskiej im. Ewy Felińskiej na Wołyniu oraz swoim własnym, mam ogromną przyjemność złożyć na Pańskie ręce serdeczne gratulacje dla wszystkich Członków i Sympatyków z okazji 20-lecia działalności Towarzystwa Kultury Polskiej Ziemi Ostrogskiej
Życzę realizacji wszystkich planów i zamierzeń, samych tylko sukcesów w dalszej pracy na rzecz zachowania świadomości społecznej i narodowej Rodaków, a wszystkim Członkom Towarzystwa, ich Rodzinom i Przyjaciołom, zdrowia i wszelkiej pomyślności.

Z wyrazami szacunku Walenty Wakoluk prezes Zarządu SKP im. Ewy Felińskiej na Wołyniu

Ewa Felińska była bardzo zaangażowana w działalność powstańczą, brała udział w ruchu konspiracyjnym. Polscy biografowie i badacze twórczości Felińskiej pisali o niej, że «była bardzo oczytana, знаła wiele poważnych dzieł, które studiowała».

W okresie aktywności polskiego ruchu patriotycznego na Wołyniu, Ewa poznała Szymona Konarskiego, który zainteresował ją ideami narodowo-wyzwoleńczymi. Cele i taktykę działania Konarskiego, jego poglądy na sprawę wyzwolenia narodowego opisał Zygmunt Feliński w swoich «Pamiętnikach». Uczynił to w sposób wiarygodny i rzetelny, ponieważ znał relację Lucjana Michalskiego, który, wracając z powtórnego wygnania, zatrzymał się w Jarosławiu i opowiadał mu wiele szczegółów dotyczących sprzysiężenia Konarskiego:

«Toteż nie o walkę orężną dziś chodzi. Nie kwitując nigdy z praw naszych do niepodległości, dopomniemy się o nie w chwili, którą roztropność nam wskaże, kiedy i naród będzie przygotowany, i stosunki polityczne innych mocarstw korzystnie się dla nas ułożą. Ale przygotowanie takie wymaga pracy i poświęcenia. Wrogowie nasi nie zaśpią sprawy, lecz wszelkich owszem dołożą starań, by lud ku nam zniechęcić; jeśli my przeto w beczynności zadrzemie, to nadzieje nasze bezpowrotnie runą. Przeciw jawnej organizacji zagłady trzeba koniecznie postawić tajemną, ale nie mniej sprężystą organizację odrodzenia (...)».

Pod wpływem idei szerzonych przez Szymona Konarskiego, Ewa Felińska dołączyła do organizacji podziemnej «Związek Ludu Polskiego», mającej na celu konsolidację sił na terenie przedrozbiorowych ziem polskich, zmierzających do wybuchu antyrosyjskiego powstania, a następnie odbudowy państwa polskiego. Ten etap działalności związku Zygmunt Feliński opisuje tak:

«W celu ostatecznego uregulowania organizacji Związku sprzysiężeni zjechali się w Berdyczowie na onufrejskim jarmarku i tu jednomyślnie obrano Konarskiego naczelnikiem Związku, za cel zaś jego działalności postawiono pracę gorliwą nad oświatą i dobrobytem ludu, połączoną z budzeniem we wszystkich klasach społeczeństwa miłości do ojczyzny i pragnienia jej oswobodzenia. Uchwalono też założenie ludowego dziennika, do redakcji którego weszły najprzedniejsze literackie siły Związku, że zaś drukowanie w kraju było niemożliwe, kobiety przeto i mniej uzdolnioną młodzież przeznaczono do przepisywania owego dziennika, by w jak największej liczbie egzemplarzy rozchodzić się mógł po kraju».

Ewa pełniła funkcję sekretarki Związku. Pod konspiracyjnym pseudonimem «Skąła» prowadziła korespondencję zagraniczną (francuską). Pseudonim został jej nadany przez sprzysiężonych w związku, z powodu jej wytrwałości i odwagi. W «Pamiętnikach» Zygmunt Feliński opisuje sposób, w jaki jego matka prowadziła tajną korespondencję: «(...) między wierszami obojętnej treści, zwyczajnym skreślonym atramentem, pisała krochmalem to, o czym chciała zawiadomić, litery zaś występowały dopiero po zwilżeniu ich jodyną».

Podczas konspiracyjnej wizyty Szymona Konarskiego na Wołyniu, Ewa Felińska uratowała mu życie. O tym, że grozi mu areszt, dowiedziała się niemal w ostatniej chwili, gdy rosyjscy żandarmi już wyruszyli na akcję, aby go aresztować. Udało się jej wywieźć Konarskiego we własnym powozie początkowo do Łucka, a następnie pomagała mu ukrywać się we

Wpływ Powstania Listopadowego na losy rodziny Felińskich

Вплив Листопадового повстання на долю родини Фелінських

Rodzina Felińskich zamieszkująca Wołyń od wielu pokoleń, należała do drobnej szlachty polskiej, która była główną siłą sprawczą Powstania Listopadowego 1830-1831. Z wydarzeniami tego okresu związane są tragiczne losy drogi życiowej Ewy Felińskiej i okres młodości jej syna Zygmunta.

Родина Фелінських проживала на Волині протягом багатьох поколінь і належала до дрібної польської шляхти, яка була головною рушійною силою Листопадового повстання в 1830–1831 рр. Із подіями цього періоду пов'язані трагічні долі життєвого шляху Еви Фелінської та період молодості її сина Зигмунта.

wsi Lisów (obecnie – w rejonie maniewickim na Wołyniu). W tym czasie szlachcianka przez pewien czas sama zmuszona była, w obawie przed aresztowaniem przez Rosjan, opuścić Wołyń i ukrywać się w Galicji.

W 1838 roku wraz z Szymonem Konarskim została oskarżona o działalność polityczną i aresztowana. Początkowo została wywieziona do Wilna, a następnie do Kijowa, gdzie poddano ją liczny i długim przesłuchaniom. Pomimo wielu skutecznych i wypracowanych przez Rosjan procedur, jakim poddawano aresztowanych, kobieta nie złała się i nie zdradziła nikogo. W roku 1839 Ewa Felińska została zesłana na Syberię.

Zygmunt Szczęśny Feliński (przyszły arcybiskup warszawski) wyrastał w środowisku, gdzie krzyżowały się tradycje kultur pogranicza. Jego nauka w gimnazjum przypadła na trudny czas represji po Powstaniu Listopadowym, kiedy rząd carski rozpoczął eliminację wszystkich żywiołów narodowych na tzw. ziemiach zabranych – burzenie kościołów, zamykanie klasztorów, rusyfikację szkolnictwa itp. Później pisał o tym, tragicznym dla dziejów Polaków na Wołyniu, czasie – w swoich «Pamiętnikach». W okresie Powstania Listopadowego udał się wraz z rodziną na tułaczkę. Swoje wrażenia z okresu 1830 – 1831 przekazał we wspomnieniach «Paulina córka Ewy Felińskiej». Opisał ucieczkę przed watahą żołnierzy rosyjskich, którzy bezpardonowo grabili majątki polskie na ziemi wołyńskiej. Najpierw znaleźli się w okolicach Wojutyna, następnie podróżowali z Wołynia do Galicji, spotkali się z ojcem, przeżyli jego chorobę, aż w końcu nastąpił długo oczekiwany powrót na ukochany Wołyń.

Zygmunt ze swoim starszym bratem Alojzym brali udział w pracach «Stowarzyszenia Ludu Polskiego», «przepisując gazetki, kolportując prasę», ucząc się czerstwą i przygotowując się do pracy w tajnej drukarni związkowej. W «Pamiętnikach» Zygmunt Feliński opisuje okoliczności założenia tajnej drukarni Związku, jej ulokowania w niedostępnych poleskich borach, swoją współpracę z bratem Alojzym w zakresie technicznej obsługi maszyn poligraficznych.

Przez całe życie przyszły arcybiskup nosił w sercu swoje pierwsze wrażenie ze spotkania z Szymonem Konarskim: «Było to na wiosnę 1837 roku i tu po raz pierwszy ujrzałem Konarskiego. Był to średniego wzrostu i średniej tuszy blondyn, regularnych rysów, o błękitnych, ale ognistych oczach; mówił płynnie i z wielkim zapalem, pięknie też śpiewał i grał na flecie, a że był młody, śmiały i silnie zbudowany, posiadał przeto te wszystkie przymioty, które podbijają serca. Jakkolwiek miałem wówczas zaledwie lat czternaście, a brat mój starszy szesnaście, dopuszczono nas jednak, wprawdzie nie do tajemnic, ale do udziału w robotach Związku. Konarskiego zaś znaliśmy tylko pod imieniem Janusza Hejbowicza, domyślając się wszakże ważności roli, jaką odgrywał w sprawie narodowej».

Po zesłaniu Ewy Felińskiej na Syberię majątek rodzinny w Wojutynie i Zboroszwowie został skonfiskowany przez władze carskie. Sześciorgo dzieci pozostało «bez dachu nad głową» i bez jakiegokolwiek zabezpieczenia materialnego. W wieku siedemnastu lat Zygmunt opuścił strony rodzinne bez żadnych zasobów materialnych. Ważnym dokumentem ofiarnego życia Zygmunta Felińskiego i jego rodziny są jego «Pamiętniki». Pisane były w Jarosławiu, zimą, na przełomie 1882/1883 roku. Opisał w nich lata dzieciństwa, m.in. lata szkolne w Łucku, sylwetki profesorów,

Ewa Felińska była aktywną uczestniczką powstania, brała udział w konspiracyjnej działalności. Польські біографи й дослідники творчості Фелінської писали про неї, що вона «була дуже начитана, знала багато монументальних праць, які вивчала».

У період активізації польського патріотичного руху на Волині Ева познайомилася з Шимоном Конарським, який зацікавив її національно-визвольними ідеями. Мету й тактику діяльності Конарського, його погляди на справу національного визволення описав Зигмунт Фелінський у своїх «Щоденниках». Представив він їх достовірно й детально, тому що багато інформації почерпнув зі спогадів Луціана Міхальського, який, повертаючись із повторного вигнання, затримався в Ярославлі й розповідав йому чимало деталей участі Конарського у змові:

«Тому йдеться сьогодні не про збройну боротьбу. Не полишаючи думки про наше право на незалежність, домагатимемося його у той час, який підкаже нам розсудливість, коли і народ буде до цього готовий, і політичні стосунки інших імперій нам у цьому сприятимуть. Проте ця підготовка вимагає праці та посвяти. Наші вороги не спатимуть, а докладатимуть усіх зусиль, щоб налаштувати проти нас народ; якщо ж ми бездіяльно відримувемо, то наші надії кануть у лету. Відкритий організації знищення нам потрібно протиставити таємну, але не менш потужну організацію відродження (...)»

Під впливом ідей, які поширював Шимон Конарський, Ева Фелінська вступила в підпільну організацію «Союз польського народу». Ця структура прагнула об'єднати сили на території, яка належала Польщі до поділів, а також сприяла початку антиросійського повстання та пізнішої відбудови польської державності. Зигмунт Фелінський так описує цей етап діяльності організації:

«Із метою повного становлення Союзу змовники прибули до Бердичева на Онуфрійський ярмарок і тут одноголосно обрали Конарського керівником організації. Вони також прийняли рішення ревно турбуватися про освіту й добробут людей, пробуджувати у всіх суспільних верств любов до вітчизни, прагнення її визволити. Постановили також видавати народну газету, до редакції якої увійшли передові літературні сили Союзу. Оскільки друкувати її на території імперії було неможливо, жінки та менш здібна молодь взялися за переписування цієї газети, щоб поширювати по всій країні якнайбільше її екземплярів».

Ewa була секретаркою Союзу. Під конспіративним псевдонімом «Скеля» вона вела закордонну кореспонденцію (французькою мовою). Псевдонім підібрали їй її товариші за витривалість і відвагу. У «Щоденниках» Зигмунт Фелінський описує, як його мама вела таємне листування: «(...) поміж рядками будь-якого змісту, замальованих звичайним чорнилом, вона писала крохмалем те, про що хотіла повідомити, літери ж проявлялися лише тоді, коли їх зволожували йодом».

Під час підпільного приїзду Шимона Конарського на Волинь Ева Фелінська врятувала йому життя. Про те, що йому загрожує небезпека, дізналася майже в останню хвилину, коли російські жандарми вже йшли арештовувати Конарського. Фелінський вдалося вивести його своєю бричкою спочатку до Луцька, а потім допомогти сховатися в селі Лісове (сьогодні це Маневичський район Волинської області). У той же час, остерігаючись арешту росіян, шляхтянка сама

була змушена залишити Волинь і переховуватися у Східній Галичині.

У 1838 р. її та Шимона Конарського звинуватили в політичній діяльності та заарештували. Фелінську відправили спочатку до Вільна, а потім до Києва, де викликали на численні й тривалі допити. Незважаючи на результативні заходи, розроблені росіянами для допитів арештованих, жінка не зламалася й не зрадила нікого. У 1839 р. Еву Фелінську вислали в Сибір.

Зигмунт Щенсний Фелінський (майбутній Варшавський архієпископ) зростав на пограниччі, де перехрещувалися різні культури. Його навчання в гімназії припало на важкий період репресій, що відбувалися після Листопадового повстання. Царський уряд розпочав винищення всіх національних стихій на так званих «забраних землях»: закривалися храми та монастирі, проводилася русифікація шкіл і т. п. Пізніше він згадував про цей трагічний для історії поляків на Волині час у своїх «Щоденниках». Під час Листопадового повстання він разом із родиною назвав повневір'ям. Свої враження про період 1830–1831 рр. передав у спогадах «Пауліна, дочка Еви Фелінської». При цьому він описав втечу від ватаги російських солдатів, які безпardonно грабували польські маєтки на волинській землі. Спочатку Фелінські зупинилися неподалік Воютини, потім виїхали на Галичину, зустрілися з батьком, пережили його хворобу, аж зрештою дочекалися довгоочікуваного повернення на рідну Волинь.

Зигмунт із своїм найстаршим братом Алойзи брав участь у діяльності «Союзу польського народу», «переписуючи газети, розповсюджуючи пресу», навчався також складати друкарські форми та готувався до праці в підпільній друкарні. У «Щоденниках» Зигмунт Фелінський описав обставини, при яких була заснована таємна друкарня Союзу, місце її знаходження в недоступних польських борах, свою співпрацю з братом Алойзи в процесі технічного обслуговування поліграфічних машин.

Упродовж усього життя майбутній єпископ зберігав у серці перші враження від зустрічі з Шимоном Конарським: «Це було весною 1837 року, коли я вперше побачив Конарського. Це був блондин середнього зросту, із середньою статуєю, правильними рисами обличчя, блакитними, але палаючими очима; він висловлювався вільно та з великим запалом, гарно теж співав і грав на флейті, а оскільки був молодий, сміливий і добре збудований, то володів усіма тими перевагами, які підкорюють серця. Хоча мені тоді було лише чотирнадцять років, а моєму старшому братові шістнадцять, нас все ж допустили, але не до таємної інформації, а до участі в діяльності Союзу. Конарського ми знали лише як Януша Гейбовича, хоч і здогадувалися про його справжню роль у національній справі».

Після того, Еву Фелінську заслали в Сибір, царська влада конфіскувала родинний маєток Фелінських у Воютині та Зборосхові. Шестеро дітей залишилися «без даху над головою» і без жодного матеріального забезпечення. У сімнадцять років Зигмунт залишив рідний край, не маючи за душею ні копійки. Важливим документальним підтвердженням жертвованого життя Зигмунта Фелінського та його родини стали «Щоденники». Вони були створені в Ярославлі взимку на межі 1882 і 1883 років. У них описано роки дитинства, зокрема, шкільні роки в Луцьку, особистості професорів, яких Фелінський назвав «апостолами русифікації»; подорож Юзефа Залівського, яка стала поштовхом до діяльності

яких називають «апостолами русифікації»; wyprawę Józefa Zaliwskiego, poprzedzającą działalność Szymona Konarskiego; «pracę nad ludem», rzecznikami której byli Szymon Konarski i rodzina Felińskich, prace nad założeniem ludowego dziennika i tajnej drukarni. Autor bardzo dokładnie opisuje aresztowanie swojej matki i Szymona Konarskiego oraz skutki tych tragicznych dla całej rodziny wydarzeń.

Na początku rozdziału IV «Sprzysiężenie Konarskiego» Feliński zanalizował założenia ruchu narodowego: «W moim przekonaniu kwestii zachowania się naszego w stosunku do rządów zaborczych nie należy rozstrzygać ryczałtowo, lecz wypada rozdzielić ją na trzy przynajmniej kategorie; a mianowicie: kwestię prawa, kwestię czasu i kwestię środków. Co do słuszności: ani prawo przyrodzone, ani religia, ani prawo międzynarodowe, ani wreszcie tradycja dziejowa nie zabrania nam dochodzenia orężem wydartej przemocą niepodległości. (...) sam fakt niepowodzenia nie daje nam jeszcze prawa uznania ruchu jakiegoś za nierozważny, skoro względy moralne oporu zbrojnego wymagały. Łatwo np. przewidzieć, że Kościuszko nie zwycięży, walka ta wszakże narodu przeciwko obcej przemocy była koniecznym obowiązkiem patriotyzmu i cały naród by się zhańbił, gdyby oporu tego nie spróbował (...)».

Z dystansu lat 80-tych XIX wieku, Zygmunt Feliński ocenia atmosferę panującą wśród mieszkańców Wołynia, stan emigracji polskiej i targające nią antagonizmy. Dostrzegł trzy główne środowiska, wokół których skupiły się siły polskie po ostatecznym upadku Powstania Listopadowego.

Do pierwszego z nich zaliczył ogromną większość tych, co stali «na czele ruchu i czynny brali udział, bądź w wojennych, bądź administracyjnych lub prawodawczych działaniach» i dobrowolnie kraj opuścili.

Drugi zastęp, mniej liczny, «choć na tysiące dający się rachować» uczestników walki narodowej, «zesłany został w śnieżne pustynie Sybiru lub z żołnierskim karabinem na Kaukaz zagnany».

Trzecie skupisko to byli starcy, kobiety i dzieci, którzy pozostali w kraju. Z czasem do

nich przyłączył się nieliczny zastęp powstańców objętych amnestią.

Autor opisuje to, w jaki sposób zatrzymano szpiega rosyjskiego, jak Konarskiemu udało się ukryć się w szpitalu, a następnie jego fikcyjną śmierć, co pozwoliło wywieźć go w trumnie. Jednocześnie Zygmunt Feliński ukazuje okoliczności aresztowania Konarskiego, które było przypadkowe, wynikające z niecierpliwości i błędu samego emisariusza. Autor podkreśla jego siłę ducha i odwagę, która pomogła znieść mu tortury, jakim poddali go rosyjscy śledczy i fakt, że nikogo nie wydał.

Opisuje także kaźń tego ofiarnego powstańca, która kończyła etap walki narodowowyzwoleńczej po Powstaniu Listopadowym:

«Stanąwszy już pod słupem, uprzejmym skinieniem głowy i ruchem ręki pozdrowił zgromadzone tłumy, gdy zaś o kilkanaście metrów przed nim uszykował się oddział żołnierzy, przeznaczony do wykonania wyroku, żaden muskuł nie zadrgał na jego obliczu, żadna chmurka nie zamgłiła pogodnego wzroku. Konarski patrzył, nie zmrużywszy oka, na wymierzone w pierś jego karabiny, aż rażony gradem kul padł bez życia na rusztowanie. W tej chwili zgromadzone rzesze ludu opanował taki zapal, że przerwawszy łańcuch żołnierzy, tłumy wdarły się na rusztowanie, zerwały z rąk i nóg męczennika żelazne kajdany, chustki we krwi jego maczały i strzępy odzienia na pamiątkę chwytali. Skoro wojsko plac oczyściło, złożono zwłoki Konarskiego do przygotowanego zawczasu grobu i kazano szwadronowi jazdy tak stratować to miejsce, iżby śladu mogiły nie pozostało; mimo to jednak w nocy mnóstwem wieńców i kwiatów drogi ów grób ustrójono».

Ród Felińskich jest klasycznym przykładem zaangażowania drobnej szlachty polskiej w ruch narodowowyzwoleńczy na ziemiach «zabranych» po Powstaniu Listopadowym. Ważną rolę Felińskich w walce o wolność potwierdzają wspomnienia Zygmunta Felińskiego, dzięki któremu rodzina pozostawiła po sobie trwałe i niezapomniane ślady.

Switłana KRAWCZENKO

Шимона Конарського; «працю з народом», ініціаторами якої стали Шимон Конарський і родина Фелінських, роботу над заснуванням народної газети й тасмної друкарні. Автор дуже детально описав арешт своєї матері та Шимона Конарського, а також наслідки цих трагічних для всієї родини подій.

На початку IV розділу «Змова Конарського» Фелінський проаналізував основу національного руху: «На мою думку, проблему нашого ставлення до загарбницького уряду не варто розглядати як щось узагальнене, а потрібно поділити її принаймні на три категорії: проблему права, проблему часу й проблему засобів. Що стосується слушності: ані природне право, ані релігія, ані міжнародне право, ані, зрештою, історична традиція не забороняє нам збройним шляхом здобувати свою незалежність. (...) Сам факт невдач ще не дає нам права вважати цей рух нерозважливим, якщо моральні передумови сприяли збройному протесту. Наприклад, легко було передбачити, що Костюшко не переможе, однак боротьба народу проти чужоземного загарбання була неминучим обов'язком патріотів, і весь народ би себе зганьбив, якби на цю боротьбу не піднявся (...)»

У 80 рр. XIX ст. Зигмунт Фелінський оцінив атмосферу, яка панувала серед волинян, стан польської еміграції та антагонізми, які її розривали. Він звернув увагу на три основні середовища, навколо яких зосередилися польські сили після поразки Листопадового повстання.

До першого середовища він зарахував тих численних осіб, які стояли «на чолі руху та брали активну участь у військових, адміністративних або правових діях» і добровільно залишили свою землю.

Друга група, не така численна, «хоч рахувати її можна на тисячі», складалася з учасників національної боротьби, кожен з яких «був засланий у засніжені пустелі Сибіру чи загнаний із солдатським карабіном на Кавказ».

До третього середовища належали особи старші, жінки та діти, які залишилися на рідній землі. Із часом до них приєднався невеликий

загін повстанців, які потрапили під амністію.

Автор описав, як затримували російського шпигуна, як Конарському вдалося переховатися в лікарні, як потім організували фіктивну смерть, що допомогло вивести його у тюрні. Водночас Зигмунт Фелінський вказував на обставини арешту Конарського, які були випадковими через нетерплячість і помилки самого емісара. Автор підкреслив його силу духу й відвагу, що допомогли знести всі тортури, яким його піддали російські слідчі. Відомий той факт, що Конарський нікого не видав.

У «Щоденниках» описано також страту цього жертвового повстанця, якою закінчується етап національно-визвольної боротьби після Листопадового повстання:

«Уже стоячи перед стовпом, він зичливим кивком голови й помахом руки привітав зібраний натовп, а коли за кільканадцять метрів перед ним вишикувався солдатський загін, який мав виконати вирок, на його обличчя не здригнувся жоден м'яз, жодна хмаринка не затьмарила його просвітленого погляду. Конарський відкритим поглядом дивився на націлені в його груди карабіни, поки під градом куль не впав бездиханно на ешафот. У цю мить людей охопив такий запал, що, прорвавши кордон солдатів, вони натовпом вдерлися на ешафот, зірвали з рук і ніг мученика залізні кайдани, вмочували хустки в його кров і хапали на пам'ять клаптики одягу. Як тільки військо очистило майдан, тіло Конарського поклали до попередньо підготовленої могили і наказали керівнику ескадри так затоптати це місце, щоб від поховання не залишилось і сліду. Незважаючи на це, на ранок могила була прикрашена численними вінками та квітами».

Рід Фелінських – це класичний приклад участі дрібної польської шляхти в національно-визвольному русі на «забраних землях» після Листопадового повстання. Важливу роль Фелінських у боротьбі за незалежність підтверджують спогади Зигмунта Фелінського, завдяки яким родина залишила після себе тривалий і незабутній слід в історії.

Світлана КРАВЧЕНКО

Дрога до pojednania

В Луцьку zaprezentowano kontynuację projektu edukacyjno - badawczego «Pojednanie przez trudną pamięć» o tragicznych wydarzeniach w polskiej i ukraińskiej historii.

Konsul Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Łucku Beata Brzywczy powiedziała, że projekt jest realizowany przez polską organizację «Panorama Kultur» pod patronatem Konsulatu Generalnego, a współfinansowany jest przez Muzeum Historii Polski w ramach projektu «Patriotyzm Jutra». W tym roku ekspedycja na czele z Aleksandrą Zińczuk wyruszyła do Galicji Wschodniej. Wolontariusze biorący w niej udział rozmawiali z żyjącymi jeszcze świadkami tragicznego konfliktu polsko - ukraińskiego w latach 40. XX wieku. Głównym celem badania jest wypełnienie luk historycznych dotyczących nie tylko konfliktu, lecz też wzajemnej pomocy, ponieważ badaczy szczególnie interesowały historie o tym, jak Ukraińcy ratowali Polaków, a Polacy Ukraińców.

W ramach projektu, reżyser Wojciech Walkiewicz nagrał 27-minutowy dokumentalny film «Trudna pamięć», który przedstawia część relacji świadków, które były gromadzone

przez ostatnie dwa lata. Pokaz filmu w Łucku odbył się 10 listopada, w Ostrogu i Tarnopolu – 11 i 12 listopada. Do końca 2014 r. zgromadzone relacje zostaną zamieszczone w Internecie w postaci raportu interdyscyplinarnego.

Organizatorzy projektu zaprezentowali również książkę «Pojednanie przez trudną pamięć. Wołyń 1943», w której zebrano około 150 relacji świadków. Te wpisy są podzielone na dwie grupy: redagowane (opatrzone komentarzami badaczy) i nieredagowane (w postaci wywiadu). Książka jest dostępna w wersji elektronicznej w trzech językach (polskim, ukraińskim i angielskim) na stronie Stowarzyszenia «Panorama kultur» www.pk.org.pl. W postaci drukowanej mieszkańcy Łucka mogą się z nią zapoznać w bibliotece przy ulicy Drahomanowa 1, na regałach oznaczonych jako «Wymiana książkowa».

Anastasija KORECKA

Шлях до примирення

У Луцьку представили продовження освітньо-дослідницького проекту «Поєднання через важку пам'ять» про трагічні події в польській та українській історії.

Генеральний консул Республіки Польща в Луцьку Беата Бжівич розповіла, що проєкт реалізує польська організація «Панорама культур» під патронатом Генерального консульства, а фінансування здійснюється в рамках програми «Патріотизм завтрашнього дня – 2014», яку проводить Музей історії Польщі. Цього року експедиція під керівництвом Александри Зінчук проходила на території колишньої Східної Галичини. Волонтери-учасники проводили інтерв'ю з очевидцями трагічного польсько-українського конфлікту 40-х рр. XX ст. Основна мета дослідження – заповнити історичну прогалину не лише про конфлікт, але й про взаємодопомогу, оскільки дослідників найбільше цікавили історії про те, як українці рятували поляків, а поляки – українців.

У рамках проекту режисер Войцех Валькевич відзняв 27-хвилинний документальний фільм «Важка пам'ять», котрий

представляє частину свідчень, зібраних за два роки. Показ фільму в Луцьку відбувся 10 листопада, в Острозі та Тернополі – 11 та 12 листопада відповідно. До кінця 2014 р. зібрані свідчення будуть розміщені в Інтернеті у формі міждисциплінарного звіту.

Організатори проекту також презентували книгу «Поєднання через важку пам'ять. Волинь 1943», у якій зібрано близько 150 свідчень очевидців. Ці записи поділені на дві групи: редаговані (з коментарями дослідників) та не редаговані (у формі інтерв'ю). Книга доступна в електронному варіанті трьома мовами (польською, українською та англійською) на сайті Товариства «Панорама культур» www.pk.org.pl. Із друкованим виданням лучани можуть ознайомитися в бібліотеці за адресою Дrahоманова, 1 на стелажах під назвою «Обмін книгами».

Анастасія КОРЕЦЬКА

Польские dyktando w Łucku

Łuck był jednym z wielu miast Ukrainy, w których zorganizowano I Ogólnoukraińskie Dyktando Języka Polskiego.

15 listopada w Łuckim Gimnazjum nr 4 spotkali się wszyscy chętni, by spróbować własnych sił w dyktandzie z języka polskiego. Uczestników powitali konsul Konsulatu Generalnego RP w Łucku Andrzej Szmidtke, dyrektor biura Fundacji Wolność i Demokracja Lilia Luboniewicz oraz przewodnicząca Wołyńskiego Zjednoczenia Nauczycieli Polonistów imienia Gabrieli Zapolskiej Switłana Zinczuk.

– Głównym celem dyktanda jest promocja języka polskiego na Ukrainie oraz odznaczenie w sposób oświatowy Dnia Niepodległości Polski. Stąd też treść dyktanda nawiązuje do wydarzeń historycznych związanych z odzyskaniem przez Polskę niepodległości – powiedziała Lilia Luboniewicz.

W dyktandzie wzięli udział dzieci i dorośli z różnych towarzystw, szkół, miast oraz wsi, m.in. z Równego, Beresteczka, Zdobunowa, Rokiń, Skalata Starego. Łuck na konkursie miał najliczniejszą reprezentację: dyktando pisali uczniowie z kilku polskich towarzystw, szkół nr 1, 4, 14, 21, studenci Wschodnioeuropejskiego Uniwersytetu Narodowego imienia Łesi Ukrainki i dorośli mieszkańcy miasta. W Łucku, jak poinformowała Switłana Zinczuk, w dyktandzie uczestniczyło 100 osób. Co dotyczy całej Ukrainy, najwięcej uczestników było w Chmielnickim (około 400), a najmniej – w Chersoniu i Dniepropietrowsku (45 i 50 odpowiednio). Organizatorzy pragnęli zgromadzić jak największą liczbę uczestników o tej samej godzinie w tym samym dniu, jednak zaznaczają, że nie liczyli na rejestrację aż 2 tys. osób od Lwowa do Dniepropietrowska.

Większość uczestników brała udział w dyktandzie, by sprawdzić poziom swojej wiedzy, oczywiście byli również ci, którzy liczyli na zwycięstwo.

– Chciałam spróbować swoich sił w języku polskim. Uczę się go już od pięciu lat (od 5 do 9 klasy). Wcześniej nie brałam udziału w podobnych konkursach. Postanowiłam spróbować, ponieważ w przyszłości planuję wstąpić na polską uczelnię – powiedziała 15-letnia Ania z Łucka.

– Dowiedziałem się o tym dyktandzie od nauczycielki języka polskiego z mojej szkoły. Postanowiłem sprawdzić swój poziom znajomości języka polskiego, ponieważ uczę się go już czwarty rok z rzędu – zazначzył 14-letni Jehor z Równego, który po raz pierwszy uczestniczy w podobnym konkursie.

– Przez cztery lata studiowałem w Żytomierzu, – powiedział 22-letni Dmytro z miejscowości Rokyni, – dlatego często przeglądam wiadomości z obwodu żytomierskiego, w których znalazłem informację o organizacji dyktanda. Uczę

się polskiego od trzech miesięcy, ponieważ dostałem się na studia magisterskie we Wrocławiu. Postanowiłem wziąć udział, by sprawdzić siebie oraz dowiedzieć się czegoś nowego i użytecznego.

Po sprawdzeniu dyktanda organizatorzy wręczyli nagrody zwycięzcom. Trzecie miejsce zajęła Mirosława Sawko z Łuckiego Gimnazjum nr 4, drugie – Natalia Dańkiw ze wsi Skalata Stary w obwodzie tarnopolskim. Zwyciężyła uczennica Łuckiego Gimnazjum nr 4 Anna Nehodiuk. Za udział w konkursie nagrodzono także

najmłodszego oraz najstarszego uczestnika dyktanda. W Łucku takie dyplomy otrzymały ośmioletnia Tetiana Żeleznowa z Łucka oraz Halina Sokalska z Beresteczka.

Należy także zaznaczyć, że najlepiej, bez żadnego błędu ortograficznego, dyktando napisał Roman Pawluk z Łucka. Nie zajął on pierwszego miejsca ze względu na wiek, ponieważ zgodnie z regulaminem konkursu udział w nim był otwarty dla wszystkich chętnych, natomiast pierwsze miejsca przyznawane były jedynie osobom w wieku od 7 do 17 lat.

Dyktando zorganizowano w ramach projektu «Białe-czerwone ABC» realizowanego przez Fundację Wolność i Demokracja». Projekt jest współfinansowany przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP.

Anastasija KORECKA

Польський диктант у Луцьку

Луцьк став одним із багатьох міст України, де було проведено «Перший загальноукраїнський польський диктант».

15 листопада в Луцькій гімназії № 4 імені Модеста Левицького зібралися всі охочі перевірити свої сили під час диктанту з польської мови. Учасників привітали konsul Генерального консульства РП у Луцьку Анджей Шмідтке, директор офісу фундації «Свобода і демократія» Лілія Любоневич та голова Волинського обласного відділення Спілки вчителів-полоністів України імені Габріелі Запольської Світлана Зінчук.

– Головна мета диктанту – популяризація польської мови в Україні та відзначення на

день, проте зазначають, що не очікували реєстрації аж 2 тис. людей від Львова до Дніпропетровська.

Більшість учасників брали участь у диктанті, аби перевірити свій рівень знань, проте, звичайно, були й такі, які сподівалися на перемогу.

– Я хотіла випробувати свої сили в знаннях польської мови. Вивчаю її вже п'ятий рік (з 5 до 9 класу). Раніше я не брала участі в подібних конкурсах. Вирішила спробувати, оскільки в майбутньому планую вступати до польського університету, – розповіла 15-річна Аня з Луцька.

– Інформацію про цей диктант я дізнався від вчительки польської мови з моєї школи. Я вирішив перевірити свій рівень знання польської мови, оскільки вивчаю її четвертий рік, – зазначив 14-річний Єгор із Рівного, що вперше бере участь у конкурсі такого типу.

– Я навчався чотири курси в Житомирі, – розповів 22-річний Дмитро із смт Рокині, – і тому часто переглядаю житомирські новини, де й знайшов інформацію про проведення «Першого загальноукраїнського диктанту». Вивчаю польську три місяці, оскільки на магістратуру вступив у місто Wrocław. Вирішив взяти участь, щоб перевірити себе та почути щось нове та корисне.

Після перевірки диктантів, організатори нагородили переможців. Третє місце зайняла Мирослава Sawko з Луцької гімназії № 4, друге – Наталія Даньків із села Старий Скалат, що на Тернопільщині. Переможцем конкурсу стала учениця Луцької гімназії № 4 Анна Негодюк. За участь у конкурсі нагороджено також «найсолідшого» та найдішлого учасників диктанту. У Луцьку такі дипломи отримали, відповідно, восьмирічна Тетяна Железнova з Луцька та Галина Сокальська з Берестечка.

Потрібно також відзначити, що найкраще, без жодної орфографічної помилки, диктант написав Роман Павлюк із Луцька. Призового місця він не посів з огляду на вік, оскільки правила конкурсу передбачали, що участь у ньому можуть взяти всі охочі, натомість призові місця надавалися лише особам віком від 7 до 17 років.

«Перший загальноукраїнський польський диктант» організовано в рамках проекту «Біло-червоне ABC», який реалізовує фундація «Свобода і демократія». Проект фінансує Міністерство закордонних справ Польщі.

Анастасія КОРЕЦЬКА

Obchody w Krzemieńcu

W niedzielę 16 listopada 2014 roku w Towarzystwie Odrodzenia Kultury Polskiej im. Juliusza Słowackiego w Krzemieńcu uroczyste obchodzono 96-tą rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości.

Obchody rozpoczęły się mszą św. w intencji Ojczyzny, którą sprawował proboszcz miejscowej parafii rzymskokatolickiej ks. Łukasz Grochla. Następnie wszyscy udali się do siedziby Towarzystwa, gdzie zostali powitani przez jego prezesa – Pana Jana Morozia i wysłuchali akademii w wykonaniu uczniów sobotniej szkoły języka polskiego. Uroczystość uświetnił swoim występem chór «Krzemieńskie Barwy» wykonując pieśni legionowe.

Swoją obecnością zaszczyliła nas Pani Beata Brzywczy – Konsul Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Łucku, za co niniejszym składamy serdeczne podziękowania. Wspólnie z nami świętowała też Pani Tamara Senina – dyrektor Muzeum Juliusza Słowackiego, która w ciepłych słowach wyraziła się o działalności Towarzystwa.

Barbara DZIURKOWSKA,
nauczycielka języka polskiego skierowana do Krzemieńca
przez Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą

Свято в Кременці

У неділю 16 листопада 2014 р. в Кременці, в Товаристві відродження польської культури імені Юліуша Словацького, урочисто відзначали 96-ту річницю відновлення Польщею незалежності.

Святкові заходи розпочалися з богослужіння за Батьківщину, яке провів настоятель місцевої римо-католицької парафії о. Лукаш Грохля. Потім усі вирушили до товариства. Тут присутніх привітав голова товариства Ян Морозюк, а потім учні суботньої школи польської мови провели урочисту академію. Захід прикрасив своїм виступом хор «Кременецькі барви», котрий виконав пісні легіонів.

У відзначенні Дня Незалежності Польщі в Кременці взяла участь Генеральний konsul Республіки Польща в Луцьку Беата Бжівич, за що ми їй дуже вдячні. Разом з нами святкувала також директор Музею Юліуша Словацького Тамара Сеніна, яка теплими словами відгукнулася про діяльність товариства.

Barbara DZIURKOWSKA
учителька польської мови, скерована до Кременця
Осередком розвитку польської освіти за кордоном

Ja piszę, ty piszesz Я пишу, ти пишеш

Ogólnoukraińskie Dyktando Języka Polskiego organizowane w ramach projektu «Biało-czerwone ABC» odbyło się także i w Kowlu.

Dyktando odbyło się poza konkursem głównym i o dzień później. Opóźnienie spowodowane było koniecznością ponownej organizacji uroczystości Święta Niepodległości Polski dla przyjeżdżających towarzyszy polonijnych z Polski, gości z Urzędu Miasta Kowla i z Konsulatu RP w Łucku.

Na początku nauczyciel przeczytał pismo od prezesa Fundacji «Wolność i Demokracja» Michała Dworczyka i przedstawił regulamin dyktanda.

W dyktandzie wzięło udział 14 osób. Pierwsze miejsce zdobyła i została mistrzem w Kowlu uczennica Anastazja Siergijczuk, która otrzymała książki «Polska – piękno naszej ojczyzny» i «Polska – najpiękniejsze miasta». Drugie miejsce zdobyła Lilia Batura. W nagrodę dostała także dwie książki: «Śladami królów polskich», «Polska 1000 zabytków». Trzecie miejsce zdobył Iwan Potiszuk. Wręczono mu książki «Cuda Polski» i «Poczet polskich królów».

Najmłodszy uczestnik Dyktanda – Wiktoria Minder otrzymała książkę «Polska – podróż po Kresach», a najstarsza uczestniczka Tatiana Dworska album «Dwory polskie». Najlepsi uczestnicy oraz najmłodsza i najstarsza uczestniczka konkursu otrzymali także dyplomy.

Nagrody wręczył prezes Towarzystwa Kultury Polskiej w Kowlu Wacław Herka. W jury zasiadli: Wiesław Pisarski, Natalia Balecka i Anastazja Czyruk.

Na koniec uczestnicy zrobili sobie pamiątkowe zdjęcie i obiecali sobie, że będą bardziej troszczyć się o swoją poprawność w pisaniu po polsku.

Wiesław PISARSKI,
nauczyciel delegowany do pracy dydaktycznej za
granicę Przez Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji
za Granicą

Dyktant відбувся поза основним конкурсом і на день пізніше. Затримка була викликана необхідністю знову організувати урочистості до Дня Незалежності Польщі для полонійних товаришів із цієї країни, представників Ковельської міської ради та Генерального консульства РП у Луцьку.

Спочатку вчитель зачитав лист від керівника фундації «Свобода та демократія» Міхала Дворчика й ознайомив учасників із правилами диктанта.

У диктанті взяли участь 14 осіб. Переможницею в Ковелі стала учениця Анастасія Сергійчук, яка отримала книги: «Polska – piękno naszej ojczyzny» i «Polska – najpiękniejsze miasta». Друге місце завоювала Лілія Батура, яку також нагородили книжками: «Śladami królów polskich», «Polska 1000 zabytków». Третє місце зайняв Іван Потішук. Йому вручили такі видання, як «Cuda Polski» i «Poczet polskich królów».

Наймолодший учасник диктанта Вікторія Міндер подарували книгу «Polska – podróż po Kresach», а найстарший – Тетяні Дворській – альбом «Dwory polskie». Також усі призери конкурсу отримали дипломи.

Нагороди вручив голова Товариства польської культури в Ковелі Вацлав Герка. До складу журі увійшли Веслав Пісарський, Наталія Балецька та Анастасія Чирук.

Наприкінці учасники сфотографувалися на пам'ять і пообіцяли, що будуть краще працювати над удосконаленням своєї писемної польської мови.

Веслав ПІСАРСЬКИЙ,
учитель польської мови, скерований в Україну
Осередком розвитку польської освіти
за кордоном

Informacja wołyńska Волинська інформація

Луцьке підприємство «Санрайз» встановило в одному зі своїх автобусів електро-двигун та акумуляторні батареї, які дозволяють проїхати 300 км. Нині розпочалося випробовування автобуса.

Łuckie przedsiębiorstwo «Sanrajz» zainstalowało w jednym ze swoich autobusów silnik elektryczny i baterie, dzięki czemu pojazd może przejechać 300 km. Obecnie trwają próby nowego silnika.

У рамках програми транс-кордонного співробітництва Польща–Білорусь–Україна 2014–2020 виділять понад 6 млн євро на модернізацію автошляху «Ягодин–Ковель».

W ramach programu współpracy transgranicznej Polska–Białoruś–Ukraina 2014–2020 odbędzie się modernizacja drogi Jahodyn–Kowel. Jej koszt wyniesie ponad 6 mln euro.

Волинський обласний центр зайнятості видав підприємствам та організаціям області дозволи на працевлаштування 50 іноземних громадян із 16 країн.

Wołyński Obwodowy Urząd Pracy wydał pozwolenia na zatrudnienie na terenie obwodu 50 obcokrajowcom pochodzącym z 16 państw.

У Луцьку відкрили ще один пункт велопрокату. Знаходиться він на вул. Травневій, 2а (еко-кафе «Оазис», біля Миколаївської церкви).

W Łucku otwarto drugą wypożyczalnię rowerów. Znajduje się ona przy ulicy Trawnewa 2a (eko-kawiarnia «Oazys» niedaleko cerkwi p.w. Św. Mikołaja).

Протягом 9 місяців 2014 р. у Волинській області спожили на 13 % менше газу, ніж у той самий період минулого року. Загалом за цей період в області використано 347,9 млн кубометрів природного газу.

W ciągu 9 miesięcy 2014 roku w obwodzie wołyńskim wykorzystano o 13 proc. gazu mniej, niż w tym samym okresie zeszłego roku. W zaznaczonym okresie bieżącego roku wykorzystano 347,9 mln metrów sześciennych gazu.

У Володимир-Волинському з газового на комбінований тип переобладнають три котельні: в районній лікарні та у двох навчальних закладах.

We Włodzimierz Wołyńskim wyposażą na nowo, z gazowych na wielofunkcyjne, trzy kotłownie: w szpitalu rejonowym oraz w dwóch placówkach edukacyjnych.

Konkurs Ortograficzny z Języka Polskiego

Конкурс із польської орфографії

W Iwano-Frankowsku odbył się X Ogólnoukraiński Konkurs Ortograficzny z Języka Polskiego. Wydarzenie miało miejsce 8-9 listopada w Przykarpacim Uniwersytecie Narodowym imienia Wasyla Stefanyka.

В Івано-Франківську відбувся X Всеукраїнський конкурс із польської орфографії. Захід проходив 8–9 листопада в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

Konkurs zorganizowano pod patronatem Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej na Ukrainie w ramach realizacji umowy o współpracy między PUN im. Wasyla Stefanyka oraz Państwową Wyższą Szkołą Zawodową imienia Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim.

Aby wziąć udział w turnieju z ortografii, na Przykarpacie przyjechało 32 studentów z różnych ukraińskich uczelni. W ramach konkursu zaplanowano napisanie dyktanda – tekstu na temat wycieczki do Jaremca. Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali podziękowania, a zwycięzcy – prezenty: za pierwsze miejsce – dwa tablety, za drugie – smartfon, za trzecie – aparat fotograficzny. Zwycięzcami zostali studenci z Odessy, Charkowa, Lwowa, Iwano-Frankowska, Czerniowca i Kijowa. Po dyktandzie młodzież została zaproszona na zwiedzanie Iwano-

Frankowska, a w następnym dniu – Jaremca.

Wołyń na konkursie reprezentowały studentki Wschodnioeuropejskiego Uniwersytetu Narodowego imienia Łesi Ukrainki Anastasia Oleksiuk i Olena Zabramska, które do udziału w zmaganiach zostały wybrane na podstawie wewnętrznego dyktanda z języka polskiego. Studentki drugiego roku były najmłodszymi uczestniczkami konkursu. Jak opowiadają, studenci z innych uczelni uczestniczyli w dużej ilości zajęć dodatkowych z języka polskiego zorganizowanych przy uniwersytetach i to było powodem ich przewagi. Dziewczyny nie wygrały, ale zapewniają, że udział w konkursie to dobre doświadczenie i obiecują, że w następnym roku zdobędą zwycięstwo.

Wiktoria CZERWIAK

Konkurs organizowano pod patronatem Poselstwa Republiki Polacy w Ukrainie w ramach realizacji umowy o współpracy między PNU imienia Wasyla Stefanyka i Państwową Wyższą Szkołą Zawodową imienia Jakuba z Paradyża w mieście Gostynin w Wielkopolsce.

Aby wziąć udział w zmaganiach z ortografią, na Przykarpacie przyjechali 32 studenci z różnych uczelni z Ukrainy. Konkurs przedkładał napisanie dyktanda – tekstu, tematyką якого була екскурсія в місто Яремче. Всі учасники отримали подяки, а переможці – цінні подарунки: 1-ше місце – два планшети, 2-ге місце – смартфон та 3-тє – фотоапарат. Переможцями стали студенти з Одеси, Харкова, Львова, Івано-Франківська, Чернівців та Києва. Після диктанта молоді запропонували екскурсію Івано-Франків-

ськом, а на другий день – подорож Яремчем.

Волинь на конкурс представляли студентки Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки Анастасія Олексюк та Олена Забрамска. Учасників відбирали відповідно до результатів попереднього диктанта з польської мови. Другокурсники виявилися наймолодшими учасниками конкурсу. Як вони розповідають, студенти з інших навчальних закладів відвідували велику кількість факультативів із польської мови при університетах і це стало причиною їхньої переваги. Хоч дівчата і не посили призових місць, запевняють, що досвід участі в конкурсі дуже корисний, і пообіцяли наступного року здобути перемогу.

Вікторія ЧЕРВЯК

Wzajemna inspiracja

Na prawdziwych mapach granice są ledwie widoczne, ale tam gdzie do głosu dochodzi sztuka, panuje całkowita wolność, która nakazuje artystom tworzyć rzeczy piękne, jakby nie z tego świata.

Żadnych granic, tylko obrazy i miejsca, które łączą ludzi... Takie wrażenie można odnieść, oglądając wystawę «Ikony świąteczne», którą otwarto 7 listopada w Galerii Sztuk Pięknych w Łucku – pokłosie dwóch międzynarodowych spotkań artystów w Zamłynie na Ukrainie i w Nowicy w Polsce.

Wystawa była okazją do rozmowy z interesującymi ludźmi, którzy wnieśli wielki wkład w powstanie tych międzynarodowych spotkań artystycznych.

«Monitor Wołyński» miał przyjemność przeprowadzić rozmowę z Panią dr Katarzyną Jakubowską-Krawczyk, pracownikiem Katedry Ukrainistyki na Uniwersytecie Warszawskim i Panem Mateuszem Sorą ze Stowarzyszenia Przyjaciół Nowicy.

Walenty Wakoluk: Polska i Ukraina, to szerokie geograficzne pojęcia. Nasze kraje, to przede wszystkim, miejsca i ludzie...

Mateusz Sora: Dla mnie miasta, niezależnie czy w Polsce czy na Ukrainie, to są znajomi i przyjaciele mieszkający i tworzący w Łucku, Kijowie i Lwowie. Te miejsca postrzegam poprzez osoby, z którymi mam kontakt - fotografików, muzyków, malarzy i ludzi teatru. W Polsce staramy się pokazywać, na ile ta ukraińska współczesna kultura jest atrakcyjna i ważna dla odbiorców wrażliwych na sztukę.

W.W.: Lwów to dla artystów specyficzne miejsce, to ASP i także słynna lwowska szkoła. Czym dla Pani jest Lwów?

Katarzyna Jakubowska-Krawczyk: Lwów, to przede wszystkim środowisko artystyczne, które żyje swoim bardzo specyficznym życiem. Z jednej strony mocno odwołuje się do tradycji, do tego co odziedziczyło po poprzednich pokoleniach, z drugiej strony zaś, jest otwarte na nowe idee. Myślę, że to bardzo dobrze widać we współczesnej ikonie, która powstaje w środowisku lwowskim. Te ikony są bardzo odważne, często stawiają nas przed pytaniem, co oznacza kanon w ikonie, gdzie jest różnica między ikoną, a po prostu sztuką sakralną. A jednocześnie po chwili zastanowienia okazuje się, że one mimo że autorskie w mistrzowski sposób w kanon się wpisują.

W.W.: Czy współczesny człowiek rozumie ikony?

K.J.K.: Ikonę powinno się przede wszystkim czuć, odbierać intuicyjnie. Człowiek zachodni jest relatywnie słabo przygotowany do czytania ikon, często nie rozumie jakie treści one ze sobą niosą, nie rozumie ich symboliki i nie widzi różnicy między ikoną, a obrazem zachodniej sztuki sakralnej. Natomiast człowiek Wschodu wyrasta w tej kulturze więc dla niego ikona jest czymś naturalnym, czymś, z czym spotyka się od dziecka. To ogromne bogactwo, którym Wschód może i powinien dzielić się z Zachodem.

W.W.: Wielu artystów ze Lwowa tworzy w Nowicy. Czym stała się Nowica w ich życiu?

K.J.K.: Nowica to miejsce spotkań artystów pochodzących z naszego rejonu Europy. Nowica, to miejsce, gdzie przyjeżdżają artyści z Polski, Ukrainy i Białorusi, zajmujący się zarówno sztukami plastycznymi, jak i teatrem czy filmem. Przyjeżdżają spotkać się, porozmawiać ze sobą, przedstawić to co robią, ale też nawzajem się zainspirować. Te rozmowy, które tam są prowadzone, są dla wszystkich bardzo ważne. Prowadzą do miejsc dialogu. A dialog, tak w stosunkach polsko-ukraińskich, jak i w Europie Środkowo-Wschodniej jest niezmiernie potrzebny.

W.W.: Nowica to także jedno z trudnych historycznie miejsc...

M.S.: Tak, 70-80 lat temu Nowica tętniła życiem, potem opustoszała... Chcieliśmy tchnąć w to miejsce życie i ono wraca w czasie plenerów i festiwalu.

W.W.: A więc teraz Nowica inspiruje innych?

M.S.: Nowica to miejsce, w którym uwalniając marzenia przekraczamy granice własnych możliwości. Robimy bowiem rzeczy, które nie powinny się udać. Festiwal teatralny na wsi, gdzie nie ma sceny? Tak, staramy się nasze słabości przekuć w atuty. I dlatego sceną staje się kaplica, szkoła czy plener. Nasze przedsięwzięcia są wyzwaniem i dla organizatorów i artystów, a one nie byłyby możliwe, gdyby nie wysiłek wielu środowisk między innymi Akademii

Sztuk Pięknych we Lwowie, stowarzyszeń zrzeszających ikonografów czy Konsulatów RP. To dzięki współpracy z wieloma środowiskami Nowica stała się miejscem, w którym zbiegają się nitki i sięgają do Poznania, Gdańska, Wrocławia ale również do Mińska, Grodna i Kijowa. Można powiedzieć, że Nowica stała się inspiracją dla innych. Naszą rolą, jako organizatorów, jest dbałość o odpowiedni poziom artystyczny. W Nowicy mówi się o rzeczach ważnych, przez co docieramy do ludzi, którzy szukają czegoś więcej poza popkulturą.

K.J.K.: Dzięki prowadzonym w Nowicy akcjom artystycznym staje się ona przede wszystkim miejscem nowych doświadczeń, refleksji, a także jak np. w przypadku plenerów ikonopisania modlitwy i poszukiwania odpowiedzi na pytania współczesności.

W.W.: Czy tylko takie miejsce jak Nowica sprzyja refleksji nad ikoną?

K.J.K.: Dla powstania ikony najważniejsza jest sfera duchowa. Może więc ona powstawać w różnych miejscach. Nie tylko więc w Nowicy czy Zamłynie, gdzie odbywa się również plener ikonopisania, ale wszędzie gdzie znajdują się ludzie za ikoną tęskniący. Do powstawania ikon potrzebna jest cisza wewnętrzna, którą nosimy w sobie i żadne hałasy czy przeszkody z zewnątrz nam w ich napisaniu nie przeszkodzą.

W.W.: Każde miejsce ma swój koloryt. Z jakim kolorem kojarzy się Pani Polska i Ukraina: Zamłynie, Nowica, Lwów, Warszawa...

K.J.K.: Te miejsca kojarzą mi się z zielenią, kolorem nadziei. Ale w ostatnich miesiącach

Взаємна інспірація

На справжніх картах кордони ледве помітні, але там, де бере гору мистецтво, панує повна свобода, яка дозволяє митцям творити прекрасні речі, немов з іншого світу.

ями, з тим, що лишилося від попередніх поколінь, а з іншого, відкриті для нових ідей. Думаю, що це дуже добре помітно в сучасній іконі, яка твориться у львівському середовищі. Ці ікони дуже сміливі, часто ставлять перед нами запитання, що означає канон в іконі, де відмінність між іконою та звичайним сакральним мистецтвом. Водночас, після моментів роздумів, виявляється, що вони, незважаючи на авторське виконання, майстерно вписуються в канон.

В. В.: Чи сучасна людина розуміє ікони?

К. Я. К.: Ікону, перш за все, необхідно відчувати, сприймати інтуїтивно. Західна людина на рівні сприйняття доволі слабо підготовлена до розуміння ікон, часто не усвідомлює, який зміст вони несуть, не розуміє їх символики й не бачить різниці між іконою та образом західного духовного мистецтва. У свою чергу, людина зі Сходу виховується в цій культурі, тому для неї святий образ – це щось природне, з ним вона контактує з дитинства. Це велике багатство, яким Схід може й повинен ділитися із Заходом.

В. В.: Багато митців зі Львова творить у Новиці. Чим стала Новиця в їхньому житті?

К. Я. К.: Новиця – це місце зустрічей митців, які походять із нашого регіону Європи. У Новицю приїжджають творці з Польщі, України та Білорусі, котрі займаються не тільки образотворчим мистецтвом, але й театральним чи фільмовим. Приїжджають зустрітися, поговорити одне з одним, представити свою роботу, а також інспірувати одне одного. Розмови, які там ведуться, для всіх надзвичайно важливі. Новиця – створена для діалогу. А діалог як у польсько-українських відносинах, так і в Центрально-Східній Європі надзвичайно потрібний.

В. В.: Новиця – це також одне з місць зі складною історією...

М. С.: Так, 70-80 років тому Новиця була життєм, а згодом опустіла... Ми хотіли надати їй життя, і воно повертається туди під час плернів та фестивалів.

В. В.: Отже, зараз Новиця інспірує інших?

М. С.: Новиця – населений пункт, у якому, звільнюючи мрії, ми долаємо кордони власних можливостей. Робимо речі, які не повинні вдатися. Театральний фестиваль у селі, де немає сцени? Так, намагаємося наші слабкі сторони перетворити на переваги. Тому сценою стає каплиця, школа чи плер. Наша робота – це виклики для організаторів і митців, вони не були б можливими, коли б не робота багатьох середовищ, наприклад Львівської національної академії мистецтв, товариств, які об'єднують митців, чи консульств Республіки Польща. Завдяки співпраці з багатьма середовищами Новиця стала місцем, у якому сходяться дороги, що пролягають до Познані, Гданська, Вроцлава, а також до Мінська, Гродно чи Києва. Можна сказати, що Новиця стала інспірацією для інших. Наша роль, як організаторів, дбати про відповідний мистецький рівень. У Новиці говориться про важливі речі, через які ми тягнемось до людей, котрі шукають чогось більшого поза поп-культурою.

К. Я. К.: Завдяки проведенню у Новиці мистецьким акціям вона стає, передусім, місцем нового досвіду, рефлексій, а також, як у випадку плернів іконопису, місцем молитви й пошуку відповідей на запитання сучасності.

В. В.: Чи рефлексії над іконою сприяють лише такі місця, як Новиця?

К. Я. К.: Для створення ікони найважливіша духовна сфера, тому вона може виникнути в різних місцях. Не лише в Новиці чи Замлині, де також відбуваються плерни з іконопису. Всюди, де знаходяться люди, котрих приваблює ікона. Для створення ікони потрібна внутрішня тиша, яку ми носимо в собі, й жоден галас чи перешкоди назовні не будуть нам перешкодою в їхньому написанні.

В. В.: Кожне місце має свій колорит. Із яким кольором у Вас асоціюється Польща й Україна: Замлиня, Новиця, Львів, Варшава...

Жодних кордонів, тільки образи та місця, що поєднують людей... Таке враження виникає, коли оглядаєш виставку «Святкові ікони», яку було відкрито 7 листопада в Галереї мистецтв у Луцьку. Експозиція – це результат двох міжнародних зустрічей, що відбулися в Замлині, що в Україні, та в польській Новиці.

Виставка надала можливість поговорити з цікавими людьми, які зробили великий внесок у появи цих міжнародних мистецьких зустрічей.

«Волинський монітор» мав приємність по-

розмовляти з працівником кафедри україністики Варшавського університету Катажиною Якубовською-Кравчик та Матеушом Сорою з Товариства приятелів Новиці.

Валентин Ваколук: Польща та Україна – це широкі географічні поняття. Наші країни – це, передусім, місця та люди...

Матеуш Сора: Для мене міста, незалежно, в Польщі це чи в Україні, – це знайомі та друзі, котрі проживають і творять в Луцьку, Києві, Львові. Ці міста сприймаю через людей, із якими контактую: фотографів, музикантів, художників та представників театру. У Польщі ми намагаємося показувати, наскільки сучасна українська культура приваблива та важлива для тих, хто цікавиться мистецтвом.

В. В.: Львів для митців – специфічне місце. Це Львівська академія мистецтв і зна-на львівська школа. Чим для Вас є Львів?

Катажина Якубовська-Кравчик: Львів – це, передусім, мистецьке середовище, яке живе своїм дуже специфічним життям. З одного боку воно сильно пов'язане з традиці-

coraz bardziej widać było w Warszawie kolor żółty i niebieski. Świadczy to o tym, że Polacy nie są obojętni wobec tego, co dzieje się na Ukrainie.

W.W.: Czy w obecnych warunkach, kiedy Ukraina odpiera rosyjską agresję i giną ludzie, zasadne jest pisanie ikon i robienie wystaw?

K.J.K.: Dla mnie odpowiedź jest jasna. Tak. Ikona ma przede wszystkim prowadzić ku dobru. Wedle tradycji w ikonach wyraża się radość paschalna, radość zwycięstwa nad złem. To nasze plenerowe pisanie ikony, które ma wymiar modlitewny, stało się w tym roku przede

wszystkim wołaniem do Boga, aby wejrzał na los Ukrainy i tych wszystkich, którzy zostali powołani, aby o nią walczyć. Moim zdaniem w tych trudnych okolicznościach niezmiennie ważne jest także pokazywanie świata, że kultura ukraińska jest częścią kultury europejskiej, że pielęgnowane jest na niej nasze wspólne dziedzictwo kultury chrześcijańskiej, którego jednym z wymiarów jest ikona.

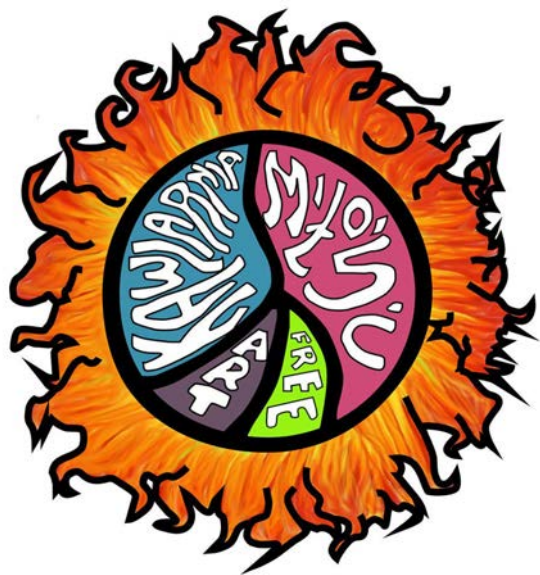
Rozmawiał Walenty WAKOLUK

К. Я. К.: Ці місця асоціюються в мене із зеленню – кольором надії. Але в останні місяці у Варшаві все більше видно жовті та сині кольори. Це свідчить про те, що поляки не байдужі до подій в Україні.

В. В.: Чи в нинішніх умовах, коли Україна бореться з російською агресією та гинуть люди, доречно писати ікони та проводити виставки?

К. Я. К.: Для мене відповідь очевидна. Так. Ikona, насамперед, має вести до добра. Згідно з традицією, в іконах виражається величезна радість, радість перемоги над злом.

Розмовляв Валентин ВАКОЛЮК

Miłość za darmo

«Любов» безкоштовно

Lubelska kawiarnia Miłość jest wyjątkowa pod kilkoma względami. Po pierwsze, tworzy ją grupa znajomych, otwartych na nowe osoby. Po drugie, jej wnętrze nie przypomina innych tego typu lokali, gdyż nie znajdziemy tu nowoczesnych mebli czy wyszukanych słodkości. I po trzecie, przychodząc tu nie zapłacisz za kawę czy herbatę.

Люблінська кав'ярня «Любов» унікальна в багатьох відношеннях. По-перше, вона створена групою знайомих і відкрита для нових людей. По-друге, це місце не схоже на інші, оскільки тут немає сучасних меблів та вишуканих солодощів. І по-третє, тут не платять за каву та чай.

Kawiarnia powstała w sierpniu i jest pierwszym bezgotówkowym lokalem w mieście. Jej twórcy wzorowali się na innych tego typu miejscach, szczególnie na krakowskiej Cafe Fińskiej. Ideą funkcjonowania Miłości jest zwrócenie uwagi na najważniejsze sprawy w życiu, a, jak zaznaczają jej twórcy, wcale nie są nimi pieniądze.

– Stworzyliśmy coś zupełnie innego, miejsce, gdzie można przyjść bez pieniędzy. Jest to alternatywa dla zwyczajnych, ekskluzywnych kawiarni – mówi Kamil, jeden z współtwórców Miłości. Wtórkuje mu Klaudia: – Ta kawa i herbata to tak naprawdę jest tylko pretekst do spotkania. Dużo znajomości się tu zawiązuje, powstają pomysły na wspólne inicjatywy. Tworzy się społeczeństwo obywatelskie.

Kawiarnia ma charakter bezgotówkowy, gdyż jej twórcy chcą zaznaczyć, iż najważniejszy jest człowiek, jego obecność i talenty. Jednak do pełnego funkcjonowania lokalu potrzeba materiałów oraz produktów spożywczych. Zazwyczaj osoby przychodzące na kawę lub herbatę przynoszą coś ze sobą, np. ciastka czy cukier lub wręcz oferują pomoc. Jednak nie jest to konieczne i nikt nie jest z tego rozliczany.

Miłość działa przy Autonomicznym Centrum Społecznym Cicha 4, wraz z którym prowadzi szereg otwartych wydarzeń. Co ciekawe, każdy może zaproponować coś od siebie i zorganizować jakieś przedsięwzięcie. W kawiarni miały i mają miejsce konwersatoria językowe, warsztaty, targi, spotkania, koncerty, seanse filmowe czy wieczory poetyckie. Spotykają się tu także grupy, nieposiadające własnej siedziby. Miłość jest czynna sześć razy w tygodniu od godziny 17.00 do 22.00. Każdego dnia kawiarnię prowadzi inny wolontariusz w ramach dyżuru.

Pomysł na stworzenie lokalu pojawił się

wiosną tego roku, lecz remont wydzierżawionego obiektu trwał od lipca. Jego koszt wyniósł zaledwie... 600 zł. Pomocą w kompletowaniu wyposażenia służyli lublinianie, którzy przynosili do Miłości meble, naczynia czy inne przedmioty. Choć kawiarnia funkcjonuje od sierpnia, już zyskała sporą popularność, zarówno wśród

Kaw'ярню відкрили в серпні. Це перший безготівковий заклад у місті. Його засновники взяли за зразок подібні місця, наприклад «Cafe Fińska» («Фінське кафе») в Кракові. Ідея функціонування «Любові» – звернути увагу на найбільш важливі в житті речі, і, як зазначають її творці, це зовсім не гроші.

Його підтримує Клаудія: «Кава та чай насправді просто привід для зустрічі. Тут зав'язується багато знайомств, зароджуються нові ідеї для спільних ініціатив, твориться громадянське суспільство».

У кав'ярні не потрібно ні за що платити. Її засновники підкреслюють, що найголовніше це людина, її присутність і таланти. Проте для повноцінного функціонування закладу необхідні матеріали й продукти харчування. Зазвичай люди, які приходять на каву або чай, приносять щось із собою, наприклад тістечка чи цукор, або пропонують свою допомогу. Однак, робити це не обов'язково й нікому не пред'являють за це рахунків.

«Любов» працює при Автономному соціальному центрі на вул. Ціха, 4, разом із яким проводить ряд відкритих заходів. Цікаво, що будь-хто може подати ідею та організувати якийсь захід. У кав'ярні відбувалися й надалі проводяться бесіди, майстер-класи, виставки, зустрічі, концерти, покази фільмів і поетичні вечори. Тут зустрічаються також групи, які не мають власного приміщення. «Любов» відкрита шість днів на тиждень із 17.00 до 22.00. Кожного дня в кав'ярні чергує інший волонтер.

Ідея створення закладу з'явилася навесні цього року, але ремонт орендованого приміщення тривав від липня. Його вартість становила всього... 600 злотих. Укомплектувати заклад допомагали любліняни, які приносили до «Любові» меблі, посуд тощо. Хоч кав'ярня працює лише із серпня, вона вже встигла завоювати велику популярність як серед засобів масової інформації, так і серед мешканців міста.

Агнешка БОНДЕР
Фото: <https://www.facebook.com/kawiarniamilosc?fref=ts>

mediów, jak i mieszkańców Koźiegrodo.

Агнешка BADER
Fot. <https://www.facebook.com/kawiarniamilosc?fref=ts>

«Ми створили щось зовсім інше – місце, куди можна прийти без грошей. Це альтернатива звичайних та ексклюзивних кав'ярень», – каже Каміль, один із співзасновників «Любові».

Zanussi – reżyserem wielu pokoleń

W ramach projektu «Świat pogranicza» odbyła się impreza poświęcona twórczości Krzysztofa Zanussi.

W dorobku słynnego polskiego reżysera filmowego i teatralnego znajduje się ponad 50 prestiżowych filmów. Wasyl Słapczuk i Ołeksandr Kłymentko, założyciele spółki «Czumacki wóz», opowiedzieli uczniom gimnazjum nr 4 imienia Modesta Lewickiego o dokonaniach w dziedzinie reżyserii Krzysztofa Zanussiego, jego poglądach artystycznych, Ukrainie i życiu w ogóle. Podkreślili również, że twórczość reżysera jest aktualna dla różnych pokoleń: pierwszy jego film «Struktura kryształ» został wyemitowany jeszcze w 1969 roku, a jeden z ostatnich obrazów –

«Ciało obce» – w 2014 r. Aby zainteresować dzieci twórczością Zanussiego, organizatorzy pokazali fragmenty z jego filmów «Serce na dłoni» i «Życie za życie».

Projekt «Świat pogranicza» jest realizowany przez kulturalno-artystyczną spółkę «Czumacki wóz» i Wołyńską Obwodową Bibliotekę dla Dzieci. Stworzono go w celu poszerzenia uczniom wiedzy o różnych krajach, zwłaszcza o Polsce. W ramach projektu odbywały się już podobne imprezy i dotyczyły twórczości Czesława Miłosza i Janusza Korczaka.

Anastasia KORECKA

Зануссі – режисер багатьох поколінь

У рамках проекту «Світ пограниччя» відбулася зустріч, присвячена творчості Кшиштофа Зануссі

В арсеналі відомого польського театрального та кінорежисера більше 50 успішних фільмів. Василь Слпчук та Олександр Клименко, засновники об'єднання «Чумацький віз», розповіли учням гімназії № 4 імені Модеста Левицького про специфіку режисури Зануссі, його погляди на мистецтво, Україну та життя в цілому. Зауважили також, що режисер актуальний для різних поколінь: перший його фільм «Структура кристалу» знято в далекому 1969 р., а один з останніх «Чужорідне тіло» – 2014 р. Щоб зацікавити дітей творчістю

Зануссі, організатори продемонстрували уривки з його кінострічок «Серце на долоні» та «Життя за життя».

Проект «Світ пограниччя» реалізують культурно-мистецьке об'єднання «Чумацький віз» та Волинська обласна бібліотека для дітей. Він створений задля того, аби розширити знання українських школярів про різні країни, зокрема Польщу. У рамках проекту вже відбулися схожі зустрічі, які стосувалися творчості Чеслава Мілоша та Януша Корчака.

Анастасія КОРЕЦЬКА

Na co wydadzą premię Wałęsy?

29 września w Gdańsku przedstawicielom Euromajdanu wręczono Nagrodę im. Lecha Wałęsy za rozwój demokracji i proeuropejskie wysiłki narodu ukraińskiego.

Institut Lecha Wałęsy wręcza nagrodę co roku od 2008 r. Jej wysokość sięga 100 tys. dolarów. Cel nagrody – rozwijanie ideałów wolności i wartości, jakie były podstawą ruchu «Solidarność». Premia jest symbolicznym i finansowym wsparciem dla tych, którzy mają odwagę walczyć o rozwój świata w sposób pokojowy, którzy swoją działalnością dają nadzieję innym i stwarzają szanse na polityczne i społeczne zmiany. Majdan na uroczystości reprezentowali znani społeczni i polityczni działacze, którzy brali aktywny udział w Rewolucji Godności: Rusłana Łyżyczko, Witalij Kliczko, Oleg Tiahnybok, Tetiana Czornowil, Jewhen Nyszczuk, Olga Bohomolec i Andrij Parubij. Później, 30 września, w «Maidan Press» odbył się okrągły stół, którego uczestnicy postanowili rozpocząć konsultacje społeczne w różnych miastach Ukrainy dla skutecznego wykorzystania premii.

Takie spotkanie nie ominęło także Łucka. W sali konferencyjnej Centrum społecznego analityczno-informacyjnego «WołyńMedia» zorganizowano briefing oraz konsultacje o ważnych społecznych kwestiach, wymagających wsparcia finansowego i wspierających rozwój społeczeństwa obywatelskiego na Ukrainie. Organizatorem był «Maidan Press». Jego przedstawiciel Janina Mulawska zaznaczyła, że takie konsultacje są testem na umiejętność łączenia się Ukraińców wokół wyższego celu. Na spotkaniu byli obecni znani społeczni działacze Euromajdanu Wołynia: Wołodymyr Paszczenko, Sergij Ryzkow, Mychajło Szelenp i Bogdan Szyba.

W trakcie konsultacji Janina Mulawska stworzyła dwie listy, na które wpisywano pomysły, które absolutnie nie są warte finansowania. Uczestnicy proponowali wiele ciekawych pomysłów, z których większość dotyczyła informowania Ukraińców w zakresie praw i wolności obywatelskich oraz stworzenia mediów niezależnych. Po wyborze siedmiu najbardziej udanych propozycji zostało przeprowadzone tajne głosowanie, w którym reprezentanci społeczności mieli wybrać najlepsze spośród zaproponowanych pomysłów.

Ponieważ celem spotkania było nie tylko podjęcie decyzji «na co» przeznaczyć środki, ale też «kto będzie realizował te cele» oraz «jak» podzielić premię między kierunkami tematycznymi, zostały przeprowadzone dodatkowe badania według tych punktów konsultacji. Wszyscy jednogłośnie zgodzili się, że realizacji powinni się podjąć organizacje obywatelskie z odpowiednią historią i skutecznym doświadczeniem w konkretnym kierunku, które zostaną wybrane na podstawie konkursu.

Podobne konsultacje organizowano we Lwowie, Chersoniu, Użhorodzie, Odessie, Charkowie, Winnicy, Czernihowie oraz Kijowie. Sprawozdanie o ich organizacji zostanie przekazane Radzie Nadzorczej i zaprezentowane szerokiej publiczności.

Anastasija KORECKA

На що витратять премію Валенси?

29 вересня у Гданську Євромайдан нагородили премією імені Леха Валенси за розвиток демократії та проєвропейські зусилля українського народу.

Інститут Леха Валенси вручає премію щороку, починаючи з 2008 р. Її розмір складає 100 тис. доларів. Мета нагороди – розвивати ідеали свободи та цінності, які були основою руху «Солідарність». Премія – символічна та фінансова підтримка для тих, хто має мужність боротися за розвиток світу мирними методами, своєю діяльністю дає надію іншим і створює шанси на політичні та суспільні зміни. Майдан на врученні представляли відомі громадські та політичні діячі, котрі активно брали участь у Революції гідності: Руслана Лижичко, Віталій Кличко, Олег Тягнибок, Тетяна Чорновіл, Євген Нищук, Ольга Богомолец та Андрій Парубій. Пізніше, 30 вересня, в «Maidan Press» відбувся круглий стіл, учасники якого вирішили розпочати громадські обговорення в різних містах України задля доцільного використання коштів премії.

Така зустріч не минула й місто Луцьк. У конференц-залі громадського аналітико-інформаційного центру «ВолиньMedia» відбулися брифінг та обговорення суспільно важливих питань, які потребують фінансової підтримки та сприятимуть розвитку громадянського суспільства в Україні. Організатором виступив «Maidan Press». Його представник Яніна Мулявська зазначила, що такі обговорення – це тест-драйв на можливість українців об'єднатися заради вищої мети. На зустрічі були присутні відомі громадські діячі Євромайдану Волині, зо-

крема Володимир Пашенко, Сергій Рижков, Михайло Шелеп та Богдан Шибя.

Під час обговорення Яніна Мулявська створила два списки, у які вписувала ідеї варті й абсолютно не варті фінансування. Учасники запропонували багато цікавих думок, більшість із яких стосувалися просвітництва українців у сфері громадянських прав та свобод і створення незалежних ЗМІ. Після вибору семи найважливіших пропозицій було проведено анонімне голосування, де представники громадськості мали вибрати найкращі серед запропонованих ідей.

Оскільки метою зустрічі було не лише вирішити «на що» віддати кошти, але й «хто реалізовуватиме» та «як» розподілити премію між тематичними напрямками, то були проведені додаткові опитування за цими пунктами втілення ідей обговорення. Усі одностайно погодилися, що реалізацією повинні займатися громадські організації з відповідною історією та результативним досвідом у конкретному напрямку, які будуть обрані на конкурсній основі.

Схожі обговорення пройшли у Львові, Херсоні, Ужгороді, Одесі, Харкові, Вінниці, Чернігові та Києві. Звіт про їх проведення буде передано раді спостереження та презентовано публічно.

Анастасія КОРЕЦЬКА

Lublin w niebiesko-żółtych barwach

Siódma edycja festiwalu «Ukraina w centrum Lublina» zakończyła się sukcesem. Bogaty i atrakcyjny program oraz rzetelna organizacja przyciągnęły tłumy uczestników.

Coś dla ciała, coś dla ducha – tak można podsumować program imprezy. Oprócz emocjonujących koncertów czy warsztatów tanecznych, znalazły się w nim także wydarzenia nietuzinkowe, zmuszające do refleksji. Uczestnicy festiwalu mieli okazję obejrzeć dwa przejmujące filmy. Pierwszym z nich był «Czubaj», opowiadający historię poety o tym nazwisku, natomiast drugi obraz zaprezentowali przedstawiciele projektu Babylon'13. Był to film dokumentalny, ukazujący wydarzenia na Ukrainie od 30 listopada 2013 roku, czyli pierwsze protesty, funkcjonowanie Euromajdanu, aneksję Krymu oraz walki na wschodzie kraju. Po projekcji odbyło się spotkanie z twórcami obrazu.

Bogata oferta warsztatów mąciła w głowach uczestnikom – aż trudno było wybrać, na które się udać. W programie znalazły się warsztaty: symboli i kultury ukraińskiej, quillingu, szablonu oraz tańca. Zainteresowaniem cieszyła się również prezentacja tradycyjnej kuchni oraz wernisaż wystawy fotografii Jima Sumkaya pt. «Kijów 2014».

Po całych dniach atrakcji organizatorzy zaprosili na koncerty: energetycznego, folkowo-rockowego zespołu Dżalapita oraz nieco poważniejszy – lwowskiej piosenkarki Mariany Sadowskiej. Po koncercie wokalistki miała miejsce akcja charytatywna, z której dochód zostanie przekazany na rzecz potrzebujących Ukraińców.

Wszystkie wydarzenia cieszyły się dużym zainteresowaniem. Większość uczestników przedsięwzięcia stanowili Ukraińcy mieszkający, pracujący lub uczący się w Lublinie oraz ich krewni i przyjaciele.

Organizatorzy festiwalu postawili sobie za cel, by pokazać ukraińską kulturę od jak najlepszej strony. «Ukraina w centrum Lublina»

co roku pokazuje, że Ukraińcy posiadają wspaniałe, unikatowe tradycje, różniące się od rosyjskich, o czym nie każdy Polak wie.

Tegoroczna edycja imprezy odbywała się w dniach 13-16 listopada. Jej organizacją zajęła się Fundacja Kultury Duchowej Pogranicza wraz z wolontariuszami, wśród których znalazło się sporo młodych Ukraińców. Partnerami festiwalu byli: Ambasada Ukrainy w Polsce, Miasto Lublin, Centrum Kultury w Lublinie oraz inne organizacje.

Agnieszka BĄDER

Люблін у синьо-жовтих барвах

Сьомий фестиваль «Україна в центрі Любліна» пройшов успішно. Багата й цікава програма, добросовісна організація привабили багатьох учасників.

Щось для тіла, щось для духу – так можна підсумувати програму святкування. Окрім шалених концертів та танцювальних май-

сходів країни. Після перегляду відбулася зустріч із творцями фільму.

Багатий вибір майстер-класів закрутив голови учасникам, тому важко було вибрати, на яку з подій піти. У програмі були майстер-класи, присвячені українським символам і культурі, техніці квілінгу, шаблонам і танцям. Велике зацікавлення мали презентація традиційної кухні та відкриття фотовиставки Джима Сумкая «Київ – 2014».

Після насичених подіями днів організатори запросили на шалений концерт фольклорно-рокового гурту «Джалапіта», а також на дещо поважніший виступ львівської співачки Маріани Садовської. Після концерту вокалістки відбулася благодійна акція, кошти від якої передадуть на користь нужденних українців.

Усі події мали успіх. Більшість учасників заходу становили українці, котрі проживають, працюють або навчаються в Любліні, а також їхні родичі й друзі.

Організатори фестивалю поставили собі за мету показати українську культуру з якомога кращого боку. «Україна в центрі Любліна» щороку демонструє, що українці мають чудові унікальні традиції, які відрізняються від російських, про що не кожен поляк знає.

Цьогорічний фестиваль тривав упродовж 13-16 листопада. Організацією зайнялася Фондація духовної культури пограниччя разом із волонтерами, серед яких було багато молодих українців. Партнерами фестивалю виступили Посольство України в Польщі, місто Люблін, Центр культури в Любліні та інші організації.

Агнешка БОНДЕР

Informacje Lubelskie

Port Lotniczy «Lublin» z lotniskiem w Świdniku będzie mieć stałe przejście graniczne. Dotąd bowiem, zarówno wojskowi jak i celnicy, do każdego zagranicznego odlotu muszą dojeżdżać na «odprawę». Jest zatem dużo kłopotów. Częstokroć służba wojskowo-celna przyjeżdża, gdy tymczasem lot odwołano. Od dłuższego czasu władze portu starały się o stałą placówkę, potrzebną przy odprawie podróżnych. Wreszcie decyzja zapadła. W Świdniku będą przebywać na stałe zarówno wojskowi, jak i celnicy.

Lublin i Puławy zostały zwycięzcami ogólnopolskiego konkursu «Eco-Miasta». A to za efekty polityki zrównoważonej mobilności. Organizatorem tego konkursu była Ambasada Francji w Polsce wraz z firmą «Reanult» oraz Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Główne atuty to system wypożyczania rowerów miejskim wszystkim mieszkańcom, a także dominująca pozycja trolejbusów w transporcie publicznym. Jedną z nagród jest udostępnienie Lublinowi na miesiąc, do testów, elektrycznego samochodu Renault Zoe. Puławy wygrały w kategorii gospodarki odpadami, za kompleksowe podejście samorządu do gospodarki odpadami komunalnymi, dobre wskaźniki ich odzysku, nowatorskie działania edukacyjne i pozyskiwanie na te cele środków unijnych.

W Lubelskiem trwa zbiórka ciepłej odzieży i innych darów przeznaczonych dla Ukraińców – uchodźców z Doniecka i Ługańska, którzy schronili się nad Morzem Azowskim. Dwie tony ciepłych ubrań, 14 ton artykułów spożywczych, liczne zabawki dla dzieci, zwłaszcza maluchów – oto dar serca Lublinian dla Ukraińców, którzy w popłochu opuścili swoje mieszkania, całe domy, nierzadko zniszczone przez artylerię lub lotnictwo prorosyjskich separatystów.

Śródmieście Lublina wyraźnie «odetchnęło». Zdecydowanie jest mniejszy ruch pojazdów. Przyczyniło się do tego oddanie w końcu października 68-kilometrowego odcinka drogi ekspresowej S17. Jadąc zatem z Lublina do Warszawy, nie trzeba teraz jechać przez zatłoczone miasto, można objechać gród, zaoszczędzając, skromnie licząc, 35 minut. Nowa ekspresowa droga kosztowała ok. 3 mld 300 mln złotych.

Wydział Administracji i Nauk Społecznych Politechniki Warszawskiej oraz Fundacja Polskiego Godła Promocyjnego «Teraz Polska» ogłosili ranking na najdynamiczniej rozwijające się gminy w Polsce. Samorządy z Lubelszczyzny znalazły się na wysokich pozycjach. W kategorii gmin wiejskich drugie miejsce zajęła gmina Puchaczów w Powiecie Łęczyńskim, w kategorii gmin miejskich czwartą pozycję zajął Biłgoraj, w kategorii miast na prawach powiatu, Lublin zajął dziesiąte miejsce. W rankingu miast, przed Lublinem znalazły się m.in. Krosno, Toruń i Rzeszów.

Dzięki pomocy finansowej Szwajcarii, przekazywanej Polsce, w Lubartowie w Lubelskiem kupiono nowy samochód dostosowany do przewozu niebezpiecznych odpadów. Może on wozić akumulatory, lampy rtęciowe, świetlówki, środki ochrony roślin, rozpuszczalniki, farby, lakiery, smary, środki do konserwacji drewna i metali, przeterminowane lub przetworzone oleje. W tym samochodzie zmieści się także zużyty sprzęt elektroniczny. We wnętrzu pojazdu jest specjalna winda umożliwiająca ładowanie i rozładowanie samochodu. Lubartów otrzyma także dwie nowoczesne śmieciarki.

W Krasnymstawie ponad połowa propozycji zgłoszonych przez mieszkańców, w ramach budżetu obywatelskiego, zostanie zrealizowana – stwierdzili radni miasta. W głosowaniu wzięło udział półtora tysiąca mieszkańców Krasnegostawu. Poparciem radnych cieszą się propozycja budowy obszernego parkingu przy ulicy Tokarzewskiego w osiedlu «Chmielna III», a także projekt budowy placów zabaw dla dzieci przy ulicach Poniatowskiego i Leśnej. Na ten cel miasto przeznaczyło pół miliona złotych.

W Zamościu przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 3, stanął drewniany Pegaz, słowem pierwszy koń uratowany przez Klub Gaja. Pegaz to prestiżowa nagroda dla uczniów tych szkół za zajęcie pierwszego miejsca w ogólnopolskiej zbiórce makulatury. W ciągu roku młodzież z zamojskiej «trójki» zebrała 15 ton makulatury. Papier przynosili uczniowie, ich rodzice, nauczyciele i liczni sympatycy szkół. A szkolny Klub Gaja «uratował» przed śmiercią 57 koni, wykupując je. W przeciwnym razie trafiłyby one na rzeź. A tak będą służyć w hipnoterapii oraz trafią do ekologicznych gospodarstw czy schronisk dla zwierząt. W ogólnopolskiej akcji «Zbieraj makulaturę, ratuj konie» udało się ocalić od rzezi kilkaset koni, zbierając łącznie 349 ton makulatury.

Dziecięcy oddział oparzeniowy w Łęcznej to pierwsza placówka po prawej stronie Wisły, a druga w Polsce. Jest oddany do użytku i zaczął przyjmować małych pacjentów. Dla poparzonych dzieci jest 10 miejsc. Oddział wyposażono w najnowocześniejszą aparaturę, możliwe jest także przebywanie z chorym dzieckiem rodzica. Pierwszy oddział «poparzeniówki» dla dzieci powstał w Szczecinie, jednak oddział w Łęcznej jest nowocześniejszy, z intensywną terapią, chirurgią plastyczną i rehabilitacją. Oddział w Łęcznej będzie pomagać nie tylko dzieciom z oparzeniami, także np. z rozszczepami podniebienia. Uruchomienie w Łęcznej nowego oddziału dla dzieci kosztowało 5,5 miliona złotych przy czym 3 miliony to pomoc unijna. Warto dodać, że w tym mieście szkolą się również lekarze – specjaliści z Łucka, by opracować wspólne metody leczenia oparzeń.

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie wręczył nagrodę imienia Jerzego Giedroycia autorom książki o antysowieckim podziemiu: Grzegorzowi Motyce, Rafałowi Wnukowi, Tomaszowi Strykowski i Adamowi F. Baranowi. Książka nosi tytuł «Wojna po wojnie. Antysowieckie podziemie w Europie Środkowo-Wschodniej w latach 1944-1953». Dodatkowo zostało przyznane wyróżnienie dla Karola Modzelewskiego za książkę «Zajeżdżymy kobyłę historii. Wspomnienia poobijanego jeźdźcy». Jest to wyjątkowa biografia, opisująca także całe pokolenie.

Adam TOMANEK

Люблінська інформація

Аеропорт «Люблін» із летовищем у Свіднику матиме постійний прикордонний перехід. Днині військові та митники на кожен закордонний відліт мусили приїждати на перевірку. Це створює багато труднощів. Часто військово-митна служба приїжджає, а політ відмінюють. Тривалий час влада аеропорту намагалася отримати постійний пункт, необхідний для пропуску мандрівників. Таке рішення нарешті прийняли. У Свіднику постійно перебуватимуть військові та митники.

Люблін і Пулави стали переможцями Загальнопольського конкурсу «Еко-міста». Це результат політики зрівноваженої мобільності. Організаторами конкурсу були Посольство Франції в Польщі, підприємство «Reanult» і Національний фонд охорони навколишнього середовища й водного господарства. Головні переваги Любліна – система прокату міських велосипедів та провідна роль тролейбусів у громадському транспорті. Як одну з нагород місто на цілий місяць отримало для тестування електричний автомобіль «Renault Zoe». Пулави перемогли в категорії «Поводження з відходами» за комплексний підхід органів самоврядування до обходження з комунальними відходами, добрі показники їхньої переробки, новаторську просвітницьку діяльність у галузі та залучення для реалізації цих завдань європейських коштів.

На Люблінщині триває збір теплої одягу та інших подарунків, призначених для українців, вихідців із Донецька та Луганська, які нині перебувають біля Азовського моря. Дві тонни теплої одягу, 14 тонн продуктів харчування, численні іграшки для дітей, особливо малюків, – це сердечний подарунок люблінцям українцям, котрі в поспіху залишили свої помешкання, цілі будинки, нерідко знищені артилерією чи авіацією проросійських сепаратистів.

Середмістя Любліна відчутно «зітхнуло з полегшенням». Тут значно зменшився рух автомобілів. Це стало можливим унаслідок того, що наприкінці жовтня було відкрито 68-кілометровий відрізок швидкісної дороги S17. Отже, їдучи з Любліна до Варшави, не потрібно рухатися містом, а можна об'їхати його, заощаджуючи приблизно 35 хвилин часу. Приблизна ціна нової швидкісної дороги – 3 млрд 300 млн злотих.

Факультет адміністрації та суспільних наук Варшавської політехніки та Фундація польського промоційного герба «Тепер Польща» оголосили конкурс на визначення польських гмін, які розвиваються найдинамічніше. Органи самоврядування Люблінщини опинилися на високих місцях. У категорії сільських гмін друге місце зайняла гміна Пухачув Ленчинського повіту; в категорії міських гмін четверте місце посів Білгорай; у категорії міст із правами повіту Люблін зайняв десяте місце. У рейтингу міст перед Любліном опинилися Кросно, Торунь та Жешів.

Завдяки фінансовій допомозі Швейцарії, наданій Польщі, у Любартові, що на Люблінщині, купили новий автомобіль, пристосований для перевезення небезпечних відходів. Він може везти акумулятори, ртутні та люмінесцентні лампи, препарати для охорони рослин, розчинники, фарби, лаки, мастила, засоби для консервації дерева та металу, відпрацьоване або застаріле масло. У цьому автомобілі також поміститься використане електронне обладнання. Всередині транспортного засобу – спеціальний підйомник, який допоможе завантажити та розвантажити матеріали. Любартів отримає також два сучасних автомобілі для вивезення сміття.

«У Красниставі понад половина пропозицій, висловлених мешканцями міста в рамках громадського бюджету буде реалізована», – заявили місцеві депутати. У голосуванні взяли участь півтори тисячі мешканців Красниставу. Підтримку депутатів отримали проект будівництва величезної стоянки на вулиці Токажевського в мікрорайоні «Хмельна III» та проект будівництва дитячих майданчиків на вулицях Понятовського й Лісній. На їх реалізацію місто виділить півмільйона злотих.

У Замості в Загальноосвітньому об'єднанні шкіл № 3 було встановлено дерев'яного пегаса, тобто першого коня, врятованого «Клубом Гая». Пегас – це престижна нагорода для учнів тих шкіл, які зайняли перше місце в загальнопольському збиранні макулатури. Упродовж року молоді із цієї школи зібрали 15 тонн макулатури. Папір приносили учні, їхні батьки, вчителі та численні прихильники навчальної установи. Шкільний «Клуб Гая» врятував від смерті 57 коней, викупляючи їх. В іншому випадку вони б потрапили на бійню, а так їх будуть використовувати в гіпнотерапії або вони потраплять в екологічні господарства чи притулки для тварин. Під час Загальнопольської акції «Збирай макулатуру – рятує коней» вдалося зберегти від знищення кілька сотень коней, зібравши загалом 349 тонн макулатури.

Дитяче опікове відділення в Ленчині – це перший осередок у Східній Польщі та другий у країні. Воно уже розпочало свою роботу й приймає малих пацієнтів. Для дітей з опіками є десять місць. Відділення обладнане найсучаснішою апаратурою, є можливість перебування із хворою дитиною одного з батьків. Перше опікове відділення для дітей з'явилося в Щецині, проте осередок у Ленчині сучасніший, з інтенсивною терапією, пластичною хірургією та реабілітацією. Це відділення допомагатиме не лише дітям, які зазнали опіків, а також тим, в кого, наприклад, розсічене піднебіння. Вартість відкриття в Ленчині нового відділення для дітей – 5,5 млн злотих, із яких 3 млн – європейська допомога. Потрібно додати, що тут навчаються також лікарі з Луцька, які опрацьовують загальні методики лікування опіків.

Університет Марії Кюрі-Скłodowskiej в Любліні вручив нагороду імені Єжи Гедройця авторам видання про антирадянське підпілля – Гжегожеві Мотиці, Рафалові Внuku, Томашеві Сtryjkowi й Адаму Ф. Баранові. Видання має назву «Війна після війни. Антирадянське підпілля в Центрально-Східній Європі в 1944–1953 рр.» Також було відзначено Кароля Модзелевського за книгу «Заїздимо кобилу історії. Спогади бувалої наїзника». Це виняткова історія, що описує ціле покоління.

Адам ТОМАНЕК

Brzeziński analizuje strategię Putina

Бжезінський аналізує стратегію Путіна

Ideologia Putina znajduje się «w pełnym rozkwicie». Rosja zaczęła marzyć o potędze, opierając się na złudzeniach o swojej wielkości – twierdzi prof. Zbigniew Brzeziński. Poinformował o tym portal informacyjny tvn24.pl.

«Ідеологія Путіна знаходиться «в повному розквіті». Росія почала мріяти про владу, спираючись на ілюзії щодо власної величч», – вважає професор Збігнев Бжезінський. Про це інформує інформаційний портал tvn24.pl.

Były doradca prezydenta Cartera i jeden z największych znawców rosyjskiej polityki na Zachodzie tłumaczy, że Kreml konsekwentnie realizuje strategię «dzielenia Europy» i «rozbijania europejsko-amerykańskiego sojuszu». Jedną z dróg do celu, którym jest wpędzenie Zachodu w «paraliż» ma być wzbudzenie realnego strachu przed możliwością wybuchu wojny atomowej.

Zbigniew Brzeziński był w piątek gościem Centrum Studiów Strategicznych i Międzynarodowych – jednej z najważniejszych amerykańskich organizacji, skupiających analityków zajmujących się globalną polityką. W trakcie ponad półgodzinnego wykładu skupił się na sposobach, jakimi Rosja i Władimir Putin nadwyrężają światowy ład i przepisy prawa międzynarodowego, jednocześnie zastraszając Zachód możliwością pojawienia się kolejnych wojen, w tym nawet atomowej.

Ideologia «w pełnym rozkwicie»

– Rosja szuka samopotwierdzenia w dramatycznych działaniach, jakie podejmuje. To działania w wymiarze ideologicznym, strategicznym i taktycznym – zwrócił uwagę Brzeziński.

Ideologia – mówił – stała się częścią Rosji. Jest bardzo «ambitna». Pracujący nad nią na Kremlu ludzie Władimira Putina wciągnęli Rosjan w orbitę myślenia o świecie w bardzo skonkretyzowany sposób «po raz pierwszy od lat 90., gdy ideologia przestała dominować» w tym kraju – wyjaśniał Brzeziński.

Na «w pełni rozkwitła» ideologię putinowskiej Rosji składa się «dziwna mieszanina historyzmu, determinizmu, idealizmu, ale przede wszystkim narodowego szowinizmu, a to rymuje się z innym rodzajem ruchu narodowego, jaki znamy z przeszłości» – mówił były doradca prezydenta USA.

Zwrócił uwagę na to, że nie wolno trywializować ostatniego stwierdzenia Putina o «rozgrzeszeniu paktu Ribbentrop-Mołotow», w którym hitlerowskie Niemcy i ZSRR postanowiły o podziale Polski po zaatakowaniu jej z dwóch stron. – Ten pakt doprowadził do milionów ofiar i wyniszczenia wielu społeczeństw i narodów – przypomniał Brzeziński.

Sny o wielkiej Rosji

Ideologia współczesnej Rosji opiera się też na «złudzeniu o jej wielkim potencjale» i «przekonaniu, że gabinet w Moskwie wypowiada się w imieniu wszystkich Rosjan na świecie». – To wszystko prowadzi do wiary w jej prymat, podobnie jak to miało miejsce w czasach Związku Radzieckiego, któremu częściowo udało się to zrealizować – mówił Brzeziński.

Wskazał na przemówienie Władimira Putina z lata tego roku, w którym wyraźnie opisywał on swój stosunek do Stanów Zjednoczonych, rozwijał takie kwestie, jak definicję narodu rosyjskiego i zwracał uwagę na to, gdzie poza granicami Rosji żyją Rosjanie. – To wtedy Kazachowie dowiedzieli się, że zachodnia część ich kraju jest zamieszkała w większości przez Rosjan. Teraz w związku z tym i Kazachstan, i Białoruś, i Uzbekistan zaczęły się obawiać o swoje losy w przyszłości – tłumaczył Brzeziński.

– Ta w pełni rozkwitła, nastawiona na konflikt, wojująca ideologia jest jednak oparta na jednej osobie i to akurat dobrze. Oznacza to bowiem, że nie musi długo istnieć – podkreślił analityk.

Strategia, czyli trzy cele Putina

Odnosząc się do kwestii strategii podejmowanej wobec innych krajów przez Rosję, Brzeziński stwierdził: – Osobiście wiązałbym poruszenie kwestii paktu Ribbentrop-Mołotow z dalekimi lotami rosyjskich samolotów donikąd. To ostatnimi czasy dziwna pasja Putina. Jej pierwszym celem jest zastraszenie Europy, przekonanie się o tym, czy Europa da się zastraszyć. Jest to związane

z przekonaniem Kremla dotyczącym tego, że Europa nie ma wspólnych strategicznych celów. Po drugie, Kremlowi zależy na tym, żeby kontynent trwale podzielić i to najważniejsze zadanie stojące przed Moskwą. Po trzecie, chodzi o odseparowanie Europy od Stanów Zjednoczonych. To cel niełatwy do osiągnięcia, ale taki, który można spróbować osiągnąć, zwłaszcza w przypadku tak ambitnego gracza, jakim jest dzisiejszy architekt rosyjskiej ideologii. Opiera się on na złożoności powiązań politycznych i geopolitycznych w świecie, a także – z pewnością i między innymi – na ignorancji Stanów Zjednoczonych względem tego, co się dzieje dzisiaj w Europie. Takie są niestety fakty – mówił.

Strach przed wojną atomową

Brzeziński kontynuował, że efektem, jaki chce osiągnąć Rosja jest «paraliż wewnątrz amerykańsko-europejskiego sojuszu». – Musimy zwrócić uwagę na to, że Rosja chce wzbudzić strach przed możliwością wojny atomowej. Popatrzmy, że wspomnienie o ćwiczeniach z bronią nuklearną, przypomnienie światu, jak potężny arsenał tego typu posiada Rosja – już zaczyna podnosić pytania o to, czy aby nie zmierzamy w kierunku takiego konfliktu – zauważył Brzeziński.

– Przez ostatnie dekady przywykliśmy do myślenia, że nikt już nie chce się decydować na atomowe samobójstwo, a samo granie tą kartą jest jak gra w rosyjską ruletkę z pistoletem przyłożonym do skroni i, że nie jest to przemyślana strategia – dodał.

Megalomania Putina

Zdaniem Brzezińskiego z połączenia celów ideologicznych i wykonywanej dla ich wypełnienia strategii formuje się obraz, «którego nie chciałbym przesądzać, ale który nakazuje zastanowienie się nad tym, czy Putin nie przekształca się w postać najwyższego przywódcy». – Z pewnością świadczą o tym jego nietypowe zachowania, pewien rodzaj nagradzania się za podejmowane działania, czerpanie samozadowolenia z własnej polityki. Być może odpowiednim słowem jest tutaj megalomania – stwierdził były doradca Cartera.

Rosja chce, by niepodległość «przestała się opłacać» Ukraincom

Zbigniew Brzeziński przeszedł też do kwestii wojny na Ukrainie. Stwierdził, że wojna ta to właśnie wyraz «taktycznych» zadań, jakie postawiła sobie Moskwa.

Podstawowym założeniem działań Rosji jest powodowanie «ciągłych tarć na Ukrainie», z których Putin nie zrezygnuje. – Chodzi o to, by z Ukrainy, której społeczeństwo w tej chwili w większości podziela jedną wizję państwa, stworzyć kraj niespójny, wykorzystując do tego instrumenty polityczne i finansowe – wyjaśnił.

– Uważam, że nadrzędnym celem Rosji na Ukrainie jest stworzenie jej takich problemów wewnętrznych, które doprowadzą do sytuacji, w jakiej utrzymywanie niepodległości przestanie być opłacalne. Jeśli niepodległość zacznie być utożsamiana z ciągłymi niepokojami społecznymi, indywidualnymi problemami w codziennym życiu, wtedy pojawią się pytania o żywotność i nieodzowność trwania w takim stanie – mówił do słuchaczy politolog – Dlatego uważam, że Putin zdecydował się na wojnę kontynuowaną przez ciągle tarcia – skwitował.

Brzeziński zwrócił uwagę na to, że w takiej sytuacji Europa Zachodnia zostanie postawiona wobec faktu funkcjonowania w stanie ciągłej gotowości na wydarzenia na Ukrainie, będzie angażowała w ten kraj mnóstwo środków, a wtedy wykonanie planu Rosji, czyli podział Europy «będzie się już wydawało realne». – Ta rosyjska taktyka jest wyjątkowo niebezpieczna – dodał.

Колишній радник президента Картера й один із найбільших знавців російської політики на Заході твердить, що Кремль послідовно проводить стратегію «поділу Європи» та «розбиття європейсько-американського союзу». Одним зі шляхів у досягненні мети, тобто доведення Заходу до «паралічу», має стати пробудження реального страху через можливість початку ядерної війни.

Збігнев Бжезінський у п'ятницю став гостем Центру стратегічних та міжнародних досліджень – однієї з найважливіших американських організацій, що зосереджує аналітиків, котрі займаються глобальною політикою. Під час понад півторагодинного виступу він зосередився на способах, якими Росія та Володимир Путін порушують міжнародні устрій та право, одночасно залякуючи Захід можливістю початку наступних воєн, зокрема атомної.

Ідеологія «в повному розквіті»

«Росія шукає себе в драматичних вчинках, які сама реалізує. Це діяльність ідеологічного, стратегічного й тактичного виміру», – наголосив Бжезінський.

«Ідеологія, – заявив він, – стала частиною Росії. Вона надзвичайно «амбітна». Працюючи над нею в Кремлі, люди Володимира Путіна змусили росіян думати про світ дуже конкретно «уперше від 90-х років, коли ідеологія перестала доминувати» в цій країні, – заявив Бжезінський.

На «повністю розквітлу» путінівську ідеологію Росії накладається «дивна суміш історизму, детермінізму, ідеалізму, але, передусім, національного шовінізму, а це асоціюється з іншим видом національного руху, про який ми знаємо з минулого», – говорив колишній радник президента США.

Він звернув увагу на те, що не можна легкожно ставитися до нещодавньої заяви Путіна про «відпущення грівів пакту Ріббентропа-Молотова», згідно з яким гітлерівська Німеччина та СРСР вирішили поділити Польщу, атакувавши її з обох сторін. «Цей пакт призвів до мільйонів жертв і знищення успішних груп і народів», – нагадав Бжезінський.

Сни про велику Росію

Ідеологія сучасної Росії опирається також на «ілюзії про великий потенціал» і «переконавання, що уряд у Москві говорить від імені всіх росіян світу». «Це все призводить до віри в її верховенство так, як це мало місце в Радянському Союзі, якому це частково вдалося реалізувати», – говорив Бжезінський.

Він нагадав про промову Володимира Путіна, виголошену влітку цього року, в якій він чітко описував своє ставлення до Сполучених Штатів Америки, піднімав такі питання, як визначення російського народу й звертав увагу на те, де за межами Росії живуть росіяни. «Тоді казахи довідалися, що західна частина їхньої країни заселена, переважно, росіянами. У зв'язку з цим і Казахстан, і Білорусь, і Узбекистан нині почали побоюватися про свою долю в майбутньому», – аналізував Бжезінський.

«Проте ця повністю розвинена, налаштована на конфлікт, війовнича ідеологія опирається на одній особі. Це добре, адже означає, що вона не може довго існувати», – підкреслив аналітик.

Стратегія, тобто три мети Путіна

Говорячи про питання стратегії, яку Росія використовує щодо інших країн, Бжезінський заявив: «Особисто я пов'язував би порушення питання пакту Ріббентроп-Молотов із далекими польотами російських літаків в нікуди. Останнім часом Путін має таке дивне захоплення. Перша його мета – залякування Європи, переконання себе в тому, що Європа піддається залякуванню. Це пов'язано з переконанням Кремля щодо того, що Євро-

па не має спільних стратегічних намірів. По-друге, Кремль хоче надовго розділити континент, і це найважливіше завдання, котре стоїть перед Москвою. По-третє, йдеться про віддалення Європи від Сполучених Штатів Америки. Цю мету нелегко досягнути, проте це можна спробувати зробити, особливо у випадку настільки амбітного гравця, яким є нинішній творець російської ідеології. Він опирається на складність політичних та геополітичних зв'язків у світі, а також, і про це можна впевнено сказати, на те, що США ігнорують сьогоdnішні події в Європі. Такими, на жаль, є факти», – сказав Бжезінський.

Страх перед атомною війною

Бжезінський продовжив, що ефектом, якого хоче досягнути Росія, є «параліч всередині американсько-європейського союзу». «Мусимо звернути увагу на те, що Росія хоче пробудити страх перед можливістю атомної війни. Погляньмо на те, що згадки про проведення навчань з атомною зброєю – це нагадування світу, наскільки потужним арсеналом такого типу володіє Росія. Вже починають звучати запитання про те, чи ми не маємо наміру йти в напрямку такого конфлікту», – зауважив Бжезінський.

«Останнім часом ми звикли із думкою, що вже ніхто не хоче погодитися на атомне самогубство, а гра такою картою нагадує гру в російську рулетку пістолетом, прикладеним до скроні, і що це не продумана стратегія», – додав він.

Манія величч Путіна

На думку Бжезінського, з поєднання ідеологічних завдань та виконання для їхнього досягнення стратегії формується образ, «якого я не хотів би перебільшувати, проте який змушує задуматися над тим, чи Путін не починає грати роль найбільшого провідника». «Впевнено можна сказати, що про це свідчать його нетипова поведінка, певний вид вихвалання прийнятими рішеннями, черпання джерела самозадоволення у власній політиці. Можливо, тут проявляється манія величч», – заявив колишній радник Картера.

Росія хоче, щоб незалежність «перестала бути вигідною» для українців

Збігнев Бжезінський перейшов також до питання війни в Україні. Наголосив, що ця війна – це вияв «тактичних» завдань, які поставила перед собою Москва.

Основний принцип дій Росії – створення «постійних сутичок в Україні». Від них Путін не відмовиться. «Ідеться про те, щоб з України, населення якої нині переважно підтримує ідею одного бачення країни, створити розрізнену країну, використовуючи для цього політичні та фінансові інструменти», – пояснив Бжезінський.

«Я вважаю, що провідна мета Росії в Україні – створити для неї такі внутрішні проблеми, які призведуть до ситуації, коли незалежність перестане бути вигідною. Якщо незалежність почне асоціюватися з постійним суспільним неспокоєм, індивідуальними проблемами в щоденному житті, тоді з'являться питання про життєздатність та обов'язковість такого стану, – говорив присутнім політолог. – Тому вважаю, що Путін наважився розпочати війну, яка буде продовжуватися з огляду на постійні сутички».

Бжезінський звернув увагу на те, що в такій ситуації Західна Європа буде поставлена перед фактом функціонування в стані постійної готовності до будь-якого розвитку подій в Україні, буде вкладати в цю країну багато засобів, а, отже, реалізація плану Росії щодо поділу Європи «вдаватиметься реальною». «Така російська тактика – винятково небезпечна», – додав він.

Українці вальцують в містах. Захід повинен доставити їм зброю

Збігнєв Бжезінський мовив, що в теперішній ситуації головний тягар оборони не може однак спочивати на Європі і, що Україна повинна «ефективно знехотіти Росію» до проведення війни. В тому Бжезінський упатрує шанси на покращення планів Путіна.

Занепокоєння політолога США і інші країни НАТО повинні бути доставити урядові в Києві зброю, яку українці могли б захищатися від Росії. Одночасно він зазначив, що має на увазі оборонну зброю, «яку не вдасться використовувати для нападу».

Бжезінський передбачає, що війна в Україні «не буде виглядати так, як на полі війни». – Це буде війна в окупованих містах, а боротьба в містах надзвичайно складна. Зброю, яку можна використовувати для оборони позицій у міських умовах, могла б дуже допомогти українцям, бо (...) в місті кожен будинок може бути фортецею.

Головнокомандувач російських військ під час війни в Чечні сказав, що йому потрібно три дні, щоб зайняти країну. Це тривало три місяці, а напади на столицю, Грозний, здійснювалися практично від самого початку бойових дій. Під час Другої світової війни розпочалося Варшавське повстання, протягом якого 63 дні поляки, маючи тільки ручну зброю, продемонстрували опір гітлерівській армії», – розмірковував Бжезінський, пояснюючи, що відповідно озброєні українці могли б вести рівний бій із російською армією та сепаратистами.

«Тому в цій ситуації, в якій Захід вирішив не загострювати конфлікту й чекати на розвиток подій в Україні, відповідною стратегією політиків має стати відверта позиція, що у випадку прямого порушення миру з боку сепаратистів, Захід не матиме іншого вибору, як надати Україні зброю для захисту від агресора», – заявив Бжезінський.

Джерело: tvn24.pl

Українці борються в містах. Захід повинен надати їм зброю

Збігнєв Бжезінський говорив, що в теперішній ситуації головний оборонний тягар може лягти на Європу і що Україна повинна «ефективно знехотіти Росію» до проведення війни. У такому випадку Бжезінський бачить шанси похоронити плани Путіна.

На думку політолога, США та інші країни НАТО повинні доставити уряду в Києві зброю, якою українці могли б захищатися від Росії. Одночасно він зазначив, що має на увазі оборонну зброю, «яку не вдасться використовувати для нападу».

Бжезінський передбачає, що війна в Україні «не виглядатиме такою, що на полі війни йдуть сотні російських танків». «Це буде війна в окупованих містах, а боротьба в містах надзвичайно складна. Зброю, яку можна використовувати для оборони позицій у міських умовах, могла б дуже допомогти українцям, бо (...) в місті кожен будинок може бути фор-

тецею. Головнокомандувач російських військ під час війни в Чечні сказав, що йому потрібно три дні, щоб зайняти країну. Це тривало три місяці, а напади на столицю, Грозний, здійснювалися практично від самого початку бойових дій. Під час Другої світової війни розпочалося Варшавське повстання, протягом якого 63 дні поляки, маючи тільки ручну зброю, продемонстрували опір гітлерівській армії», – розмірковував Бжезінський, пояснюючи, що відповідно озброєні українці могли б вести рівний бій із російською армією та сепаратистами.

«Тому в цій ситуації, в якій Захід вирішив не загострювати конфлікту й чекати на розвиток подій в Україні, відповідною стратегією політиків має стати відверта позиція, що у випадку прямого порушення миру з боку сепаратистів, Захід не матиме іншого вибору, як надати Україні зброю для захисту від агресора», – заявив Бжезінський.

Джерело: tvn24.pl

Maleje zainteresowanie emigracją do USA

Od wejścia Polski do UE ponad trzykrotnie zmalała liczba emigrantów z Polski do Stanów Zjednoczonych – wynika z danych ambasady amerykańskiej w Warszawie.

W 2004 roku wydano 7613 wiz emigracyjnych, w 2013 – było już 2275 takich wiz. Drastycznie zmalała też liczba odmów wydania amerykańskich wiz.

Z informacji przekazanych PAP przez ambasadę Stanów Zjednoczonych wynika, że od wejścia Polski do UE zmalała też liczba wydanych wiz turystycznych z 107 tys. 405 w 2004 r. do 67 tys. 870 w 2013 r.

Jeszcze w 2006 r. amerykańskie władze odmówiły wydania wiz 26 tys. 200 Polakom, a w 2012 r. wjazd na teren USA odmówiono 9 tys. 200 naszym rodakom.

Przedstawiciele amerykańskiej Polonii uważają, że spadek zainteresowania wyjazdem Polaków do Stanów Zjednoczonych jest zauważalny, a część najmłodszej emigracji z powodu trudnej sytuacji finansowej zmuszona jest do powrotu do kraju.

Jak zauważył Paweł Augustyński z Kongresu Polonii Amerykańskiej, przyczyniły się do tego ataki terrorystyczne w Nowym Jorku i kryzys gospodarczy, który pogłębił się w 2008 roku, kiedy załamała się giełda i rynek nieruchomości.

– Załamanie rynku spowodowało, że sporo imigrantów w wieku produkcyjnym faktycznie wyjechało ze Stanów Zjednoczonych z powodu braku pracy. Szacuje się, że było to około 150 tys. osób – powiedział PAP Augustyński. – Kryzys gospodarczy na pewno dotknął wszystkich, bo wiele rodzin straciło domy i muszą zaczynać wszystko od zera, ale największe ucierpiało najmłodsze emigracja – zauważył Augustyński.

Sporą grupę emigrantów z Polski stanowią mieszkańcy południa naszego kraju. W latach 80. masowo do Stanów Zjednoczonych wyjeżdżali choćby górale, którzy za „wielką wodą” posiadają dużą organizację – Związek Podhalan Północnej Ameryki. Prezes Zarządu Głównego Związku Podhalan Andrzej Skupień powiedział PAP, że spadek wyjazdów górali do Stanów Zjednoczonych od dziesięciu lat jest wyraźny.

– Po liczbie nowo przyjętych do oddziałów Związku Podhalan w Chicago widzimy, że spadek emigracji jest znaczny. Górale, którzy wyjeżdżali z Podhala do Stanów Zjednoczonych, zawsze szukali wsparcia i chcieli jednoczyć się w swoim środowisku, dlatego pierwsze kroki po wylądowaniu w Ameryce kierowali właśnie do Związku Podhalan – powiedział.

Prezes Związku Podhalan podkreślił, że sporo ludzi decyduje się w ostatnim czasie na powrót do kraju, jednak jego zdaniem najlepszy czas na taką decyzję był przed wejściem Polski do UE.

– Ci, którzy nie sprzedali swoich majątków na Podhalu, mogą mówić o wielkim szczęściu, bo mają do czego wrócić. Obecnie te majątki

są warte nawet kilkaset razy więcej niż w latach 80. z uwagi na relację dolara do złota i wzrost wartości ziemi pod Tatrami – powiedział PAP Skupień. – Znam ludzi, którzy mimo trudności finansowych nie decydują się na powrót do kraju z uwagi na edukację dzieci. To niejednokrotnie rozterki i dramaty rodzin – dodał.

Szacuje się, że w Stanach Zjednoczonych mieszka niemal 10 mln osób polskiego pochodzenia. Polska emigracja w USA skupiła się głównie w Chicago, Denver, Detroit, Nowym Jorku i Los Angeles.

Emigracja polska do Stanów Zjednoczonych sięga XIX i różni się kilka fal emigracji. Już w XIX wieku Polacy w Stanach Zjednoczonych bardzo szybko się zorganizowali, zakładając różne polonijne stowarzyszenia, które przetrwały do dziś. Emigracja powojenna skupiała częściowo ludzi, którzy uciekli przed stalinizmem. Później nastąpiła emigracja zarobkowa, która przypadła na lata 70., 80. i 90. Przedstawiciele Polonii mieli bądź nadal mają swoich reprezentantów w radach amerykańskich miast oraz reprezentantów stanowych, a także nierzadko na poziomie federalnym.

Szymon BAFIA, Polska Agencja Prasowa

Зменшується зацікавлення еміграцією до США

Відтоді, як Польща вступила до ЄС, майже втричі зменшилася кількість емігрантів із Польщі до Сполучених Штатів. Це відповідно до даних Посольства США в Польщі.

– Економічна криза, безсумнівно, зачепила всіх, тому що багато родин втратили домівки й мусять починати все з нуля, але найбільше постраждало наймолодше покоління емігрантів.

Значну групу емігрантів із Польщі складають жителі півдня цієї країни. У 80-х рр. до Сполучених Штатів масово виїжджали, наприклад гуралі, які за океаном мають велику організацію – Союз Підгалля Північної Америки. Анджей Скупень, голова правління цієї організації, розповів, що протягом останнього десятиліття кількість виїздів гуралів до Сполучених Штатів помітно зменшилася.

– За кількістю новоприбулих до відділів Союзу Підгалля у Чикаго, ми бачимо, що існує суттєве зменшення еміграції. Гуралі, які виїжджали з Підгалля до Сполучених Штатів, завжди шукали підтримки й хотіли об'єднатися зі своїм середовищем, тому перші кроки після прибуття до Америки робили саме в сторону Союзу Підгалля.

Голова цієї організації підкреслив, що багато людей останнім часом приймає рішення повернутися додому, однак, на його думку, найкращим для такого кроку був період перед вступом Польщі до ЄС.

– Ті, хто не продав своїх будинків на Підгаллі, можуть похвалитися великим везінням, тому що вони мають куди повернутися. З огляду на курс долара та збільшення ціни на землю під Татрами, сьогодні їхня власність коштує навіть у кількох разів більше, ніж у 80-х рр., – розповів Скупень. – Я знаю людей, які попри фінансові труднощі не наважуються повернутися до Польщі, тому що їхні діти ще навчаються. Такі ситуації – це часто великі вагання та родинні драми.

Згідно з оцінками, кількість осіб польського походження, що проживають у Сполучених Штатах, становить 10 млн. Польська еміграція в США сконцентрована здебільшого в Чикаго, Денвері, Детройті, Нью-Йорку та Лос-Анджелесі.

Історія польської еміграції до Сполучених Штатів сягає XIX ст. У ній можна виділити кілька міграційних хвиль. Уже у XIX ст. поляки в Сполучених Штатах швидко організовувалися, створюючи різні товариства, які потужно працюють і сьогодні. Післявоєнна еміграція частково охопила людей, які втекли від сталінізму. Пізніше наступила економічна еміграція, яка припала на 70-ті, 80-ті та 90-ті рр. Члени польської діаспори мали або й досі мають своїх представників у радах американських міст та часто представників штату на федеральному рівні.

Шимон БАФІА, Польське агентство преси

У 2004 р. було видано 7613 еміграційних виз, у 2013 р. – вже 2275. Різко зменшилася також кількість відмов у оформленні американських виз.

З інформації, наданої Польському агентству преси Посольством Сполучених Штатів, очевидно, що від часу вступу Польщі до ЄС зменшилася й кількість виданих туристичних виз: із 107 тис. у 2004 р. до 67 тис. 870 у 2013 р.

Також відомо, що у 2006 р. американська влада відмовила у видачі візи 26 тис. 200 полякам, а у 2012 р. у візді на територію США відмовлено 9 тис. 200 громадянам Польщі.

Представники польської діаспори в Америці вважають, що зменшення зацікавленості поляків виїздом до Сполучених Штатів досить відчутне, а частина наймолодших емігрантів з огляду на складну фінансову ситуацію змушені повертатися до своєї країни.

Як зазначає Павел Августинський із Конгресу американської Полонії, це пов'язано з терористичними актами в Нью-Йорку та економічною кризою, яка поглибилася у 2008 р., коли відбувся крах на ринку акцій та нерухомості.

– Обвал ринку призвів до того, що багато іммігрантів продуктивного віку з огляду на відсутність роботи дійсно виїхали зі Сполучених Штатів. За підрахунками, їх кількість сягає близько 150 тис. осіб, – сказав Августинський.

Rośnie strach przed inwazją Rosji

Na Ukrainie rośnie strach przed otwartą inwazją Rosji. Wojna wisi na włosku – ostrzegają politycy i media, zastanawiając się, kiedy dojdzie do ataku. Jedni twierdzą, że to kwestia najbliższych dni, inni – że tygodni. Wszyscy są zgodni co do powagi zagrożenia.

– Prawdopodobieństwo ataku jest bardzo wysokie. Nikt już chyba nie wątpi, że Rosja jest do niego gotowa. Nie znamy jedynie odpowiedzi na pytanie, kiedy zacznie się ofensywa – powiedział Ołeksij Melnyk, dyrektor programów polityki zagranicznej i bezpieczeństwa międzynarodowego kijowskiego Centrum Razumkowa.

Doradca szefa ukraińskiego MSW Zorian Szkiriak także uważa, że atak Rosjan jest możliwy. Władze ukraińskie deklarują wolę utrzymania rozejmu w opanowanym przez prorosyjskich separatystów Donbasie, zwracają jednak uwagę, że obserwowane w ostatnich dniach dostawy ciężkiego sprzętu wojskowego i ludzi z sąsiedniej Rosji nie świadczą o planach pokojowych.

Obecność rosyjskich konwojów wojskowych na wschodzie Ukrainy potwierdza NATO. Obserwują je obecni w tym regionie członkowie specjalnej misji monitoringowej Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie.

Polska Agencja Prasowa

Zrостає побоювання щодо вторгнення Росії

В Україні все більше бояться того, що відбудеться відкрите вторгнення Росії. «Початок повномасштабної війни висить на волосині», – застерігають політики та медіа, намагаючись передбачити, коли відбудеться напад. Одні вважають, що це питання найближчих днів, інші – тижнів. Усі солідарні в тому, що така загроза дуже правдоподібна.

«Правдоподібність нападу дуже висока. Мабуть, уже ніхто не сумнівається, що Росія до нього готова. Ми тільки не знаємо відповіді на запитання, коли розпочнеться наступ», – заявив співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки київського Центру Разумкова Олексій Мельник.

Радник міністра внутрішніх справ України Зорян Шкіряк також вважає, що напад росіян можливий. Українська влада декларує готовність дотримуватися перемир'я на захопленому проросійськими силами Донбасі, проте звертає увагу на те, що поставки важкого військового обладнання із сусідньої Росії не свідчать про мирні плани.

Присутність російських військових на сході України підтверджує НАТО. За ними також наглядають присутні в регіоні члени спеціальної спостережної місії Організації безпеки й співробітництва в Європі.

Polska Agencja Prasowa

Stoltenberg ostro krytykuje Putina

Sekretarz generalny NATO Jens Stoltenberg na łamach tabloidu «Bild» ostro skrytykował prezydenta Rosji Władimira Putina zarzucając mu złamanie porozumienia o zawieszeniu broni na Ukrainie oraz naruszanie integralności państwa ukraińskiego. «Obserwowaliśmy w minionych dniach, że Rosja znów dostarcza na Ukrainę broń, sprzęt wojskowy, artylerię, czołgi i rakiety» – powiedział Stoltenberg. «Prezydent Putin w oczywisty sposób złamał postanowienia o rozejmie i ponownie naruszył integralność Ukrainy» – podkreślił szef Sojuszu Północnoatlantyckiego. Zdaniem Stoltenberga Europie nie grozi powrót do zimnej wojny, jednak zaufanie do Rosji zostało naruszone: «Przestała istnieć nacechowana zaufaniem kooperacja z Rosją zbudowana w przeszłości». Sekretarz generalny NATO Jens Stoltenberg oświadczył także, że Sojusz «wspiera i będzie wspierać pełną integralność i suwerenność Ukrainy».

Rzeczpospolita

Stoltenberg gostro критикує Путіна

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг на сторінках часопису «Bild» гостро розкритикував президента Росії Володимира Путіна, звинувачуючи його в порушенні миру в Україні та єдності української держави.

«В останні дні ми спостерігаємо, що Росія знову поставляє в Україну зброю, військове обладнання, артилерію, танки й ракети», – сказав Столтенберг. «Президент Путін відверто порушив домовленість про перемир'я та вкотре порушив цілісність України», – підкреслив керівник Північноатлантичного альянсу.

На думку Столтенберга, Європі не загрожує повернення до холодної війни, проте довіра до Росії порушена: «Припинила діяти сформована в минулому та напрацьована довірою співпраця з Росією».

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг також заявив, що Альянс «підтримує й буде підтримувати повну цілісність і суверенність України».

Rzeczpospolita

Rosyjskie ultimatum dla Francji

Francja ma do końca listopada dostarczyć Rosji pierwszy okręt wojenny typu Mistral, o ile nie chce narazić się na «poważne» żądania rekompensaty – powiedziało «wysoko postawione» rosyjskie źródło, cytowane przez agencję RIA Nowosti. – Przygotowujemy się na różne scenariusze. Czekamy do końca miesiąca, a potem wystąpimy z poważnymi żądaniami finansowymi – dodało źródło.

Sprawa losu kontraktu na dostawę do Rosji dwóch okrętów desantowych typu Mistral, podpisanego w 2011 roku na kwotę

2014 | NATO SCOPE

Tvn24

Російський ультиматум Франції

«Франція має до кінця листопада надати Росії перший військовий корабель типу «Містраль», якщо не хоче наразити себе на виплату «серйозних» компенсацій», – заявило «високопоставлене» російське джерело, яке цитує російське інформаційне агентство «РИА–Новости».

«Ми готуємося до різних сценаріїв. Чекаємо до кінця місяця, а потім виступаємо із серйозними фінансовими претензіями», – додало джерело.

Доля контракту щодо поставки в Росію двох десантних кораблів типу «Містраль», укладеного у 2011 р. на суму 1,2 млрд євро, викликає помітне зацікавлення медіа. У вересні президент Франції Франсуа Олланд пов'язав передачу першого збудованого корабля з урегулюванням української кризи.

Наприкінці жовтня Москва підтвердила, що отримала від французького суднобудівного заводу «DCNS» запрошення на 14 листопада для отримання першого судна. Франція одразу спростувала повідомлення з Москви.

Tvn24

Rosyjski samolot nad Bałtykiem! Przegoniony przez pilotów z Malborka

Dwa holenderskie myśliwce F-16 patrolujące w ramach zadań NATO przestrzeń nad krajami bałtyckimi przechwyciły rosyjski samolot transportowy Il-20, który próbował wlecieć nad Litwę i Estonię. Holendrzy, którzy wystartowali z bazy w Malborku, intruza przegonili i Rosjanie odlecieli w kierunku Kaliningradu. Holenderskie ministerstwo obrony poinformowało, że Il-20 leciał w międzynarodowej przestrzeni lotniczej, ale dwa razy próbował przekroczyć powietrzną granicę i wlecieć nad terytorium morskie krajów bałtyckich.

Państwa NATO w tym roku odnotowały incydenty związane z aktywnością rosyjskich samolotów wojskowych już ponad 100 razy, a statystyka wciąż rośnie. Dwa tygodnie temu Norwegowie poderwali swoje F-16, by przejąć eskadrę czterech bombowców na północnych krańcach Skandynawii.

fakt.pl

Російський літак над Прибалтикою!

Два голландські винищувачі «F-16», які патрулювали територію над прибалтійськими країнами, перехопили російський транспортний літак «Іл-20», що пробував пролетіти над Литвою та Естонією. Голландці, котрі стартували з бази в Мальборку, прогнали непроханого гостя, і росіяни відлетіли в напрямку Калінінграда.

Голландське міністерство оборони поінформувало, що «Іл-20» летів у міжнародному повітряному просторі, проте двічі намагався перетнути повітряний кордон і пролетіти над морською територією прибалтійських країн.

Країни НАТО в нинішньому році зафіксували вже понад 100 інцидентів, пов'язаних з активністю російських військових літаків, проте ці статистичні дані й надалі зростають. Два тижні тому норвежці підняли свої «F-16», щоб перехопити чотири бомбардувальники на північних окраїнах Скандинавії.

fakt.pl

Komorowski odwiedził Centrum Szkolenia Sił Połączonych NATO ronnym

NATO potrzebna jest zmiana tak, by szkolenia odpowiadały potrzebom obrony terytoriów krajów członkowskich, w mniejszym stopniu dotyczyły misji zagranicznych – uważa prezydent Bronisław Komorowski, który odwiedził Centrum Szkolenia Sił Połączonych NATO w Bydgoszczy.

Prezydent mówił podczas konferencji prasowej, że «pierwsze jaskółki» zmian w szkoleniach NATO to wynik szczytu Sojuszu w Newport. Według niego nie tylko ponownie pojawiają się elementy szkolenia pod kątem obrony terytoriów krajów członkowskich, ale też – jak dodał – wyciągane są wnioski z nowego doświadczenia, jakim jest wojna hybrydowa, «która dała o sobie znać w wyniku agresji Rosji na Ukrainę».

Gazeta Wyborcza

Коморовський відвідав навчальний Центр об'єднаних сил НАТО

«НАТО потребує таких змін, щоб навчання відповідали потребам оборони територій країн-членів. Нині це стосується закордонних місій», – вважає президент Броніслав Коморовський, котрий відвідав навчальний Центр об'єднаних сил НАТО в Бидгощі.

Під час прес-конференції президент Польщі зазначив, що перші прояви змін у навчаннях НАТО – це результати саміту Альянсу в Ньюпорті. На його думку, нині в НАТО не тільки відновлюють елементи навчання, що передбачають оборону територій країн-членів, але також роблять висновки, пов'язані з гібридною війною, «яка дала про себе знати в результаті агресії Росії проти України».

Gazeta Wyborcza

Polscy żołnierze od stycznia 2015 r. wezmą udział w misjach NATO

Rada Ministrów skierowała dwa wnioski do Prezydenta RP o użycie Polskich Kontyngentów Wojskowych w misjach NATO: nadzoru przestrzeni powietrznej nad krajami bałtyckimi oraz w misji «RESOLUTE SUPPORT» w Afganistanie, przedłożone przez ministra obrony narodowej.

Polski Kontyngent Wojskowy «ORLIK 6» weźmie udział w misji nadzoru nad przestrzenią powietrzną: Litwy, Łotwy i Estonii. Będzie liczył do 120 żołnierzy i pracowników wojska wyposażonych w 4 samoloty MIG– 29 wraz z niezbędnym uzbrojeniem i sprzętem. Kolejny dyżur PKW «ORLIK 6» będzie trwał od 12 stycznia do 30 kwietnia 2015 r.

Polski Kontyngent Wojskowy w ramach misji «RESOLUTE SUPPORT» Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego będzie liczył do 150 żołnierzy i pracowników wojska. Misja rozpocznie się 1 stycznia 2015 r. i będzie trwać do 30 czerwca 2015 r.

Ministerstwo Obrony Narodowej RP

Польські солдати із січня 2015 р. братимуть участь у місіях НАТО

Рада міністрів за пропозицією міністра національної оборони Польщі скерувала дві заяви президентові РП про участь польського військового контингенту в місіях НАТО: нагляду за повітряним простором над прибалтійськими країнами, а також у місії «RESOLUTE SUPPORT» в Афганістані.

Польський військовий контингент «ORLIK 6» візьме участь у місії нагляду за повітряним простором Литви, Латвії та Естонії. Він нараховуватиме до 120 солдатів і військових працівників разом із 4 літаками «MIG-29» і необхідним озброєнням та обладнанням. Операція ПВК «ORLIK 6» триватиме від 12 січня до 30 квітня 2015 р.

Польський військовий контингент у рамках місії «RESOLUTE SUPPORT» організації Північноатлантичного трактату нараховуватиме до 150 солдатів і працівників військової галузі. Місія розпочнеться 1 січня 2015 р. та триватиме до 30 червня 2015 р.

Міністерство національної оборони Польщі РП

Nowe sankcje wobec Rosji? Trwają rozmowy

USA rozmawiają z partnerami w Europie, czy razem wprowadzą dodatkowe sankcje wobec Rosji – powiedziała rzeczniczka Departamentu Stanu.

Zastrzegła, że decyzje nie zapadały, ale USA i UE są na to gotowe, «jeśli Rosja będzie kontynuować agresywne działania».

Jak poinformowała rzeczniczka Jen Psaki, sekretarz stanu USA John Kerry rozmawiał telefonicznie z rosyjskim szefem dyplomacji Sergiejem Ławrowem o sytuacji na Ukrainie i wyraził swoje «zaniepokojenie».

– Tak jak podkreślili gen. (Philip) Breedlove (szef sił NATO w Europie) oraz OBWE, mamy pewność, że protokół z Mińska jest łamany – powiedziała Psaki, odnosząc się do przyjętego na początku września w stolicy Białorusi na spotkaniu grupy kontaktowej Ukraina– Rosja– OBWE planu porozumienia ws. rozejmu. Zakładał on m.in. całkowite wycofanie do Rosji personelu i sprzętu wspierającego rebelię na wschodzie Ukrainy oraz uwolnienie wszystkich zakładników.

PAP

Нові санкції проти Росії? Тривають переговори

«США проводять переговори з партнерами з Європи про те, чи вони разом запровадять нові санкції проти Росії», – заявила представниця держдепартаменту цієї країни.

Вона відзначила, що рішення ще не прийняті, проте США та ЄС готові до цього, «якщо Росія продовжить агресивні дії».

Як повідомила прес-секретар Джен Псакі, держсекретар Джон Керрі провів телефонну розмову з керівником дипломатії Росії Сергієм Лавровим про ситуацію в Україні та висловив своє «занепокоєння».

«Як підкреслили генерал Філіп Брадлав (керівник сил НАТО в Європі) та ОБСЄ, ми впевнені, що протокол із Мінська порушується», – заявила Псакі, маючи на увазі план мирного порозуміння, прийнятий на зустрічі контактної групи Україна–Росія–ОБСЄ, що відбулася на початку вересня в столиці Білорусі. Він передбачав повний вивід до Росії персоналу й обладнання, за допомогою яких підтримувалися сепаратистські дії на сході України, та звільнення всіх заручників.

PAP

PRASA // РОБОТА

Луцький міський центр зайнятості

Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець
агент страховий	1 218	Збільшення клієнтської бази. Укладення договорів на страхування. Знання ПК. Наявність резюме обов'язкове.
адміністратор	1 900	Адміністратор торговельного залу. Організаторські здібності, знання організаційної роботи супермаркетів, досвід управління людьми, досвід роботи у торгівлі
бетоняр	1 670	Вміння виставляти опалубку, улаштування фундаментів, бетонування бетонних конструкцій
бетоняр	1 500	робота в Полтавській області, будівництво мостів, та інших штучних споруд, робота на висоті
вантажник	1 250	Завантаження та розвантаження продукції в ящиках масою по 3 кг. та масою 9 кг., розкладання продукції в холодильники
вантажник	2 000	завантаження та розвантаження продукції
вантажник	1 400	Здійснює всі вантажно-розвантажувальні роботи та переміщення товарів (макаронні вироби), забезпечує своєчасну подачу товарів.
Випалювач стінових та в'язучих матеріалів	2 000	випал цегли-сирцю у тунельних печах із відповідним технологічним режимом, робота з комп'ютером, контроль за паливниками з газом, за графіком завантаження та вивантаження цегли
виробник м'ясних напівфабрикатів	1 369	вміння розробляти м'ясні тушки(свинина,яловичина,курятина),виготовлення фаршу, виготовлення ковбаси
виробник харчових напівфабрикатів	1 250	Виготовлення котлет, вареників, пельменів (розкладка їх на підноси та підготовка до заморожування)
виробник харчових напівфабрикатів	1 300	Виготовлення котлет, вареників, пельменів (розкладка їх на підноси та підготовка до заморожування)
виробник харчових напівфабрикатів	1 310	виготовлення рибної продукції,харчових напівфабрикатів з риби та морепродуктів.
виробник харчових напівфабрикатів	1 300	навички в роботі по виробництву фабрикатиів та напівфабрикатів,дотримання трудового режиму підприємства
військовослужбовець	2 600	проходження військової служби за контрактом
водій автотранспортних засобів	1 400	виконання робіт на автотранспортному засобі DAF, додатково доплачуються відрядні та надбавки
водій автотранспортних засобів	2 500	доставка товарів по місту та Волинській області
водій автотранспортних засобів	1 220	Організовує транспортування хворих і постраждалих
водій автотранспортних засобів	1 500	перевезення вантажів автомобілем MAN вагою до 8 тонн у міжміському сполученні, нагляд технічний за автомобілем
водій автотранспортних засобів	1 280	Робота на автомобілі "Вольво" (бензовоз), перевезення по Україні.
водій автотранспортних засобів	1 220	робота по перевезенню вантажу, технічний нагляд за автомобілем, дотримання трудового режиму підприємства, дисциплінованість,відповідальність, зарплата+ премія
водій автотранспортних засобів	1 250	водій далекобійник, автомобіль вантажний з напівприцепом у міжміському та міжнародному сполученні,нагляд технічний за автомобілем
водій навантажувача	2 500	робота на автонавантажувачі навантаження макулатури,наявність посвідчення для роботи на автонавантажувачі.
вчитель-реабілітолог	1 861	на тимчасове робоче місце- на час декрету,за спеціальністю-логопед, дефектолог, корекційний педагог,робота з дітьми особливих потреб
геодезист	1 500	вміння та добрі знання відповідно топографо-геодезичні, картографічні роботи
головний бухгалтер	3 500	знання 1С-Бухгалтерії-8версія,звітність,ПДВ.
готувач розчинів та мас	1 800	приготування глиняної маси для виготовлення цегли-сирцю, робота з механічним обладнанням
двірник	1 800	прибирання прибудинкової території
дизайнер (художник-конструктор)	1 500	Розробка бланків, листівок, буклетів

Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець
Друкар високого друкування	1 600	друкування бланків, книжок, отримує пробні відтиски, відповідає за якість пробних відтисків, за своєчасність та якісне виконання робіт
електрик дільниці	1 650	забезпечення належної роботи електрообладнання, електроприладів, запобіжних пристроїв та електроосвітлювальних приладів, ремонт електроприладів.
Електрогазозварник	1 300	Зварювання труб для систем опалення та водогонів виконування поздовжніх, поперечних швів
Електрогазозварник	2 000	проводити електрогазозварювальні ремонтні роботи транспортних засобів, навики н/автоматичного зварювання.
Електрогазозварник	1 500	робота в Полтавській обл., будівництво мостів, та інших штучних споруд, робота на висоті
Електрогазозварник	1 220	ручне напівавтоматичне, автоматичне зварювання деталей, апаратів, конструкцій транспортних засобів, до заробітної плати додаються -преміальні, розряд 4-5
Електрогазозварник	1 218	якісно проводити зварювальні роботи по металу, знати і виконувати правила техніки безпеки, робоче місце тримати в чистоті
електрозварник на автоматичних та напівавтоматичних машинах	1 500	Автоматичне зварювання вузлів, деталей і конструкцій з металу, підготовка металу для зварювання, зачистка деталей і виробів під автоматичне зварювання.
електрозварник на автоматичних та напівавтоматичних машинах	2 000	проведення зварювальних робіт в кузовному цеху
Електрозварник ручного зварювання	2 593	зварювання елементів рами тролейбуса (проф.труби 40*40, 28*40), зварювання металу з використанням апаратів в середовищі вуглекислого газу).
електромеханік з ліфтів	1 500	огляд ліфтів, прибирання купе кабіни, шахти, машинного приміщення ті інше згідно до посадової інструкції, бажано наявність посвідчення ліфтера
електромонтер контактної мережі	1 253	наявність дозволу на дані роботи, ревізія та ремонт всіх пристроїв контактної мережі
електромонтер контактної мережі	2 200	ремонт та обслуговування контактної мережі (кабельних ліній)
електрослюсар будівельний	1 780	Виконання робіт під час монтажу електричних конструкцій, технічне обслуговування та ремонт засобів виробництва
енергетик	2 830	безперервне економічне і безпечне енергопостачання всіх підрозділів підприємства і дотримання заданих параметрів всіх видів енергії на приймальних пристроях споживачів
завантажувач-вивантажувач печей	1 800	заштовхування та вивантаження пічних вагонеток за допомогою механічного штовхача(робота на механічному обладнанні)
заготівник м'якої тари	3 000	заготівля пластикової тари
знімач-укладальник у виробництві стінових та в'язучих матеріалів	3 000	складання цегли на піддони по 200 шт. на кожний (7 тис. штук цегли за зміну)
інженер з організації експлуатації та ремонту	2 000	ремонт та обслуговування обладнання, яке використовується в харчовій промисловості
інженер-землевпорядник	1 410	розробка проєктів відведення,рекультивациі земель,грошової оцінки земель,схем землеустрою,знання сучасної виміральної техніки
інструктор з фізкультури	1 250	проведення групових занять з аеробіки.
касир торговельного залу	1 300	Проводить розрахунок з покупцями за придбані товари, вироби, проводить розрахунок готівкою або з використанням платіжних карток.
касир торговельного залу	2 000	розрахунок покуopcів по касі, знання касового апарату, доброзичливість у обслуговуванні клієнтів
комірник	1 270	прийом та видача товарно-матеріальних цінностей проведення інвентаризації на складі, дотримання норм зберігання товару
комплектувальник	1 230	Збір товарів по накладних
комплектувальник меблів	2 000	складання корпусних меблів та комплектуючих

Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець
Кондуктор громадського транспорту	1 480	продаж разових проїздних квитків, збір плати за проїзд, перевірка проїздних квитків та документів, що є підставою для безкоштовного проїзду
кухар	1 310	виготовлення овочевих салатів та салатів з риби для реалізації в торговельній мережі.
кухар	1 218	Приготування перших та других страв. Обслуговування відвідувачів їдальні.
кухар	1 218	приготування холодних та гарячих страв та закусок, організація фуршетів та виїзних акцій
кухар	1 350	приготування холодних та гарячих страв, організація бенкетів та фуршетів
кухар	1 250	Помічник кухаря в барі "Агдаш". Готує страви та кулінарні вироби згідно меню закладу із застосуванням різних способів теплової кулінарної обробки.
кухонний робітник	1 300	первинна обробка продуктів для приготування страв, приготування перших, других страв та салатів
лікар-фізіотерапевт	1 050	"Огляд дітей і призначення процедур, навички роботи з дітьми-інвалідами. Робота на 0.5 ставки."
майстер з ремонту	2 500	прийом та ремонт інструменту (бензоелектротехніка)
майстер зміни	2 300	організація роботи зміни(20 осіб) по садці та вивантаженню цегли, знання технології виробництва цегли, роботи устаткування у виготовленні стінових та в'язучих матеріалів
майстер цеху	1 400	знання технології виготовлення готової продукції з риби та морепродуктів, ведення технологічної документації та технологічних карт.
Маляр	2 200	виконання малярних робіт в під'їздах будинків
машиніст автогрейдера	1 300	укладання,ремонт доріг в приватному секторі,на територіях підприємств та організацій,обов'язковий досвід роботи,наявність прав грейдера
машиніст екскаватора	3 000	планування територій,копання траншей, завантажувально-розвантажувальні роботи, технічне обслуговування екскаватора Борекс 3106(спецшасі)
мельник мінеральної сировини	2 000	розмелювання мінеральної сировини, робота на механічному обладнанні
менеджер (управитель) із збуту	2 000	організація збуту будівельних матеріалів, робота з 1С Бухгалтерією
менеджер (управитель) із збуту	1 250	робота з реалізації техніки та запасних частин,ведення роботи по гарантійному та сервісному обслуговуванню сільськогосподарської техніки,попередньо
механік	3 000	ремонт с/г техніки, мотоблоків
механік з кранового господарства	2 200	організація виконання ремонтних робіт кранів, додатково доплачуються відрядні та надбавки
механік з ремонту транспорту	2 200	механік з експлуатації та ремонту транспорту, організація виконання ремонтних робіт транспортних засобів підприємства, додатково доплачуються відрядні та надбавки
мийник-прибиральник рухомого складу	1 500	обслуговування транспортних засобів, миття кузова та салону автомобіля з використанням мийних засобів
Монтажник з монтажу сталевих та залізобетонних конструкцій	1 500	робота в Полтавській області, будівництво мостів, та інших штучних споруд
монтувальник шин	1 500	шиномонтажник вантажних автомобілів та тракторів, ремонт камер, бортування. Попередньо телефонувати
муляр	1 950	Кладка стін з одночасним облицюванням, улаштуванням перегородок з цегли, встановлення віконних та дверних балконних коробок і блоків
Начальник відділу	3 000	керівник виробничо-поліграфічного відділу, організація роботи відділу, навички роботи на поліграфічному відділі
обвалювальник м'яса	1 270	Вміння розробляти туши яловичини, свинини, обвалка передніх і задніх частин туш, вирізування м'яса за допомогою різних видів ножів

Крім того є багато інших вакансій,
за додатковою інформацією звертатися за адресою:
м. Луцьк, вул. Ярошука, 2, тел.: 72-72-58, 4-92-68

Rewolucja godności w ujęciach polskich dziennikarzy

Революція Гідності у світлинах польських журналістів

18 listopada w Łucku została otwarta wystawa «Ukraina – rewolucja godności», którą już zaprezentowano w dwóch miastach łuckiego okręgu konsularnego: w Ostrogu i Tarnopolu. Wkrótce będzie można ją obejrzeć także w Dubnie i Włodzimierzu Wołyńskim.

18 листопада в Луцьку відбулося відкриття виставки «Україна – Революція Гідності», яка вже представлена в двох інших містах Луцького консульського округу: Острозі та Тернополі. Незабаром виставка також завітає в Дубно й Володимир-Волинський.

Organizatorem przedsięwzięcia jest gazeta «Kurier Galicyjski», ukraińsko-polski «Klub Galicyjski», przy poparciu fundacji «Wolność i Demokracja» i polskiego MSZ. Przygotowaniem i przeprowadzeniem wystawy w łuckim okręgu konsularnym zajmuje się Konsulat Generalny RP w Łucku wspólnie z innymi instytucjami.

Wystawa składa się z prac polskich dziennikarzy: Piotra Apolinarskiego, Pawła Bobołowicza, Konstantego Czawagi, Rafała Dzieciolowskiego, Konrada Fałęckiego, Wojciecha Jankowskiego i Eugeniusza Sała. Powstały one w Kijowie w okresie od 21 listopada 2013 roku do 22 lutego 2014 roku, podczas protestów na Majdanie. Zdjęcia, z których większość została wybrana specjalnie dla tej wystawy i jest eksponowana po raz pierwszy, ukazują chronologię Rewolucji Godności.

Na otwarciu wystawy obecni byli Konsul Generalny RP w Łucku Beata Brzywczy oraz konsul Krzysztof Sawicki. Beata Brzywczy powiedziała, że na te zdjęcia nie można patrzeć spokojnie, bez emocji. Poinformowała także o starcie sztafety Warszawa–Kijów

«Biegiem na Majdan» i zaprosiła wszystkich do udziału w niej. Bieg zaczął się 18 listopada w Warszawie i zakończy się 21 listopada w Kijowie. Uczestnicy sztafety chcą uczcić bohaterstwo Ukraińców i podziękować za przypomnienie Polsce i Europie jak ważne są wartości europejskie. Jest to także forma swobodnego sprzeciwu wobec rosyjskiej agresji.

Krzysztof Sawicki wyraził zaniepokojenie z powodu obecności na wystawie tak małej liczby mieszkańców Łucka. «To straszne – przyzwyczajając się do wojny... Wojna to przetrzeźnienie. Wojna nie może być normalną czy nienormalną. Wojna zawsze jest nienormalna». Konsul zwrócił uwagę na to, że w Polsce ta wystawa wywołuje zainteresowanie i gromadzi wielu Polaków. Wyraził także zdziwienie, że w Łucku działa aż pięć polskich organizacji i dużo osób uczy się języka polskiego, mimo to wystawa nie zainteresowała przedstawicieli tych środowisk.

Obejrzeć zdjęcia można w Galerii Sztuki w Łucku. Wystawa będzie czynna do 28 listopada.

Olga SZERSZEŃ

Organizatori заходу – газета «Kurier Galicyjski», українсько-польський «Галицький Клуб», за підтримки Польської Фундації «Свобода і демократія» та польського МЗС. Підготовкою та проведенням виставки в Луцькому консульському окрузі займається Генеральне консульство РП у Луцьку спільно з іншими установами.

Експозиція містить фотографії польських журналістів Пйотра Аполінарського, Павла Боболовича, Константина Чаваги, Рафала Дзенцьоловського, Конрада Фаленцького, Войцеха Янковського, Євгена Сало, зроблені на Майдані в Києві під час акцій протесту в період від 21 листопада 2013 р. до 22 лютого 2014 р. Світлина, більшість із яких спеціально відібрані для виставки й показані вперше, відслідковують хронологію подій Революції Гідності.

На відкритті експозиції завітали представники Генерального консульства РП у Луцьку Беата Бживчи та Кшиштоф Савицький. Так, Беата Бживчи зазначила, що не можна дивитися на зроблені журналістами фото спокійно, без будь-яких емоцій. Також Генеральний консул повідомила про старт естафети Варшава–Київ «Бігом на Майдан» і закликала приєднатися

до неї всіх небайдужих. Пробіг розпочався 18 листопада у Варшаві й закінчиться в першу річницю Революції Гідності, 21 листопада, в Києві. Ідея естафети – вшанування українського героїзму та подяка за нагадування Польщі та Європі про те, наскільки важливі європейські цінності. Це своєрідний вияв протесту щодо російської агресії.

Кшиштоф Савицький, у свою чергу, висловив занепокоєння тим, що відвідати виставку прийшло дуже мало жителів Луцька. «Це страшна справа – зникати до війни... Війна – простір зла. Війна не може бути нормальною чи не нормальною. Війна завжди не нормальна». Також консул наголосив на тому, що в Польщі експозиція має успіх і побачити її приходять багато поляків. Тому він був здивований, що в Луцьку, де діє аж п'ять польських організацій та багато осіб вивчають польську мову, виставка не викликала зацікавлення у представників цих середовищ.

Оцінити експонати та скласти власне враження про виставку можна, завітавши до луцької Галереї Мистецтв ВОНСХУ, до 28 листопада.

Ольга ШЕРШЕНЬ

Projekt jest współfinansowany ze środków finansowych otrzymanych z Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu na realizację zadania «Współpraca z Polonią i Polakami za granicą w 2014 r.» Za pośrednictwem Fundacji «Wolność i Demokracja»

Monitor
Wołyński

Założyciel/Zasnovnik - **Валентин ВАКОЛЮК**
Zespół redakcyjny/Редакційна колегія:
Walenty WAKOLUK/Валентин ВАКОЛЮК
Natalia DENYSIUK/Наталія ДЕНИСЮК
Wiktor JARUCZYK/Віктор ЯРУЧИК
Iryna KANAHEJWA/Ірина КАНАГЕЄВА

Redaktor naczelny: **Walenty WAKOLUK**
Korekta: **Jadwiga DEMCZUK**
Redaktor techniczny: **Iryna KANAHEJWA**
Redaktor odpowiedzialny: **Aleksander SWICA**
Tłumaczenia: **Switłana PYZA**,
Natalia DENYSIUK

Główny редактор: **Валентин ВАКОЛЮК**
Літературний редактор: **Ядвіга ДЕМЧУК**
Технічний редактор: **Ірина КАНАГЕЄВА**
Відповідальний редактор: **Олександр СВИЦА**
Переклад: **Світлана ПИЗА**,
Наталія ДЕНИСЮК

Адреса редакції:
43025 Луцьк, вул. Крилова 5/7
tel/faks (0332) 72 54 99
e-mail: info@monitor-press.com
www.monitor-press.com

Свідчення про реєстрацію:
ВЛ № 339-73Р від 19.05.2009 г.
Тираж: 6000. Замовлення: 1615
Друк - Волинська обласна друкарня:
Луцьк, пр. Волі 27.
Друк офсетний, формат А 3